

JEUGDHULP VOLDOENDE BESCHERMD.

Pedagogische kwestie, minor Specialistische jeugdhulp.

‘In de jeugdzorg is het belangrijk om eigen regie te geven aan het gezin’ (NJI, z.d.).

Jeugdhulp Voldoende Beschermd. (2021). Jeugdhulp Voldoende Beschermd [logo].

Geschreven door: Paulien Achten, Sedef Akgöl, Lotte Arts, Jill Kiggen en Naomi van de Vondevoot.

Voorwoord

Welkom bij ons onderzoeksverslag, dit verslag gaat over de pedagogische kwestie vanuit Jeugdhulp Voldoende Beschermd. Dit onderzoek is geschreven door derdejaars studenten van Fontys Hogeschool: Paulien Achten, Sedef Akgöl, Lotte Arts, Jill Kiggen en Naomi van de Vondevoort.

In dit verslag wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag: *“Wat hebben jongeren binnen de specialistische jeugdhulp, (gedwongen kader) nodig van hulpverleners om eigen regie te hebben in hun behandeling?”* En de deelvragen:

- Wat kunnen jongeren zelf doen om eigen regie te houden in hun behandelplan?
- Hoe ervaren de jongeren hun eigen regie?
- Hoe ervaren de hulpverleners het geven van eigen regie, aan de jongeren?

Jeugd Voldoende Beschermd (JVB) zet zich in om van onvoldoende beschermd naar voldoende beschermd te gaan. Ze komen op voor jeugdigen die in jeugdhulpinstellingen of pleeggezinnen en gezinshuizen hebben gezeten of momenteel zitten. Dit doen ze door in contact te komen met de jongeren en hierover te praten. Door de verhalen op tafel te krijgen gaan ze in gesprek met onder andere ambtenaren van het ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport en justitie en veiligheid, ook hoogleraren/onderzoekers van universiteiten, professionals, bestuurders en toezichthouders (Jeugdhulp voldoende beschermd, 2023).

Ons onderzoek is gestart met een theoretisch kader waarin verschillende onderwerpen aan bod komen zoals, eigen regie (in de praktijk) en internationale wetten. Vervolgens zijn er enquêtes opgesteld door ons en ingevuld door jeugd- en gezinsprofessionals en ervaringsdeskundige. Ook zijn er topic-interviews afgenomen met een aantal jeugd- en gezinsprofessionals en ervaringsdeskundige. Het onderzoek wordt beëindigd met conclusies en resultaten. Als eindproduct zal er naast het onderzoeksverslag, een poster gemaakt worden waarin onze resultaten tevoorschijn komen middels tekst en beeldmateriaal.

In de leeswijzer vindt u de opbouw van het verslag; literatuuronderzoek, conclusies van de afgenomen interviews, getranscribeerde interviews, de literatuurlijst en in de bijlage de uitslagen van de enquêtes.

Onderzoeksplan	3
Conclusie	4
Theoretisch kader	5
<i>Oriëntatie literatuur.</i>	5
<i>Eigen regie</i>	5
<i>Eigen regie in de praktijk</i>	5
<i>Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming</i>	6
<i>Autonomie</i>	7
<i>Empowerment</i>	7
<i>Veerkracht</i>	9
<i>Internationale wetten</i>	10
<i>Unicef over de jeugdzorg</i>	11
<i>Emancipatorisch werken</i>	12
Uitslagen	13
<i>Conclusie enquête van jeugd- en gezinsprofessionals</i>	13
<i>Conclusie enquête van mensen met ervaring</i>	14
<i>Conclusie interview met N.</i>	14
<i>Conclusie interview met G.</i>	15
<i>Conclusie interview met M. (Zorgbelang)</i>	16
Literatuurlijst	17
Bijlagen	23
<i>Bijlage A: Interview met N. (jeugdzorgprofessional)</i>	23
<i>Bijlage B: Interview met G. (ervaring)</i>	31
<i>Bijlage C: Interview met twee 4^e jaars leerlingen pedagogiek (jeugdzorgprofessionals)</i>	39
<i>Bijlage D: Interview met M. (jeugdzorgprofessional)</i>	40
<i>Bijlage E: Uitslagen Enquête mensen met ervaring</i>	46
<i>Bijlage F: Uitslagen Enquête jeugdprofessionals</i>	55
<i>Bijlage G: Poster</i>	67

ONDERZOEKSPLAN

Jeugdhulp Voldoende Beschermd heeft een pedagogische kwestie aangedragen. Voor de pedagogische kwestie is een hoofdvraag opgesteld, wat luidt als volgt: *Wat hebben jongeren binnen de specialistische jeugdhulp, (gedwongen kader) nodig van hulpverleners om eigen regie te hebben in hun behandeling?* Het doel van deze hoofdvraag is om te onderzoeken hoe er in de specialistische jeugdzorg, omgegaan wordt met de eigen regie van jeugdigen en hoe ervaren jeugdigen dit zelf.

De aankomende 5 maanden wordt er gewerkt om antwoorden te verzamelen op de hoofdvraag en deelvragen. De onderzoeksmethode die gebruikt zal gaan worden is kwalitatief onderzoek. Bij kwalitatief onderzoek wordt vooral gekeken naar meningen en motieven. Dit wordt onderzocht aan de hand van interviews en door in dialoog te gaan met een professional vanuit Zorgbelang, ervaringsdeskundigen en professional Respondent en professional 'respondent M.' Ook worden twee derdejaars Pedagogiek studenten geïnterviewd die momenteel stagelopen binnen de jeugdzorg (gedwongen kader). Bij het literatuuronderzoek wordt gebruik gemaakt van betrouwbare en een variatie van bronnen (Scriptium, 2020). Gedurende dit onderzoek zal er op een systematische manier, informatie verzameld worden over verschillende onderwerpen. Tijdens het verzamelen van informatie wordt er verdiept in de volgende begrippen; eigen regie, autonomie, empowerment en veerkracht. Ook wordt er literatuuronderzoek gedaan naar de eigen regie in de praktijk (zowel bij jeugd- en gezinsprofessionals als ervaringsdeskundige), de Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, internationale wetten en emancipatorisch werken. Naast literatuuronderzoek en interviews, zal er ook een enquête opgesteld worden voor jeugd- en gezinsprofessionals en ervaringsdeskundigen.

Doordat er gebruik wordt gemaakt van informatie vanuit verschillende perspectieven, dus zowel relevante bronnen zoals jeugd- en gezinsprofessionals en ervaringsdeskundigen, is dit onderzoek betrouwbaar.

CONCLUSIE

In dit onderzoek over eigen regie zijn interviews en enquêtes afgenomen bij jeugd- en gezinsprofessionals en bij mensen met ervaring. De jeugd- en gezinsprofessionals die de vragen hebben beantwoord werken binnen verschillende takken in de jeugdzorg. De mensen die zelf ervaring hebben met de jeugdzorg hebben te maken gehad met open en/of gesloten instellingen. Het grotendeel heeft meer dan drie jaar te maken gehad met jeugdzorg. Dit is ook bij de meeste mensen meer dan vijf jaar geleden, maar de enquête is ook ingevuld door mensen die nu nog met jeugdzorg te maken hebben.

Aan de hand van de interviews en de enquêtes die zijn afgenomen bij jeugd- en gezinsprofessionals en bij mensen met ervaring kan worden geconcludeerd dat de meeste mensen die jeugdzorg hebben gehad binnen het gedwongen kader weinig eigen regie hebben ervaren. Ze voelde geen gelijkheid tussen de begeleiders en hun zelf. Ze voelde zich machteloos en verdrietig. De jeugd- en gezinsprofessionals die onze vragen hebben beantwoord proberen zo veel mogelijk eigen regie te geven aan de jeugdige, door bijvoorbeeld samen doelen op te stellen door in gesprek te gaan. Wel geven zij aan dat ze wel eens keuzes hebben moeten maken waarbij regie van de jeugdige geen optie was. De meerderheid van de jeugd- en gezinsprofessionals geeft aan dat ze voldoende informatie bezitten over hoe ze eigen regie moeten geven aan de jeugdige en dat ze hier geen verdere informatie over nodig hebben. Echter geven de jeugdige aan dat ze weinig eigen regie ervaren, dus de jeugd- en gezinsprofessionals zouden open moeten staan voor extra informatie hoe ze de jeugdige meer eigen regie zouden kunnen geven.

De jeugd- en gezinsprofessionals proberen de jeugdige eigen regie te geven, maar de eigen regie wordt door de jeugdige niet ervaren. Dit blijkt omdat de jeugdige zich vaak niet gehoord voelen.

ORIËNTATIE LITERATUUR.

EIGEN REGIE

Bij eigen regie is het van belang om te kijken naar de krachten en het glas half vol te zien. Het is belangrijk om te kijken waar het goed gaat en minder goed en wat belangrijk is voor je cliënt. De beslissingen horen bij de cliënt te liggen en je hoort een ondersteunende rol te hebben als professional (Zorg voor beter, z.d.).

Bij eigen regie is het belangrijk dat de cliënt en zijn belangen en wensen centraal staan. Als professional is het belangrijk om te zorgen voor een goede samenwerkingsrelatie en hier tijd in te steken, samen met de cliënt beslissingen te maken en wat de cliënt belangrijk vindt hierin dus mee te nemen. Als de belangen van de cliënt en professional botsen is het van belang om dit bespreekbaar te maken en uit te leggen waarom de professional dit anders ziet (Van Staa et al., 2018).

Volgens de literatuurstudie van Bijleveld et al. (2013) zorgt voldoende eigen regie van de jeugdige voor een positief effect op de behandeling. In artikel 4 van de jeugdwet staat dat het plan voor de jeugdige in samenspraak met de jeugdige wordt opgesteld (jeugdwet, 2023). Echter blijkt dat eigen regie voor de jeugdige lastig uitvoerbaar blijkt in de praktijk (Vis et al., 2010). De documentaire Alicia is hier een goed voorbeeld van. Hierin is te zien dat Alicia aangeeft dat ze naar haar moeder wil, maar hier wordt weinig mee gedaan (Ooms, 2017).

Eigen regie bij een gezin zorgt ervoor dat een gezin zich gewaardeerd voelt. Dit zorgt ervoor dat gezinnen zelfstandiger worden en problemen eerder zelf op kunnen lossen. Eigen regie zorgt er dus voor dat de hulp effectiever is (Nederlands Jeugdinstituut, z.d.).

Uit onderzoek is gebleken dat 30% van de jeugdigen in de jeugdzorg zich niet gehoord voelt (Kinderrechten, 2023). Daarnaast is ook uit onderzoek gebleken dat ruim een derde van de jongeren niet weet wat hun rechten zijn in de jeugdzorg. Ze worden niet voldoende geïnformeerd (Vos, 2023).

EIGEN REGIE IN DE PRAKTIJK

Uit onderzoek van de kinderombudsman (de Jong & Hopman, 2020) is gebleken dat bijna twintig procent van de kinderen in een open instelling het belangrijk vindt dat ze mee kunnen beslissen over hun leven. Dit kwam naar voor bij de vraag wat kinderen zouden doen als zij in de schoenen stonden van de kinderombudsman of -vrouw (de Jong & Hopman, 2020).

Om eigen regie voor de jeugdige binnen de specialistische jeugdzorg te stimuleren is het belangrijk dat er een veilig pedagogisch klimaat is (Hondrinet, 2019). Hulpverleners moeten een vertrouwensband hebben met de jeugdige en de jeugdige informeren als dit nodig is. Verder moet volgens de literatuurstudie van Hondrinet (2019) de hulpverlener actief betrokken zijn bij het proces van de jeugdige.

Er zijn ook factoren die de eigen regie van de jeugdige lastig maken. Binnen het gedwongen kader kan het moeilijk zijn dit te waarborgen. Redenen hiervoor zijn dat er geen eigen hulpvraag is, omdat iemand anders een melding heeft gedaan bij Veilig Thuis, hoop op een beter toekomstperspectief ontbreekt door onmacht en doordat ze al lang met problemen kampen, zij zelf niet door hebbend dat de situatie onveilig is of dat ouders of jeugdigen het probleem anders zien dat de professional (Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming). Verder belemmert het de eigen regie als een kind jonger is dan twaalf, als een kind onzeker is, als er maar weinig contact is met de hulpverlener en als deze ondeskundig zijn (Hondrinet, 2019).

Volgens Ince & Schmidt (2017) van het NJI wordt er vanaf 2015 gewerkt met de monitor transitie jeugd om signalen op te vangen over de verandering in de jeugdzorg. Ruim de helft van de meldingen

die binnenkwamen, waren afkomstig van ouders of jeugdigen en die gaven aan dat ze zich niet gehoord en niet serieus genomen voelden door de jeugd- en gezinsprofessionals, waardoor ze geen passende zorg kregen.

RICHTLIJNEN JEUGDHULP EN JEUGDBESCHERMING

De Richtlijnen Jeugdhulp en jeugdbescherming zijn ontwikkeld als handvaten voor jeugd- en gezinsprofessionals bij de zorg rondom verschillende facetten van de jeugdzorg. Het is bedoeld om ondersteuning te bieden voor jeugd- en gezinsprofessionals om samen met de jeugdige en diens ouders te beslissen over de zorg. Nadruk ligt op het kijken naar de wensen van de jeugdige bij beslissingen rondom zijn of haar leven. Bij het ontwikkelen of herzien van een richtlijn zijn ouders en jeugdigen betrokken om hun perspectief ook mee te nemen in de richtlijn. In de richtlijnen staan aanbevelingen over het samenwerken met ouders en jeugdige, het kan jeugd- en gezinsprofessionals helpen bij het nemen van beslissingen over passende hulp. De richtlijnen zijn gericht op jeugdigen in de leeftijd van nul tot drieëntwintig jaar (Bartelink, C., Meuwissen, I., Eijgenraam, K., Versteeg, C. & Kooymans, E., 2023).

Het samenwerken tussen jeugd- en gezinsprofessionals en het gezin is een belangrijk aspect om uiteindelijk, met elkaar tot een beslissing te komen over passende hulp (Bartelink, C., Meuwissen, I., Eijgenraam, K., Versteeg, C. & Kooymans, E., 2023). Volgens artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag moet in alle beslissingen die over kinderen worden genomen, het belang van het kind voorop staan (Kinderrechten.nl, 2023). De betrokkenen in het gezin kunnen vaak zelf goed aangeven wat ze wel/niet willen, wat voor hen werkt en wat niet. Volgens Bartelink, Meuwissen, Eijgenraam, Versteeg & Kooymans (2023) heeft het een positieve uitkomst op de behandeling van de jeugdige, wanneer je de ouders en jeugdigen laat meebeslissen over passende hulp. Dit heeft zowel medische literatuur als literatuur over jeugdhulp en jeugdbescherming laten zien. De professional zou de wensen en verwachtingen van de ouders en jeugdige als vertrekpunt moeten zien en vanuit daar afwegingen maken in het aanreiken van passende hulp. Dit geldt voor alle verschillende vormen van problemen onder andere voor de jeugdzorg binnen het gedwongen kader. Ook binnen dit kader kan gedeelde besluitvorming helpen met het beter laten aansluiten van hulp bij wat de gezinnen nodig hebben. Hierdoor bouw je als professional aan de samenwerkingsrelatie lever je een bijdrage aan het behouden van eigen regie. In 80% van de gevallen van kindermishandling valt een goed gesprek te voeren over de situatie, de aanpak voor het probleem en hulp, blijkt uit onderzoek van Adriaenssens (2010). Uit interviews blijkt dat ouders waarde eraan hechten als er tijd besteed wordt aan wat zij als ouders nodig hebben. Kinderen hebben vaak het idee dat de keuzes voor hen gemaakt worden en niet met hen. Voor hen is het belangrijk om duidelijkheid te hebben over de situatie en waar ze aan toe zijn. Als jeugdprofessional is het belangrijk om geregeld aan de ouders en jeugdige om feedback te vragen, op hoe zij de samenwerking ervaren, of de ouders en jeugdige zich gehoord voelen en de manier van omgang (Bartelink, C., Meuwissen, I., Eijgenraam, K., Versteeg, C. & Kooymans, E., 2023).

In de wet is vastgelegd dat jeugdige het recht hebben om hun mening te geven en dat ze vanaf twaalf jaar het recht hebben om mee te beslissen en toestemming geven over hun eigen behandeling. In artikel 12 van het Kinderrechtenverdrag staat dat kinderen hun mening mogen vormen over zaken die van belang zijn voor hun (Defence for children, 2023). Jongeren kinderen hebben ook inspraak in hun behandeling, ook zij kunnen met jeugd- en gezinsprofessionals in gesprek over wat er nodig is qua hulp. Wat betreft jongere kinderen, gaat het om de leeftijd vanaf ongeveer zes jaar. Het is aan de jeugdigen om aan te geven of en hoe ze betrokken willen worden tijdens het proces op passende hulp. In de wet is vastgelegd dat ouders de plicht hebben en dus verantwoordelijk zijn voor het bijdragen van het welzijn en de ontwikkeling van hun kind (Bartelink, C., Meuwissen, I., Eijgenraam, K., Versteeg, C. & Kooymans, E., 2023). Volgens artikel 9 van het Kinderrechtenverdrag mag een kind nooit worden gescheiden van de ouders, tenzij dit voor het kind beter is (Defence for children, 2023).

Volgens Bartelink, Meuwissen, Eijgenraam, Versteeg & Kooymans (2023) willen jeugdigen graag een duidelijke terugkoppeling krijgen over het verloop van hun hulp/proces, ze willen zich gehoord en begrepen voelen, ongeacht het besluit dat genomen is. Hierbij moet de jeugdige ook de gelegenheid krijgen zich te uiten over de beslissing. Het is belangrijk dat de jeugdprofessional al de nodige informatie met de jeugdigen deelt, zodat ze een weloverwogen keuze kunnen maken. Het is belangrijk dat de professional hierin neutraal is, zodat de jeugdige de kans krijgt zijn eigen mening te vormen. Qua veiligheid van de jeugdige kan het zo zijn dat de jeugdprofessional de keuze van ouders en jeugdige, achter wegeen moet laten. De keuze van de jeugdprofessional dient uitgelegd en onderbouwd te worden naar de ouders en jeugdige toe. Het is belangrijk om hierbij te benadrukken dat hun wensen en behoeften wel hebben meegewogen in de beslissing, maar de professional heeft besloten een andere keuze te maken door de situatie.

Een gedeelde mening hebben op de hulpvraag en de problematiek die speelt is noodzakelijk voor het opstellen van doelen en het inzetten van passende hulp. Wanneer er geen sprake is van die gedeelde mening, kan er in de samenwerkingsrelatie een blokkade komen. Dit kan zich uiten in weerstand en/of verzet bieden, wat kan leiden tot een negatief effect in het hulpverleningsproces. Het is aan de professional om erachter te komen waardoor de ouders/jeugdige deze weerstand/verzet tonen (Bartelink, C., Meuwissen, I., Eijgenraam, K., Versteeg, C. & Kooymans, E., 2023).

Van Veenendaal (z.d.) heeft een checklist voor hulpverleners opgesteld met per stap binnen het keuzeproces verschillende interventies die een hulpverlener kan uitvoeren.

AUTONOMIE

Bij de uitvoering van de zorg is het niet de bedoeling dat alleen de cliënt eigen autonomie heeft, dit werkt niet. Het is de bedoeling dat de client vooroploopt en de overheid en de jeugdzorg erachter (van Ostaijen, 2012). Volgens Wissink en Creemers (2019) is autonomie een onderdeel van een goed pedagogisch klimaat. Uit onderzoek is gebleken dat een goed pedagogisch klimaat weer leidt tot vermindering in het probleemgedrag, agressie en wegloopgedrag en een groei in vaardigheden en empathie.

Autonomie professional

De autonomie van de professional wordt begrensd door de client. De professional geeft de zorg zoveel mogelijk samen met de jeugdige en ouders vorm. Verder wordt de autonomie begrensd door de beroepscode, standaarden, richtlijnen en protocollen (Berger & Zwicker, 2010). Volgens onderzoeker Hoffenaar (2009) zijn richtlijnen echter geen bindende regels. Een jeugd- en gezinsprofessional kan dus altijd handelen in het belang van een cliënt en op die manier voldoende autonomie bewaard binnen zijn beroep.

EMPOWERMENT

Volgens Zimmerman (1995, 2000), is empowerment “een proces van versterking waarbij individuen, organisaties en gemeenschappen greep krijgen op de eigen situatie en hun omgevingen en dit via het verwerven van controle, het aanscherpen van kritisch bewustzijn en het stimuleren van participatie”. Volgens Freire (1972), gaat empowerment over het verleggen van grenzen in de eigen situatie door mensen in een achterstandsituatie en de kracht van de mens om zelf invloed uit te kunnen oefenen op levensomstandigheden.

Zimmerman heeft in zijn theorie het concept over empowerment uitgebreid naar een multi-level construct, met een individueel niveau, een organisatieniveau en het niveau van gemeenschappen (Zimmerman 1995, 2000). Deze drie niveaus worden ook beschreven door het ecologisch perspectief van Bronfenbrenner, waarbij het individu in het centrum staat van invloeden vanuit micro, meso en macrosystemen die met elkaar in interactie zijn (Moritsugu et al., 2012). Op individueel niveau

(micro) wijst empowerment naar het geloof in eigen capaciteiten en krachten van het individu om zijn omgeving te beïnvloeden (Steenkens & Van Regenmortel, 2007). Op niveau van een organisatie (meso) ontmoeten de microsystemen elkaar, dit verwijst het naar de samenleving, het sociale beleid en richt zich op maatschappelijke deelname van iedereen door het vergroten van inspraak en beslissingsmacht (Zimmerman, 2000; Boumans, 2015). Het niveau van gemeenschappen (macro) verwijst naar de samenleving als geheel en richt zich op maatschappelijke deelname van iedereen (Jacobs et al., 2005).

Volgens van Regenmortel (2009), kan men anderen niet empoweren maar dienen personen zichzelf te empoweren door een beroep te doen op de potenties en krachten van de betrokkenen en hun omgeving. Een professional kan een belangrijke rol spelen in het ondersteunen van het empowerment proces van individuen en groepen. Hierbij zijn een aantal kernelementen belangrijk. Een gelijkwaardige relatie, waarbij de professional aansluit bij de leefwereld van het individu. Een goede gelijkwaardige samenwerkingsrelatie wordt gekenmerkt door aandacht, empathie, samenspraak, dialoog en zelfreflectie (Boumans, 2015).

Ook de inzet van het stimuleren van de eigen regie, het uitbreiden van handelingsmogelijkheden en eigen strategieën aanleren (Laffra & Nikken, 2014).

De handelingsmogelijkheden kan je als professional uitbreiden door de hulpvraag te verhelderen en het nemen van beslissingen over hulpverlening of de keuzes die zij maken zodat personen weer grip krijgen in hun leven om problemen op te lossen (Ince & Schmidt, 2017).

Het vereist van een professional ook om in staat te zijn verder te kijken dan het individu in een communicatieve, dialogische manier van werken binnen de groep. De professional richt zich op ervaringen en betekenisgeving van individuele deelnemers binnen de groep. Een belangrijke empowerende strategie is het schrijven, delen en bespreekbaar maken levensverhalen en persoonlijke verhalen met groepsgenoten (Boumans, 2012; 2015).

Volgens van Regenmortel (2008; 2009), betekent empowerment een fundamentele verandering in de klassieke machtsrelatie tussen hulpvrager en professional. Dit maakt dat er een verschuiving is naar partnerschap en krijgt uiting door verschillende aspecten in de relatie zoals:

- Betrokkenheid wijst op een persoonlijke houding en gaat in tegen het afstand houden.
- Gelijkwaardigheid doelt op het mens-zijn waarbij geen verschil is in machtspositie tussen hulpvrager en professional (hulpverlener).
- Verbinding voor het maken van verbinding heeft de professional als rol om nieuwe wegen te openen en het laten zien van keuzemogelijkheden.
- Wederkerigheid wijst op een evenwicht tussen het geven en nemen of ontvangen (Van Regenmortel, 2008; 2009).

Betrokkenheid is op verschillende manier terug te zien, zowel gericht naar je werk als gericht op andere personen, maatschappelijke en/of politieke vraagstukken, milieu, etc. Voor het tonen van betrokkenheid wordt ook wel gezegd, '*Je hebt hart voor de zaak*'. Gedragsvoorbeelden van een betrokken persoon zijn:

- Medeleven tonen.
- Je denkt mee met jouw werk/medemens.
- Je hebt een empathisch en inlevend vermogen.
- Je wordt geraakt door wat er met iets of iemand is gebeurd.
- Je voelt je emotioneel verbonden met de ander.
- Je bent bereid om andere hulp te bieden (Stevens, J., Z.d.).

Emotionele over-betrokkenheid is een valkuil in betrokkenheid. Dit wil zeggen dat je in verbondenheid met jouw werk, situatie of een persoon, bepaalde zaken moeilijk los kunt laten. In zo'n situatie kun jij en kunnen andere makkelijk over jouw grenzen heen lopen (Stevens, J., Z.d.).

In de beroepscode voor jeugd- en gezinsprofessionals in het sociaal werk staat in artikel 28 beschreven dat de professional mee werkt aan onderzoek en voorlichting van emancipatie en empowerment van mensen (BPWS, 2021).

De hulpverlener speelt een rol bij het activeren van mensen. De hulpverlener moet hiervoor met het gezin praten in plaats van over het gezin. Om andere te activeren kun je empowerment inzetten of kiezen voor een oplossingsgerichte benadering. Het doel van deze benaderingen is dat de verantwoordelijkheid bij de mensen zelf blijft en de focus komt op wat al goed gaat (Van der Steege et al., 2017).

Uitgaan van de eigen krachten is belangrijk sinds de transformatie van de jeugdzorg in Nederland. Empowerment gaat samen met het in eigen kracht zetten van een persoon. Een belangrijk punt hierin is dat mensen zelf mogen beslissen over de keuzes die ze maken en ook welke hulpverlening ze willen accepteren (Denktank Transformatie Jeugdstelsel, 2014).

In de databank voor effectieve jeugdinterventies staan verschillende interventies beschreven die gericht zijn op de eigen kracht van de jeugdigen

VEERKRACHT

Wanneer je voldoende veerkracht hebt, heb je het vermogen om te genezen van tegenslagen. Als je je emoties voelt en erkent, valt dit onder een veerkrachtige reactie. Langzaam maar zeker kom je er weer bovenop (Mentaal Vitaal, z.d.). Iedereen is in staat om zijn veerkracht te vergroten. Veerkrachtige jeugdigen maken gebruik van hun eigenschappen en vaardigheden, dit kan zijn door o.a. hun probleemoplossend vermogen, humor of door hulp van een ouder/verzorger of vrienden. Veerkracht zit in een degelijke (geestelijke) gezondheid, liefhebbende relaties en positieve prestaties. Een basiselement van veerkracht is het hebben van positieve sociale relaties. Bij de jongeren kinderen zie je voornamelijk dat zij richttroost vinden bij hun ouders/verzorgers. Wanneer er geen sprake is van een liefhebbende relatie met deze volwassene, dan vindt het kind zijn troost bij een ander betrouwbaar persoon buiten zijn gezin/familie. Vanaf de leeftijd van elf jaar zoeken de jeugdigen minder troost bij volwassene en trekken ze zich meer toe naar hun vrienden en leeftijdsgenoten (AUGEO-foundation, z.d.). Volgens van der Aart (2021) valt weerbaarheid onder veerkracht, 'Als je veerkrachtig in het leven staat, maakt je dit ook een stuk weerbaarder. Ook benoemt ze dat een veerkrachtige jeugdige een growth mindset ontwikkelt (heeft). Het herkennen van veerkracht en/of weerbaarheid, is voor een professional niet altijd meteen duidelijk te zien. Een aantal punten waar je op kunt letten als professional zijn;

- Omgang met emoties.
- Zelfbeeld.
- (Faal)angst.
- Omgang met feedback/kritiek.
- Vragen om bevestiging.
- Vragen om hulp.

Het geluk van kinderen speelt een noodzakelijke rol in de opvoeding en de meeste ouders willen niks liever dan hun kind(eren) gelukkig zien. Wat er vaak gebeurt is dat ouders al snel een tegenslag

wegwerken of dit in ieder geval proberen, volgens van der Aart is het juist goed als kinderen leren omgaan met tegenslagen. Dit omdat je in je leven ups en downs tegen gaat komen. Het is daarom belangrijk dat kinderen leren om te gaan met tegenslagen en hun emoties die daarbij komen (Van der Aart, L., 2021).

Veerkracht heeft te maken met de kracht en het vermogen dat je hebt om te herstellen van tegenslagen (Mentaal vitaal, z.d.). Het voelen en accepteren van de emoties die je voelt na een nare of verdrietige gebeurtenis is het begin van veerkracht. Veerkracht betekent dat je hard kan vallen, maar je ook weer opstaat ook al duurt dat even (Mentaal vitaal, z.d.). Volgens het Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk in Van Bommel & Fuhler (2019) helpt veerkracht in te zetten in de jeugdhulp op het focussen op positieve dingen en werk je meer aan de zelfstandigheid en eigen regie van de jeugdige. Verschillen in hoe je omgaat met problemen heeft te maken met veerkracht. Uit onderzoek (Van Bommel & Fuhler, 2019) is gebleken dat het belangrijk is om in een vroeg stadium bezig te zijn met veerkracht. Veerkracht heeft invloed op academisch succes, het algemene welzijn en de sociale vaardigheden van een persoon. Wanneer iemand een lage veerkracht heeft, heeft dit negatief invloed op het ontwikkelen van mentale en fysieke gezondheidsproblemen.

Veerkracht geeft een jeugdige meer eigen regie. Maar dit blijkt in de praktijk nog niet genoeg te worden toegepast (Van Bommel & Fuhler, 2019). Een oorzaak hiervoor volgens Panter-Brick (2014) in Van Bommel en Fuhler (2019) zou kunnen zijn dat we kijken naar het individuele gedrag, terwijl veerkracht niet alleen het om het vermogen van de individu gaat maar ook om het systeem om de jeugdige. Het systeem kan hulp en ondersteuning bieden en het welzijn bevorderen.

INTERNATIONALE WETTEN

De internationale wetten horen boven de Nederlandse wetten te staan. Doordat de internationale wetten niet in de jeugdwet staan hebben wij deze meegenomen in dit verslag.

In 1989 is door de Verenigde Naties (VN) het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind ondertekend en aangenomen, sinds 1995 heeft Nederland dit ook ondertekend. Het verdrag bestaat uit 54 artikelen over de rechten van jeugdigen. Landen die het verdrag hebben ondertekend dienen ervoor te zorgen dat alle wetten en regels binnen het eigen land aan de eisen van het verdrag voldoen (Kinderrechten, 2023). Nederland hoort in de Jeugdwet dus te voldoen aan de IVRK. In het verdrag staan een aantal artikelen die van toepassing zijn op de eigen regie binnen de jeugdzorg.

In artikel 4 staat beschreven dat de overheid moet alle mogelijke maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de rechten van het kind waargemaakt worden. Er moeten onder meer duidelijke plannen zijn voor hoe dat moet gebeuren en dat daar geld voor vrij wordt gemaakt (Kinderrechten, 2023).

In artikel 5 en 6 staat beschreven dat als ouders (tijdelijk) niet in staat zijn om voor hun kind te zorgen moet de overheid het kind helpen en op een passende manier opvangen. De overheid moet ervoor zorgen dat kinderen kunnen ontwikkelen en ongestoord kunnen opgroeien (Kinderrechten, 2023).

In artikel 20 staat beschreven dat ieder kind heeft recht om op te groeien in een liefdevol gezin of in een gezinsvervangende situatie. Tehuizen bieden dit niet altijd en daarom moet altijd eerst gezocht worden naar een geschikt pleeggezin. Hierbij moet als eerst gekeken worden naar een netwerkplaatsing, daarna naar een pleeggezin en als laatst naar een instelling. Een kind heeft recht

op continuïteit in de opvoeding. De gezins- en opvoedsituatie van het kind moet dus niet elke keer veranderd worden, omdat dit niet goed is voor de ontwikkeling van een kind (Kinderrechten, 2023).

In artikel 37 staat beschreven dat marteling en andere vormen van wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van kinderen is verboden. Kinderen mogen niet tot de doodstraf veroordeeld worden of tot een levenslange gevangenisstraf. Het opsluiten van een kind, omdat het bijvoorbeeld een strafbaar feit heeft gepleegd, mag alleen als uiterste maatregel en zo kort mogelijk. Ook gesloten jeugdhulp of gesloten plaatsing vanwege psychiatrische aandoeningen vallen hieronder. Kinderen mogen niet met volwassenen opgesloten worden. Alle kinderen in geslotenheid hebben recht op een menswaardige behandeling, onderwijs en contact met familie. In Nederland is er een voorbehoud op dit artikel. Zestien en zeventienjarigen kunnen bij extreme misdaden berecht worden volgens het strafrecht voor volwassenen. (Kinderrechten, 2023).

In artikel 39 staat beschreven dat het kind moet worden opgevangen in een omgeving die goed is voor zijn of haar gezondheid, zelfrespect en eigenwaarde. De zorg en behandeling moet adequaat en toegespitst zijn op hetgeen dat ze hebben meegemaakt, gericht zijn op het herstel en herintegratie in de samenleving (Kinderrechten, 2023). Als een land zich niet aan de afspraken houdt, kan het VN-Kinderrechtencomité het betreffende land hierop aanspreken door te wijzen op de punten die niet goed gaan, aanbevelingen geven voor verbetering en voor internationale druk zorgen om landen aan te sporen de afspraken na te komen (Kinderrechten, 2023).

UNICEF OVER DE JEUGDZORG

UNICEF brengt regelmatig een rapport uit over de zorgen die zij hebben over de jeugdzorg in Nederland. Hieronder staan een aantal suggesties vanuit UNICEF aan de tweede kamer, die volgens hen belangrijk zijn om mee te nemen in de hervormingsagenda voor de jeugdzorg.

Volgens UNICEF zijn er enorme wachtlijsten in de jeugdzorg in Nederland. Daarnaast is de kwaliteit van de geboden hulp soms niet goed genoeg en de informatievoorziening naar kinderen niet altijd duidelijk. Per gemeente is het hulpaanbod ook verschillend, daardoor is afhankelijk of je goede en tijdige hulp krijgt. Volgens UNICEF is dit zeer zorgelijk. Kinderen, jongeren en gezinnen krijgen binnen de jeugdhulp niet altijd de extra ondersteuning of zorg die ze nodig hebben. Dat is niet goed voor hun ontwikkeling en kan in sommige gevallen schadelijk zijn. Problemen kunnen hierdoor ook verergeren (UNICEF, 2023).

Omdat je rekening moet houden met veel verschillende belangen, is het moeilijk om de jeugdzorg te verbeteren. Het belang van het kind lijkt niet altijd voorop te staan in Nederland. Daardoor is het niet altijd duidelijk hoe jeugdzorg bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen (UNICEF, 2023).

In het Hervormingsagenda Jeugd staat volgens UNICEF het belang van het kind nog onvoldoende voorop. Het VN-Kinderrechtenverdrag is alleen genoemd in een voetnoot en er wordt vooral gefocust op financiën. Volgens UNICEF zijn de volgende punten belangrijk om mee te nemen in het hervormingsagenda:

- Het Kinderrechtenverdrag uitgangspunt maken bij de uitvoering van de Hervormingsagenda, zodat gewaarborgd wordt dat belangen van kinderen worden vastgesteld en inzichtelijk worden meegewogen.

- Bij het opstellen van de Hervormingsagenda zouden voldoende ervaringsdeskundige jongeren betrokken moeten worden als voldoende leeftijdscategorieën.
- In de Hervormingsagenda mist ambitie en visie waarbij de belangen en ontwikkeling van kinderen voorop staan. De houdbaarheid en de financiering van jeugdzorg is wat nu naar voren komt in de Hervormingsagenda.
- Unicef vraagt zich af op welke manier de belangen van kinderen meegenomen zijn bij het doorschuiven van de bezuinigen en hoe de mogelijke negatieve gevolgen voor kinderen hierbij beperkt worden.
- Kinderen en jongeren worden in de maatschappij en politiek onvoldoende serieus genomen. Ook staat in de Hervormingsagenda op sommige punten geen duidelijke bronvermelding vermeld.
- Bij het versterken van de pedagogische basis moet de vraag naar jeugdzorg niet verlaagd worden, maar zorgen dat kinderen en jongeren zich goed kunnen ontwikkelen en serieus worden genomen in elke levensfase die zij doormaken.
- Geven de aangekondigde wijzingen voldoende aandacht en waarborgen voor een goede kwaliteit van jeugdhulpaanbieders (UNICEF, 2023).

EMANCIPATORISCH WERKEN

Volgens de theorie van Loots, C. & Schaumont, C. (2022), is emancipatorisch opvoeden, opvoeden vanuit het kind. Emancipatorisch betekent dat de hulpverlening gericht is op het verhogen van zelfredzaamheid en het versterken van individuele en maatschappelijke weerbaarheid (zelfontplooiing). Op die manier wordt geprobeerd om de afhankelijkheid van de hulpverlening te verminderen. Samen met cliëntsysteem creëer je randvoorwaarden om ervoor te zorgen dat ze meer grip krijgen op hun situatie en leven (De Cocon, 2023).

Je respecteert de eigen keuzes en zelfstandigheid (Loots, C. & Schaumont, C., 2022).

Je spreekt de cliënt (kind) aan op hun verantwoordelijkheid en stimuleert ze om hun vaardigheden in te zetten waar nodig (De Cocon, 2023).

Volgens Loots, C. & Schaumont, C. (2022), wordt voor de opvoeding en hulpverlening die in sterke mate gericht zijn op de eigen ontplooiing van de cliënt (kind) en het opkomen voor gelijkwaardige positionering van de cliënt (kind), wordt de term emancipatorisch opvoeden gehanteerd. De client (kind) krijgt een positie van gelijkwaardige partner. Als hulpverlener zet je dus een stap terug en stel je je kwetsbaar op (Loots, C. & Schaumont, C., 2022).

Een andere term die passend is is 'dialogaal opvoeden'. Dialoog is een kenmerk voor het aangaan van een pedagogische relatie, waarbij de mening van de client erg belangrijk wordt genomen (Loots, C. & Schaumont, C., 2022).

CONCLUSIE ENQUÊTE VAN JEUGD- EN GEZINSPROFESSIONALS

De resultaten van de enquête staan opgenomen in Bijlage F. Twaalf jeugd- en gezinsprofessionals hebben de enquête ingevuld. De jeugd- en gezinsprofessionals die de enquête hebben ingevoerd hebben gewerkt met jeugdige van 0 t/m 21 jaar in verschillende instellingen. De meeste jeugd- en gezinsprofessionals hebben gewerkt binnen het gedwongen kader. Een kwart heeft binnen het vrijwillig kader gewerkt. Alle jeugd- en gezinsprofessionals die de enquête hebben ingevuld zijn werkzaam binnen een andere organisatie. De twee begrippen eigen regie en autonomie worden herkend door alle jeugd- en gezinsprofessionals. De begrippen veerkracht en empowerment wordt herkend door 83,3% van de jeugd- en gezinsprofessionals. Onder eigen regie wordt door de jeugd- en gezinsprofessionals vooral het maken van eigen keuzes verstaan. Ook het mee beslissen wordt verstaan onder eigen regie van de jeugdige. Eigen regie in de praktijk ziet er volgens jeugd- en gezinsprofessionals onder andere uit dat een jeugdige naast een professional staat, dat een professional in gesprek gaat met jeugdige en dat jeugdige zelf de mensen om zich heen mag kiezen waarmee hij wil werken aan doelen. Jeugd- en gezinsprofessionals houden rekening met de jeugdige door vooral in gesprek te blijven met de jeugdige. 55,6% van de jeugd- en gezinsprofessionals probeert altijd rekening te houden met de eigen regie van de jeugdige. 22,2% van de jeugd- en gezinsprofessionals geeft aan dat dit altijd lukt. 66,7% geeft aan dat eigen regie een belangrijk onderwerp is binnen de organisatie waar ze werkzaam zijn en 88,9% geeft aan dat ze dit zelf een belangrijk onderwerp vinden. 66,7% van de jeugd- en gezinsprofessionals krijgt van uit de organisatie handvaten aangeboden om zo veel mogelijk eigen regie te geven aan de jeugdige.

88,9% van de jeugd- en gezinsprofessionals stelt samen met de jeugdige doelen op om aan te werken. 11,1% doet dit niet. De doelen worden op verschillende manieren opgesteld. Bij 66,7% van de antwoorden komt het initiatief van de jeugdige en de professional. Bij niemand komt het doel alleen vanuit de jeugdige. De meeste jeugd- en gezinsprofessionals stellen de doelen op door samen te werken met de jeugdige. Ze vinden het hierbij belangrijk dat je aansluit bij de jeugdige en het gesprek wordt aangegaan en vanuit daar doelen worden opgesteld. 66,7% van de professional geeft aan dat ze het wel eens niet eens worden over de doelen die worden opgesteld. Jeugd- en gezinsprofessionals geven aan dat ze verschillend handelen als deze situatie voorkomt. Ze vinden veiligheid hierbij belangrijk. Ook stellen jeugd- en gezinsprofessionals de doelen dan wel op maar worden ze gepersonaliseerd, zodat ze wel aansluiten bij de jeugdige. Jeugd- en gezinsprofessionals vinden het belangrijk dat de jeugdige achter de doelen staan die worden opgesteld. Ook vinden jeugd- en gezinsprofessionals het belangrijk dat de doelen in eigen woorden zijn geformuleerd. 33,3% van de jeugd- en gezinsprofessionals heeft wel eens een moment gehad waarbij ze niet wisten hoe ze de jeugdige moesten betrekken bij het zorgproces. Om een jeugdige optimaal te betrekken in het zorgproces vinden ze het belangrijk dat er wordt samengewerkt met andere hulpverleners, meer inzicht wordt gegeven in het zorgproces uit het verleden van een jeugdigen en meer tijd voor de jeugdige en het netwerk.

Alle jeugd- en gezinsprofessionals geven aan dat ze een collega aan durven spreken op het moment dat ze denken dat een collega beter had kunnen samen werken met een jeugdige.

44,4% van de jeugd- en gezinsprofessionals vindt het soms lastig om moeilijke informatie te delen met jeugdige. Alle jeugd- en gezinsprofessionals die de enquête hebben ingevuld hebben wel een beslissingen moeten maken voor een jeugdige waarbij eigen regie geen optie was. De meeste jeugd- en gezinsprofessionals blijven dan wel in gesprek met de jeugdige om het bespreekbaar te maken.

Alle jeugd- en gezinsprofessionals die de enquête hebben ingevuld weten hoe ze met de richtlijnen jeugdhulp moeten werken.

Alle jeugd- en gezinsprofessionals geven aan dat ze voldoende weten over hoe ze eigen regie moeten geven aan jeugdige, hiervan geeft 33,3% aan dat ze hier nog meer informatie over zouden willen hebben. De verkregen informatie die de jeugd- en gezinsprofessionals hebben, is vooral opgedaan op school, van collega's en van het beleid van de organisatie.

CONCLUSIE ENQUÊTE VAN MENSEN MET ERVARING

De resultaten van de enquête staan opgenomen in Bijlage E. Het interview is ingevuld door 12 respondenten.

60% van de respondenten is als kind in aanraking gekomen met jeugdzorg en 30% als volwassene (bijv. als ouder). Deze volwassenen zijn niet meegenomen in de resultaten van het onderzoek.

De crisisopname en de gesloten groep zijn de twee meest voorkomende vormen jeugdzorg onder de respondenten. 83% van de zorg was binnen het gedwongen kader.

De meerderheid van de respondenten (58,3%) hebben langer dan 3 jaar zorg binnen het gedwongen kader van de jeugdzorg gehad, dit was voor 75% meer dan vijf jaar geleden.

De meerderheid van de respondenten geeft een zeven aan in hoeverre zij invloed hadden op wat er met hen binnen de zorg gebeurde. Echter geven 5 van de 12 respondenten de invloed die zij hadden een 2 en lager. Dit toont aan dat deze vijf respondenten weinig tot geen invloed hadden over wat er met hen gebeurde binnen de zorg. De meerderheid (58,3%) geeft aan dat ze op geen enkele manier werden betrokken bij hun zorgproces en geen inspraak hadden op hun behandelplan/doelen. Daarnaast geeft 83,3% aan dat ze een moment hadden waarbij ze hun mening niet durfde te delen. De redenen daarvoor waren: loyaliteit naar pleegouders, de macht van ouders, straf of mishandeling door groepsleiding en psychiater, niet gehoord en serieus genomen voelen, wat je zegt kan tegen je gebruikt worden, wantrouwen, seksueel misbruik. Daarnaast heeft 91,7% ervaren dat ze hun mening gaven en alsnog een ander besluit werd genomen. De meerderheid geeft aan dat ze vinden dat de begeleiders niet over voldoende kennis beschikten hoe zij cliënten bij de zorg konden betrekken.

De meerderheid van de respondenten geeft aan niet voldoende te zijn geïnformeerd over de keuzes die werden gemaakt en het idee had dat deze informatie opzettelijk niet met hen gedeeld werd. 83,3% had het idee dat ze niet gelijk stonden aan hun begeleider door de manier van werken. De meest voorkomende gevoelens van de respondenten bij het terug kijken naar hun tijd in de zorg zijn: verdrietig, machteloos, onbegrip, eenzaamheid, ontevreden, boos en onduidelijkheid. De twee meest voorkomende redenen voor deze gevoelens zijn: dat ze een onveilig gevoel werd gegeven en dat er geen rekening werd gehouden met wat zij belangrijk vonden. 66,7% geeft aan dat ze niet goed konden omgaan met tegenslagen en kregen daar ook geen hulp bij.

CONCLUSIE INTERVIEW MET N.

Het interview is opgenomen in Bijlage A. De respondent werkt momenteel in een open setting met jongeren van 12 tot en met 18 jaar. In het interview vertelt ze hoe belangrijk ze eigen regie voor

jongeren vindt. Binnen de open setting hebben ze voldoende tools om aan te sluiten van de eigen regie van de jongeren. De jongeren komen met hun eigen doelen en kunnen zelf bepalen wat ze doen. De respondent kijkt samen naar wat heeft iemand nodig heeft, wat wil iemand? En wat is realistisch? Deze tools komen bijvoorbeeld uit de richtlijnen. De respondent geeft in het interview aan dat ze vindt dat jeugd- en gezinsprofessionals zelf creatief moeten zijn en moeten durven out of the box te denken. Bij jongeren werken ze liever vanuit mogelijkheden in plaats van wat ze niet willen. Hiervoor is wederzijds respect en gelijkwaardigheid nodig in de relatie tot de jongeren.

In het verleden is de respondent werkzaam geweest binnen een gesloten setting. In een gesloten setting heb je veel meer beperkingen om aan te sluiten bij de eigen regie. Waardoor het veel moeilijker is om aan te sluiten bij wat een jongeren wil. De respondent benoemt dat er een duidelijk verschil is tussen eigen regie in de open setting of in de gesloten setting.

Respondent zegt: "Binnen een open setting kan jij kan die jongeren gewoon vrij bewegen, dan kan je de deur uit, binnen de geslotenheid dan werk je toch echt met dat alle dingen die een jongeren wil zeg maar dat moet via een gedragswetenschapper nou bijvoorbeeld, ze kunnen niet zomaar zelf naar boven, dus je moet echt de deur voor ze open maken, je moet ze begeleiden naar therapie, dus een jongere die voelt zich enorm beperkt, dus het is gewoon echt je wordt beperkt".

De respondent zegt dat verandering binnen de gesloten setting mogelijk is maar dat het de wil is om buiten de comfortzone te treden voor de professional. De beperkingen maken het moeilijker om aan te sluiten bij de eigen regie van de jongeren maar het moet wel mogelijk zijn als de professional over zijn eigen angsten heen durft te stappen.

CONCLUSIE INTERVIEW MET G.

Dit interview staat opgenomen in Bijlage B. De respondent heeft van zijn 13de tot zijn 18de gewoond in een internaat door een machtiging uithuisplaatsing. De respondent is blij met zijn tijd op het internaat en dit heeft hem gemaakt tot de persoon die hij nu is. Samenvattend heeft de respondent weinig regie ervaren en voelde zich niet gehoord door de begeleiders. Wel heeft de respondent in de tijd daar in de jongerenraad gezeten. Hier kon de respondent wel invloed uitoefenen en iets bereiken op bepaalde vlakken, maar niet op het eigen proces.

De respondent geeft aan dat hij niet het gevoel had dat dingen in samenspraak werden besloten en geeft aan dat hij denkt dat er minder weerstand vanuit hem zou zijn geweest als mensen met hem hadden willen samenwerken. Ook als de respondent ergens niet aan uit kwam dat hij dan graag had gehad dat er samen werd gekeken hoe dan wel.

Vrijheid op het terrein van het internaat was er wel. Er waren verschillende clubs waar je aan deel kon nemen. Van het terrein af gaan was niet veroorloofd en hoorde je ook niet te doen.

De respondent geeft ook aan dat er in zijn jeugd veel keuzes werden gemaakt waar hij het toen niet mee eens was, maar als hij er nu op terug kijkt ziet hij wel de noodzaak in. Een deel keuzes werden gewoon gemaakt en daar moest je het mee doen. De respondent geeft aan dat hij bij veel keuzes niet is geraadpleegd en ook het waarom niet is uitgelegd. Het werd gewoon geïmplementeerd en dat was het. 'Ik ga dan echt de discussie en het gesprek aan. En wat ik nodig had was, nee we gaan het er niet over hebben, dit is wat we gaan doen.'

De respondent geeft aan dat hij ook maar weinig regie aankan en dat het voor de begeleiders duidelijk moet zijn geweest dat ze een deel regie op zich moesten pakken. Op momenten nam de respondent doordat dat hij verbaal sterk was regie die eigenlijk niet van hem was.

De begeleiders stonden boven de jeugdigen en dat was ook nodig om ervoor te zorgen dat de jongeren niet de overhand namen. Maar volgens de respondent is het belangrijk om te kijken naar het volgende: 'Wie wil ik de baas zijn: de client of de situatie?'

De respondent geeft aan zich tijdens zijn tijd daar niet gehoord te hebben gevoeld en de enkele keren dat dit wel is, dat hij dit nog heel goed kan herinneren. Dit was om hem op een moment van boosheid even de ruimte te geven om zijn emotie te voelen en dat deze er mocht zijn. De respondent geeft ook aan dat er wel een balans moet zijn tussen de confrontatie aangaan en iemand de ruimte bieden om het even te voelen.

Als het gaat over de begeleiders geeft de respondent aan dat de een beter bij je aansloot dan de ander. Er waren begeleiders waar je bang voor was en andere die geen gezag hadden en waar alle jeugdigen overheen walste. De begeleiders die bij de respondent aansluiting wisten te vinden waren de mensen die hem de ruimte gaven om zichzelf te zijn en waar hij het vertrouwen in had dat ze het juiste met hem voor hadden. Iemand die hem niet afwees op wie hij was maar op zijn gedrag en die bleven staan als hij boos werd. De respondent geeft aan dat vertrouwen een heel belangrijk aspect is.

CONCLUSIE INTERVIEW MET M. (ZORGBELANG)

Dit interview is opgenomen in Bijlage D. is bij verschillende organisaties werkzaam geweest en heeft daar veel kennis en inzichten opgedaan met betrekking tot het werk in de jeugdzorg. In het interview met M. kwam naar voren welk beeld ze had bij de begrippen; autonomie, veerkracht en empowerment. Empowerment was voor haar het allerbelangrijkste begrip, ook in haar werk heeft ze dit altijd al als een belangrijk vertrekpunt gezien. Na de vraag over wat M. verstaat onder het begrip 'eigen regie', geeft ze hier uitleg over. Ze schept een duidelijk beeld over wat de optimale eigen regie voor haar inhoudt en verteld ook hoe ze de eigen regie in de jeugdzorg zelf ziet/zou willen zien. Ze geeft aan dat het 'eigen regie' bij de Raad voor de Kinderbescherming wel anders is voor haar gevoel, omdat je daar als organisatie opdracht krijgt om iets uit te zoeken binnen een gezinssituatie. In haar huidige baan is het eigen regie van de cliënten vanzelfsprekend en kan ze hier ook heel goed rekening mee houden. Wat een kind of ouder wil, is leidend in haar werk en vanuit daar start dan ook een traject. Sinds 2012 is M. werkzaam in de jeugdzorg en geeft aan verandering te zien sinds de AVG-wetgeving is ingetreden. Naar haar idee zijn meer mensen zich bewust geworden van wat wel en/of niet kan. M. vindt het belangrijk dat ouders/kinderen, meegenomen worden in alles wat met hun desbetreffende situatie te maken heeft. "Zeggen wat je doet en doen wat je zegt" (Gevers, 2023).

- AUGEO Foundation. (z.d.). *Veerkracht en steun*. Geraadpleegd op 16 november 2023, van <https://www.augeo.nl/themas/veerkracht-en-steun>
- Berger, M., & Zwikker, N. (2010). *Professionalisering van de jeugdzorg*. *Jeugd en Co Kennis*, 4(2), 38-48.
- Bisessar, M. (2020). *De Utrechtse Wijkacademies Opvoeden: De rol van de professional om empowerment bij opvoeders te stimuleren*. Geraadpleegd op 15 november 2023, van <https://studenttheses.uu.nl/bitstream/handle/20.500.12932/36549/Masterthesis%20Bisessar%20c%20MS-6010857.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Boumans, J. (2012). *Naar het hart van empowerment. Een onderzoek naar de grondslagen van empowerment van kwetsbare groepen*. Geraadpleegd op 15 november 2023, van [Naar-het-hart-van-empowerment-deel-1 \[MOV-9903814-1.0\].pdf \(movisie.nl\)](#)
- Boumans, J. (2015). *Naar het hart van empowerment. Over de vraag wat werkt*. Geraadpleegd op 15 november 2023, van [Naar het hart van empowerment Deel 2 | Movisie](#)
- BPWS, (2021). *Beroepscode voor jeugd- en gezinsprofessionals in het sociaal werk*. Geraadpleegd op 15 november 2023, van <https://www.bpsw.nl/publicaties/beroepscode-professionals-in-sociaal-werk/>
- Corpeleijn, A. (2021) *Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst*. KNMG. Geraadpleegd op 16 oktober 2023, van <https://www.knmg.nl/advies-richtlijnen/ethische-toolkit/snel-wat-weten-1/medisch-ethische-vraagstukken-in-het-kort-1/wet-wgbo>
- de Jong, A. & Hopman, M. (2020). *Als je het ons vraagt*. De Kinderombudsman. Geraadpleegd op 6 oktober 2023, van [2020.11.16 Als je het ons vraagt - Thuis in 2020 - onder embargo.pdf](#)
- Defence for children, (2023). *VN kinderrechtenverdrag*. Geraadpleegd op 31 oktober 2023, van <https://defenceforchildren.nl/kinderrechten/tekst-vn-kinderrechtenverdrag/>

Denktank Transformatie Jeugdinstel (2014) *Van beter met minder: bouwstenen voor transformatie van het jeugdinstel*. NJI. Geraadpleegd op 20 december 2023, van [Beter-met-minder-samenvatting.pdf \(onderwijsdatabank.s3.amazonaws.com\)](#)

Freire, P. (1972). *De pedagogie der onderdrukten* (1e druk). Anthos.

Hoffenaar, P. J. (2009) Richtlijnen gewenst voor de jeugdzorg. kind en adolescent, 30 (4), 268-270

Holdrinet, M. (2019, 9 juli). *Een literatuurstudie naar bevorderende en belemmerende factoren voor een ervaren eigen regie bij jeugdigen in jeugdzorg ten behoeve van Perspectiefregie*. Utrecht University. Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van <https://studenttheses.uu.nl/bitstream/handle/20.500.12932/35385/Bachelorthesis%20Holdrinet%2c%20M-5928877.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

<https://studenttheses.uu.nl/bitstream/handle/20.500.12932/911/Bachelorthesis%20Bemmel%2c%20Evan-6620639%20en%20Fuhler%2c%20GE-4223039.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
hulp en ondersteuning. Nederlands Centrum Jeugdgezondheid. Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van <https://www.ncj.nl/wp-content/uploads/media-import/docs/f9d862c5-de22-45ad-954e-1d10e104b7ad.pdf>

Ince, D., & Schmidt, A. (2017). *Eigen kracht versterken jeugd en ouders*. NJI. Geraadpleegd op 20 december 2023, van [Eigen-kracht-versterken-jeugd-en-ouders.pdf \(nji.nl\)](#)

Jacobs, G., Braakman, M., & Houweling, J. (2005). *Op eigen kracht naar gezond leven: empowerment in de gezondheidsbevordering; concepten, werkwijzen en onderzoeksmethoden*. Utrecht: Universiteit voor de Humanistiek.

Mathijssen, J. J. P., van Vugt, J., & Strijbosch, E. (2018). Samen beslissen met ouders en kinderen. *Jeugd en Co*, 12(3), 32-33. <https://doi.org/10.1007/s12449-018-0048-3>

Jeugd voldoende beschermd, (2023) *Wat doen we?* Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van <https://jvb2021.nl/#wat-doen-we>

jeugdhulp en jeugdbescherming. Geraadpleegd op 19 oktober 2023, van <http://richtlijnenjeugdhulp.nl/wp-content/uploads/2016/11/Tool-Shared-Decision-Making.pdf>

Jeugdhulp Voldoende Beschermd. (2021). *Jeugdhulp Voldoende Beschermd*. Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van https://www.google.com/search?sca_esv=575745431&rlz=1C5MACD_enNL1074NL1074&hl=nl&sxsrf=AM9HkKnQ8OoeGvmK4WsUDkiKRbeBdEg14A:1698055743417&q=jeugd+voldoende+beschermd&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwiQhZTL9ouCAxWb_rsiHYD7AXYQ0pQJegQIDBAB&biw=1440&bih=677&dpr=2#imgrc=5pUVedZEoe6FRM

Overheid. (2023). *Jeugdwet*. Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/2023-07-01>

Kinderrechten. (2023). *Onderzoek bevestigt: jongeren in de jeugdzorg voelen zich niet gehoord*.

Geraadpleegd op 3 oktober 2023, van <https://www.kinderrechten.nl/onderzoek-bevestigt-jongeren-in-de-jeugdzorg-voelen-zich-niet-gehoord/>

Kinderrechten. (z.d.). *Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind*. Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van

<https://www.kinderrechten.nl/professionals/kinderrechten/#:~:text=Op%2020%20novembe r%201989%20namen,wereld%20hebben%20het%20Kinderrechtenverdrag%20ondertekend.>

Laffra, J., & Nikken, P. (2014). *Wat werkt bij het versterken van eigen kracht?* NJI. Geraadpleegd op 20 december 2023, van [Internetdocument \(nji.nl\)](https://www.nji.nl)

Mathijssen, J., Van Vugt, J., & Strijbosch, E. (2018). *Samen beslissen met ouders en kinderen*.

Mentaal Vitaal. (z.d.). *Veerkracht*. Geraadpleegd op 16 november 2023, van

<https://www.mentaalvitaal.nl/mentaal-fit/veerkracht#:~:text=Veerkracht%20is%20het%20vermogen%20om,je%20je%20knap%20beroerd%20voelen>

Mentaal vitaal. (z.d.). *Veerkracht*. Trimbos Instituut. Geraadpleegd op 15 november 2023, van

<https://www.mentaalvitaal.nl/mentaal-fit/veerkracht>

Ministerie van algemene zaken., (2023). *Medezeggenschap cliënten in de zorg*. Rijksoverheid.

Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/rechten-van-patient-en-privacy/medezeggenschap-clienten-in-de-zorg>

Ministerie van volksgezondheid, Welzijn en Sport (2022) *Wet verplichte ggz (Wvvggz)*. Geraadpleegd op 30 oktober, van <https://www.dwanginzorg.nl/wvvggz>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2022) *Wet- en regelgeving*. CIBG. Geraadpleegd op 20 oktober 2023, van <https://www.bigregister.nl/registratie/nederlands-diploma-registreren/wet-en-regelgeving>

Moritsugu, J., Vera, E., Wong F., & Duffy G. (2012). *Community Psycholog*. New York: Pearson Education.

Nederlands Centrum Jeugdgezondheid. (2021). *Weerbaarheid en veerkracht*. Geraadpleegd op 16 november 2023, van <https://www.ncj.nl/inspiratie/weerbaarheid-en-veerkracht/>
Nederlands Jeugdinstituut. (z.d.) *Veelgestelde vragen over de jeugdsector*. Geraadpleegd op 23

november 2023, van <https://www.nji.nl/impact-maken-met-jeugdbeleid/veelgestelde-vragen-jeugdsector#:~:text=Het%20doel%20van%20de%20nieuwe,kinderen%2C%20jongeren%20en%20hun%20ouders.>

Nederlands Jeugdinstituut, (z.d.). *Wie heeft de regie in het proces van beslissen over hulp?*

Geraadpleegd op 23 november 2023, van <https://www.nji.nl/beslissen-over-hulp/wie-heeft-de-regie-in-het-proces-van-beslissen>

Ooms, M. (Regisseur). (2017). *Alicia*. VPRO.

<https://www.2doc.nl/documentaires/2017/11/alicia.html>

Bartelink, C., Meuwissen, I., Eijgenraam, K., Versteeg, C. & Kooymans, E. (2023). *Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp* 4^e druk. BPSW, NIP, NVO & NJI.

Geraadpleegd op 6 oktober 2023, van <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/samen-beslissen-over-passende-hulp/inleiding/>

Richtlijnen Jeugdhulp en jeugdbescherming. (z.d.). *Gedeelde besluitvorming*. Geraadpleegd op 19 oktober 2023, van <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/professionals/gedeelde-besluitvorming/>

Richtlijnen Jeugdhulp en jeugdbescherming. (z.d.). *Over de richtlijnen*. Geraadpleegd op 19 oktober 2023, van <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/achtergrond/>

Scriptium, (2020). *Kwantitatief vs kwalitatief*. Geraadpleegd op 23 oktober 2023, van <https://www.scriptium.nl/verschil-kwalitatief-kwantitatief-onderzoek/>

Stevens, J. (z.d.). *Betrokken en betrokkenheid is een kwaliteit*. Geraadpleegd op 26 november 2023, van <https://www.desteven.nl/persoonlijke-ontwikkeling/kernkwaliteiten/betrokken#kenmerken-kwaliteit-betrokkenheid>

Van Bommel, E., & Fuhler, G. (2019). *Veerkracht binnen jeugdhulpverlening*. Universiteit Utrecht. Geraadpleegd op 15 november 2023, van

Van Bijleveld, G. G., Dedding, C. W., & Bunders-Aelen, J. F. (2013). Children's and young people's participation within child welfare and child protection services: a state-of-the-art review. *Child & Family Social Work*, 20(2), 129-138. doi:10.1111/cfs.12082

Van der Steege, M., de Veld, D. & Zoon, M. (2017) *Richtlijnen gezinnen met meervoudige en complexe problemen*. BPSW, NIP, NVO & NJI. Geraadpleegd op 15 november 2023, van https://richtlijnenjeugdhulp.nl/wp-content/uploads/2020/06/Richtlijn-Gezinnen-met-meervoudige-en-complexe-problemen_V4-2020-22-DEF.pdf

Van Heerwaarden, Y., & Pijpers, F. (2015). *De kracht van zelfregie; Samen komen tot passende hulp en ondersteuning*. NCJ

van Ostaijen, M., Voorberg, W., & Putters, K. (2012). *Een onverantwoorde inzet op eigen verantwoordelijkheid. 'Eigen' Kracht tussen autonomie en controle*. SWP Uitgeverij

Van Regenmortel, T. (2009). *Empowerment in de geestelijke gezondheidszorg*. *Neuron*, 14(8), 309-314.

Van Regenmortel, T. (2008). *Zwanger van empowerment. Een uitdagend kader voor sociale inclusie en moderne zorg, oratie*. Eindhoven: Fontys Hogeschool Sociale Studies.

Van Staa, A., Mies, L., & Ter Maten-Speksnijder, A. (2018). *Verpleegkundige ondersteuning bij zelfmanagement en eigen regie*. Bohn stafleu van Loghum.

Vis, S. A., Strandbu, A., Holtan, A., & Thomas, N. (2010). Participation and health - a research review of child participation in planning and decision-making. *Child & Family Social Work*, 16, 325-335. doi:10.1111/j.1365-2206.2010.00743.x

Vos, S. (2023, 8 juni). *Kennis ontbreekt in de jeugdzorg*. Binnenlands Bestuur. Geraadpleegd op 4 oktober 2023, van <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/rechten-en-regelingen/binnen-de-jeugdzorg-op-alle-niveaus-onbekend>

Wissink, I., & Creemers, H. (2019). *Jeugdrecht en jeugdbescherming*. b: Sociaal-wetenschappelijk aspect: Uithuisplaatsing, het 'ultimum remedium': Over het verbeteren van het klimaat in de residentiële jeugdzorg en over alternatieven, zoals de JIM-aanpak. *Delikt en Delinkwent*, 49(2), 119-127.

Zimmerman, M. (1995). *Psychological empowerment: Issues and illustrations*. *American Journal of Community Psychology*.

Zimmerman, M. (2000). *Empowerment theory: Psychological, organizational and community levels of analysis*. In J. Rappaport, & E. Seidman (Eds.). New York: Kluwer Academic/Plenum.

Zorg voor beter, (z.d.). *Zelfredzaamheid, zelfmanagement en eigen regie*. Geraadpleegd op 20 oktober 2023, van <https://www.zorgvoorbeter.nl/thema-s/zelfredzaamheid/zelfredzaamheid-en-zelfmanagement#:~:text=Eigen%20regie%20gaat%20om%20het,lichamelijk%2C%20sociaal%20en%20Opsychisch%20opzicht.>

Afgenomen op 22 december 2023 door Lotte Arts en Paulien Achten.

Paulien Zijn hier zie aan het opnemen en aan het transcriberen als het goed is.

Respondent: Ja.

Ja.

Paulien Dan maar starten met de eerste vraag.

Respondent: Ja kan.

Paulien En, dat is binnen welke organisaties of organisatie heeft u of heeft u of werkt u op dit moment?

Respondent: In het verleden, maar je bedoelt nu actueel denk ik?

Paulien Ja.

Respondent: Ja nu werk ik op een open setting dus dat is niet gesloten, want ik kom oorspronkelijk uit de geslotenheid. En met een open setting, dat bedoel ik dus nou ja, de deuren kunnen open hè, jongeren, die gaan ook gewoon naar school, gewoon naar huis, je probeert ook heel erg zeg maar te stimuleren. Dat is eigenlijk de dingen doen die ze normaliter ook gewoon binnen de thuissituatie doen. Nou is het geen thuissituatie, Maar dat probeer je wel. Ja, dat probeer je wel zo neer te zetten. Geef ik nu eigenlijk voldoende antwoord op je vraag, ja, ja toch, ja.

Paulien Ja en met welke leeftijd is dat dan ongeveer?

Respondent: 12 tot en met 18 jaar.

Paulien Oke, Bent u zelf bekend met de begrippen veerkracht, autonomie en empowerment?

Respondent: Yes.

Paulien Oke en ja, dat waren dus een beetje de termen want ja met eigen regie en daar hebben wij dus ook een beetje een onderzoekje naar hebben gedaan. Wat houdt dat dan precies in. Ja vandaar de vraag. Ja, wat verstaat u uzelf onder het begrip eigen regie?

Respondent: Ik denk eigen regie is als ik het dan toepas concreet naar de doelgroep, hè? Dus even jeugdzorg breed. Dat denk ik toch ook echt wel dat er met eigen regie dat je dat het dat we echt gekeken moet worden naar wat kan een kind, wat wil een kind, wat kan je faciliteren wat is realistisch want want dat is ook nog de vraag, hè van is het haalbaar? Maar ik denk vooral ook gewoon kijken naar wat de jongere zelf wil, hoe zie jij, hé, waar ga jij naartoe? Wat heb jij nodig om dat dan voor elkaar te krijgen?

Paulien Ja duidelijk. Heeft u handvaten vanuit uw werk om te te zorgen dat er dat je eigen regie kunt bieden aan de jeugdige?

Respondent: Ik denk dat het dat ja, als je het echt hebt over handvaten je hebt natuurlijk een handboek, hè of laat ik zeggen de richtlijnen waarmee je werkt alleen ik denk zelf dat het ook voornamelijk heel belangrijk is dat het ook vanuit jezelf komt als professional hè, dat je dat je de de quipment hebt om. Creatief te zijn dus soms af en toe buiten de lijntjes kunnen kleuren af en toe. Nou ja of the box te denken, ja, dus Het is een beetje een mix tussen de richtlijnen en ook dingen die je zelf meeneemt qua skills.

Paulien Ja.

Respondent: En daar eigenlijk gewoon een mengelmoesje van van maken.

Paulien Ja, oké, Dat was ik het goed begrijp is er vanuit de organisatie krijgen jullie wel iets, maar je mag er ook je eigen.

Respondent: Ja zeker ja. Ja en ik denk ook dat dat belangrijk is. Dat is ook een stukje eigen regie vanuit de professional.

Paulien Ja. Hoe sluit je je aan bij de wensen van de jeugdige?

Respondent: Ik denk vooral door veel gesprekken te voeren.

En ik, ik denk in het begin dan zijn jongere boos, hè, want je bent op een plek waar je niet wil zijn dus dan is het soms best wel lastig om in de verbinding te komen en om om helder te krijgen van helemaal, hé, wie ben jij wat wil jij? Wat heb jij nodig? En, ik denk dat op het moment dat je dat helder hebt dan kom je al echt heel veel, heel veel stappen verder. En dan kan je ook veel meer doen.
Paulien Ja.

Respondent: Was, dat was dat even jullie jullie moeten me af en toe even helpen, want ik ben soms een beetje ADHD'ig, dus ik dus dan dan schieten er allerlei gedachten door mijn hoofd en dan mis ik iets maar

Paulien Ik denk dat dit wel antwoord is op de vraag, toch, Lotte?

Lotte: Ja ja, ik denk het wel inderdaad, ja. En kijken we verder even en dan naar de richtlijnen.

Paulien Ja, we hadden het net eens over de richtlijnen. Ja, ik denk dat ik het antwoord al weet, maar bent u zeg maar bekend waar u ze kunt vinden en hoe u daarmee moet werken.

Respondent: Ja. Ja, ik ben er, ik ben, ik heb aardig wat kennis opgebouwd door de jaren maar ik kies er toch wel zelf voor laat ik het anders zeggen, ik zeg altijd tegen stagiaires, het is vooral belangrijk om te weten binnen welke kaders je kan werken maar dat het voornamelijk gewoon het belangrijk dat het belangrijkste is dat zolang jij weet wat je doet en je kunt het onderbouwen, hè ethisch gezien, maar ook op op zielsniveau. Dan kun je eigenlijk? Eigenlijk alle kanten op, dus? Heel eerlijk, ik ben niet zo goed, niet zo erg bezig met de richtlijnen omdat hè bepaalde richtlijnen zijn belangrijk als het gaat om veiligheid als het gaat om een stukje ethiek mijn daarnaast ben je daar ook als mens en blijf het ook gewoon kinderen, dus dat dat is vooral denk ik mijn insteek.

Paulien Ja. Op welke manier bepaalt u aan welke doelen u gaat werken, samen met de jeugdige?

Respondent: Ik denk, ik denk vooral wat wat ik al eerder dan kom ik even terug op wat ik eerder aangaf hè van het is gewoon vooral belangrijk om te snappen waarom een jongere zo is zoals die is. Ik denk dat dat vooral dat dat vooral heel erg belangrijk is om te weten en op het moment dat je dat weet, dan kun je ook. Kun je het ook handen en voeten geven hè, dan kun je ook samen met het netwerk, maar voornamelijk ook de jongeren, hè want daar gaat het uiteindelijk om, want het is hun leven dan kan je ook samen met die jongeren in gesprek van hé, waar wil je naartoe? Ik zie dit en dit en dit en dit klopt dat. Hé en op basis daarvan kun je ook doelen opstellen.

Paulien Ja, dus het doelen opstellen gaat wel samen met de jeugdige.

Respondent: Ja nou, ik spreek natuurlijk voor mezelf, hè, ik bedoel, er zijn, er zijn enorm veel jeugd- en gezinsprofessionals en iedereen doet het op een andere manier dus ik kan alleen voor mezelf spreken, maar dat is wel hoe ik het doe, ik het aanvlieg, ja.

Paulien: OK. Even kijken, wat doet hier wanneer een jeugdige andere doelen wilt opstellen dan wat u wilt?

Respondent: Nee, ik heb dat nooit meegemaakt.

Paulien: OK, dus jullie zitten we altijd op één lijn eigenlijk.

Lotte: Ja.

Respondent: Nou ik ik, ik denk op het moment dat je dat er een bepaalde hè als als basis dat het belangrijk is dat dat er een wederzijds respect is vanuit die stukje verbinding stukje gelijkwaardigheid dat je op een gegeven moment ook een gesprek kan voeren met een jongere van, hè ik zie, nou ja, ik zie dat je heel snel boos wordt, hè, of ik zou graag willen dat je het anders doet op het moment dat je

vanuit die verbinding werkt. In mijn beleving krijg je heel veel jongeren echt wel mee, want daar zit hem ook vaak in. Het zit vaak in het stukje geen erkenning krijgen voor wat er, wat er wat er leeft, dus de boosheid misschien naar ouders, de boosheid naar het systeem 0 boosheid naar de site gewoon de situatie aan zich en op het moment dat je daar begrip voor toont, hè want dan heb je ook een stukje, je houdt ook rekening met hun autonomie en en dat is vooral ook echt het meest belangrijke tenminste dat dat is mijn ervaring en Ik denk op het moment dat je dat doet en kan zien dat dat voelen, jongeren en dan dan kan je ook heel veel, heel veel stappen maken Hele mooie stappen ook.

Paulien Ja, in hoeverre vindt u eigen regie van de jeugdige belangrijk?

Respondent: Heel erg, ja, ik vind dat Ik vind dat een van de meest belangrijke dingen, omdat Ik denk dat er soms misschien te weinig oog is voor de situatie waar ze in zitten en dat we dan een jongere in een bepaalde hoek drijven door het zijn regels door het zij een stukje persoonlijkheid vanuit professional he, dat de professional bijvoorbeeld en niet kunnen genoeg is om op de juiste manier een jongeren te benaderen.

Waardoor je dus onbewust denk ik heel erg, zit aan het stukje eigen regie en toch wel beschaven tenminste dat dat dat vind ik dus een stukje eigen regie dat is echt wel een van de belangrijke dingen binnen het werk.

Paulien Ja.

Respondent: En dan moet je ook bewust van zijn, vind ik.

Paulien Dan valt er dan altijd rekening te houden met die eigen regie om Ik kan me voorstellen dat.

Respondent: Ja.

Paulien Dat soms in jongeren is helemaal iets anders wil en dat het dan toch lastig is.

Respondent: Ik denk dat ik kijk, liever kijk, laat ik het anders zeggen ik werk liever en kijken naar mogelijkheden dus dat is een jongere, zegt, Ik wil het niet waarom wil jongeren dat niet? Kijk, probeer daarnaar te kijken van wat, wat maakt dat je het niet wil en dan kun je ook gaan kijken er vaak gebeurt dat als je een jongere kent, hè net als dat wij volwassenen als we elkaar leren kennen, dan weten we ook nog niet alle ins en outs en dan weten we ook niet de handvaten en zo werkt het met de jongere ook dus op het moment dat die jongeren zegt, ik wil dat niet nou oké, waarom, waarom wil jij dit waarom wil je dat niet? En, zullen we dan samen kijken naar wat wij kunnen doen, zodat het zodat het jou wel gaat lukken, dus niet in het stukje jij moet maar laten we samen kijken.

Paulien Ja.

Respondent: Dus het het het, ja ik, ik snap dat het soms heel moeilijk en complex kan zijn om een jongere te activeren en vooral als het echt moet hé even even maar daarin wordt het toch een stukje creativiteit van je gevraagd.

Paulien Ja.

Respondent: En, je hebt het of je hebt het niet ik denk, Ik denk dat dat dat is het.

Paulien Hoe ziet die, hoe ziet u de eigen regie terugkomen in jullie organisatie of bij andere collega's?

Respondent: Als ik kijk naar de organisatie waar ik werk, dan denk ik dat het stukje eigenlijk vrij zeker is omdat omdat ik in een team werk die heel heel erg vanuit heel veel jaren kennis maar ook een stukje want uit elke professional je bent niet social work gaan doen om ja gewoon voor de vaak is het ook wel dat je gewoon in je omgeving ook gewoon of je hebt iets zelf meegemaakt waardoor je denkt, hé, Ik ga andere mensen helpen of in je omgeving, of je hebt gewoon een bepaalde passie ervoor en, Ik denk dat op het moment dat je tenminste dat is mijn ervaring in mijn team heb ik mensen die echt of zelf op een groep hebben gewoond of mensen in hen in hun omgeving of gewoon

heel erg van nature heel erg andere mensen willen helpen en dan heb je een hele heb je een hele mooie combi eigenlijk. Ja.

Paulien Ja, Ik denk een combi van mensen die echt het beste willen voor het kind, omdat ze weten hoe Het is. Ja.

Respondent: Ja een stukje inleving en dat ook kunnen toepassen in in je in je benaderingswijze en dat voelen jongeren, dus Ik denk dat dat dat ja, dat zie je niet vaak en dat vind ik ook heel erg mooi.

Paulien Zou u een collega aan durven spreken als u vindt dat iets anders had moeten gaan?

Respondent: Ja. Ja.

Paulien Is het wel eens voorgekomen.

Respondent: Ja, ja, Ik denk dat voor mij is dat vooral ik ben best wel heel duidelijk, soms misschien te direct. Niet iedereen vindt dat even leuk, maar dat doe ik wel vaak met de reden. Hè, en Ik weet niet of jullie dat wisten, maar in het afgelopen jaar of in ieder geval vorig jaar ben ik bij mijn vorige werkgever, ben ik zeg maar als klokkenluider ben ik eruit gegaan of tenminste ben ik uit dienst gegaan en dan heb je ook eigenlijk te maken met een stukje. Je signaleert dingen die niet kloppen en dat probeer je bespreekbaar te maken. En dan en dan zie je dat Mensen dat lastig vinden, want ons beroepsgroep vindt het ook lastig om kritiek, hè om om feedback te krijgen. Dus Ik kan wel zeggen dat ik iemand ben die wel.

Paulien Ja.

Respondent: Pittig kan zijn.

Paulien en, Dat was dan op de gesloten groep.

Respondent: Ja klopt.

Paulien Een en hier zit hierop op een open groep.

Respondent: Ja.

Paulien Is dat ook met reden dat hij na een open groep bent hier gaan?

Respondent: Ja ja, ja, Ik heb me, Ik heb mijn tijd voor mij, Ik heb mijn tijd gesloten gehad. Ja de geslotenheid, daar ligt echt wel mijn hart Omdat het al behandelen niveau ben ik gewoon, heb ik het gevoel dat ik veel meer stappen kan maken en helemaal binnen de geslotenheid maar tegelijkertijd wordt er bij de geslotenheid ook een stukje hangt daar ook een bepaald klimaat aan, bepaalde repressie, klimaat en dat uit zich vaak in onverantwoordelijk gedrag, onethisch benaderen van jongeren. Vaak ook denk ik een mix ook tussen ook jeugd- en gezinsprofessionals die met hun eigen rugzak hè met hun eigen rugzak het werk doen en daar niet kundig genoeg in zijn. Stukje handelingsverlegenheid en Dat is een enorme gevaarlijke combi en helemaal zeker binnen hebben de geslotenheid waarin je met een stuk agressie te maken hebt, een gevoel van onveiligheid, want alles gaat op slot. Dat is dat, Dat was voor mij wel het punt dat ik dacht, ja, maar Dit is niet goed voor mij, dit ga ik niet meer doen. Ja.

Paulien Duidelijk, je gaf net aan dat ie die jongeren eigenlijk zoveel mogelijk wil betrekken in het proces, maar is er iets wat zou u nodig hebben om dat nog beter te kunnen doen? Is er iets wat u daarin mist?

Respondent: Nou, wat ik wel mis is dat en en daar daar kunnen we dat dat Ik denk dat dat een jarenplan is. En dat hangt Natuurlijk ook een beetje af van het kabinet. Hè? Want zo werkt het ook. Wij werken gewoon in een in een met een bepaald beleid, wat niet werkt voor ons. Hè? Dus dan heb je bijvoorbeeld over. Nou, dan moet ik even heel goed nadenken, want. Ik ben zo lang gewend om gewoon te werken met de de de tools die je hebt, dus je wordt er op een gegeven moment ook een beetje creatief in. Nou ja bijvoorbeeld, even concreet wat ik voornamelijk waar ik heel erg blij mee was dat op een gegeven moment. Heeft het kabinet ook besloten dat we af moesten gaan schalen

met de geslotenheid, hè? Dat jongeren minder gesepareerd mochten worden en daar was ik heel blij mee. En ik denk dat het veel collega's daar niet zo blij mee waren, Omdat dat haalt ook tools weg, hè? Want op het moment dat die jongeren helemaal uit zijn uit zijn plaatje gaat. Dan vraagt dat van jou om om op een op een andere manier dingen in te steken, dus niet op de grond gaan rollen. Bollen meer praten? Dat vraagt van jou ook veel meer Energy. Dat vraagt van je bepaalde creativiteit. Het vraagt van je om. Ik, ik denk ook wel in een bepaald op een bepaalde manier ook wel. Dat je als optie niveau ook in staat moet zijn om constructief ook te kijken naar oké, maar hoe gaan we dit, hoe gaan we dit aanpakken? Dat kost tijd, dat kost energie, dat kost hè dat is best wel veel en ik denk dat dat dat is dan een voorbeeld van iets wat positief is, maar er zijn natuurlijk ook wel voor mij dan he voor sommige niet, maar dus Het is maar hoe je het bekijkt.

Paulien Ja daar wil het op school ook wel over gehad dat dat nu dus inderdaad wat je zeggen dat we rollebollen op zijn grond, dat dat dat dat niet mag, Maar dat het soms even goed nog gebeurd.

Respondent: Oh, daar gaat mijn, daar ging die zo jullie zien me nog goed, toch? Ja, oh, mooi gelukkig, ja. Ja, dus dat dat dat is, denk ik nou ik, ik vond het heel fijn, hè, dat dat dat hè dat ze gingen afschalen, Maar ik kan me goed voorstellen op het moment dat je handelingsverlegen bent en ik vind dat best wel een heel naar woord maar er zijn er zijn echt wel mensen die dat zijn en het hoeft niet per se offensive te zijn, Maar het is wel ja lastig en zeker als je met een doelgroep werkt die echt wel complex is.

Paulien Ja, zijn er ooit situaties voor gevallen waarbij het geen optie was om de jeugdige eigen regie te geven.

Respondent: Ja. Ja.

Paulien En, wat doet het met u dan?

Respondent: Nou, wat het met mij doet? Ik denk ook dat het te maken heeft met de context, hè? Want de geslotenheid is anders dan een open groep op een open groep kan ik niet, kan ik wel tegen een jongere zeggen, ik zou graag willen dat je dat doet, maar als zij dikke middelvinger zeggen en ze gaan naar buiten, dan is het oké kijk maar eventjes, ga maar even afkoelen binnen de geslotenheid merkte ik wel dat, dan heb je een ander petje op.

Paulien Ja.

Respondent: Hè, en dan kan je, en dan kan je met die jongeren in gesprek gaan aangeven van joh, weet je, laten we het alsjeblieft leuk houden, dus we kunnen twee kanten op hebben. Twee smaken, hè of We gaan het zo doen en dan kijken we ook even van wat jij wil, hè dan een mix, want Je moet het wel samen doen hè, want dat is het eigenlijk. Je moet het samen doen. Maar op het moment dat die jongen echt het weigert, dan gaat het bij mij ook wel een knop om en dan gaan we en, ik denk dat dat wat het met mij doet is dat ik het je bent daar natuurlijk niet alleen als als hulpverlener, je bent er ook als mens. Dus ook met je eigen angst ook met je, want Je moet heel snel schakelen, dus je hebt ik denk ik denk dat het mij wel vaak raakt. Hoe diep jongeren zaten en dat je toch over een bepaalde grens heen moest waar je misschien niet altijd zin in had of wilde voor die jongeren dan hè want je bekijkt het elke eigenlijk elke keuze die je maakt laat je afhangen van de context. Veiligheid en wat kan en wil één jongeren. Ja, en Dat is lastig, als dat niet kan.

Achten, Paulien P.E.M Ja.

Respondent: Dus dat dat kan, dat kan je heel, heel best wel echt emotioneel van worden of gefrustreerd raken of geen of minder passie hebben in je werk minder zin hebben om je werk te doen omdat je denkt, ja dat kan gewoon heel veel met je doen.

Paulien Ja, we zijn al bij de laatste vraag, en dat is.

Respondent: Oh zo snel.

Paulien Ja zeer snel hoe zou volgens u eigen regie In de praktijk eruit horen te zien?

Respondent: Ik denk vooral kijken naar de samen met de jongeren en en een eigenlijk een soort van inventarisatie maken van hoe wat zijn jouw kwaliteiten? En, wat zijn jouw kwaliteiten? Waar wil je naartoe hè? Want daar daar was ik al eigenlijk binnen de geslotenheid heel erg mee bezig, want jongeren die zijn al gesloten, dus die voelen zich zo afgesloten van de wereld geen perspectief hebben neerslachtig en Ik denk dat het vooral ik denk zelf op het moment dat je echt wel gaat focussen naar maar wat waar wil je naartoe en als een jongeren daar niet in geloven, maar jij kan dat. Dus, laten we gaan kijken wat jij wat jij nodig hebt, wat gaan wij doen, laten we stappen maken en Ik denk dat ik denk dat dat wel vaker gedaan dat dat vaker dat ze dat vaker zouden moeten doen, denk ik meer op gevoelsniveau.

Paulien Ja. Ik kan Misschien nog wel een vraag die gaf aan dat hij dus In de gesloten en open instelling hebt gewerkt. Zit daar verschil in qua eigen regie.

Respondent: Zeker ja binnen gesloten binnen de geslotenheid heb je minder eigen regie. En binnen een open setting, wel?

Paulien Ja en wat kan dan binnen open wel en wat ingesloten echt niet kan.

Respondent: Nou ja, bijvoorbeeld binnen een open setting kan jij kan die jongeren gewoon vrij bewegen, dan kan je de deur uit, dan kan je wanneer je je moeder wil zien, bijvoorbeeld in het weekend, dan kan je naar je moeder toe of naar je vader binnen de geslotenheid dan werk je toch echt met dat alle dingen die in jongeren wil wil zeg maar dat moet via een gedragswetenschapper, dat moet. Nou bijvoorbeeld, ze kunnen niet zomaar zelf naar boven, dus Je moet echt de deur voor ze open maken. Je moet ze begeleiden naar therapie, dus dus een jongere die voelt zich enorm ja beperkt, dus Het is gewoon echt. Je wordt beperkt.

Paulien Ja.

Lotte: Denk je zelf dat er dan eigenlijk in zo'n setting wel anders zou kunnen?

Respondent: Ja zeker en dat kwam ook en en dat kan ook echt wel alleen Ik denk dat dat ook afhangt van ben je als professional bereid om daarin buiten de lijntjes te kunnen te willen kleuren, daar heeft het ook mee te maken. Vaak heeft het ook wel kijk, want ik, Ik wil ook niet zo zwart wit zijn en zeggen. Nou ja, Het is 10 keer sorry voor mijn taal het wordt opgenomen, geloof ik maar goed mij niet uit dat dat wil ik niet zeggen, want In de secure snap ik ook een bepaald respect voor mijn voor mijn mede collega's maar ik zit er ja nu wel inmiddels al naar ruim bijna 14 jaar in ja, Ik ben echt best wel jong begonnen en wat ik zie, is dat dat het vaak is dat mensen heel graag iets anders willen, maar het niet kunnen. Het lastig vinden om het anders te kunnen het eng vinden, want het is iets onbekends hoe hoe kleur je, hoe kleur je eigen regie binnen de geslotenheid? Nou even heel concreet, dan kan ik een voorbeeld noemen. Ik werkte op een jongensgroep en, dat was best wel heel erg intensief, dus dat daar heb je het over jongeren jongens allemaal met dat alfa gehalte hè, dus bijna elke dag de vlogen de tafels dit en dat en allerlei onzin. Hartstikke leuk vond fantastisch, maar dan heb je wel de dat, dat op het moment dat een jongere agressieproblemen heeft hè en en helemaal de weg kwijt is dat je op dat moment creatief genoeg moet zijn en ook over je eigen angsten moet durven stappen om toch op dat moment te kijken naar niet te kijken naar oké, ik zie een jongeren die flipt en die moet naar zijn Kamer hij moet op slot, want hij is onveilig nee per stap, wat kunnen wij wat kunnen wij doen om ervoor te zorgen dat en het stukje veiligheid in acht wordt genomen en dat we de jongeren ook niet triggeren, hè? Dus vanuit het trauma sensitieve kant dus dat is dat is ook in die even als je de als je hem ombuigt heeft dat ook te maken met eigen regie, want een jongere je geeft de jongeren ook de ruimte om gewoon op een rustige manier bij te komen en niet niet door te

dwingen van je moet nu, we gaan je nu op slot zetten, je gaat nu naar je kamer en Ik denk, ik denk Ik denk dat dat echt wel kan alleen, je moet het willen.

Paulien Want had jij nog vragen?

Respondent: Maar mag ik even? Nu heb ik even een interview, vraagje voor jullie, want wat wat vinden jullie zelf van? Wat is jullie eigen mening als het gaat over eigen regie? En, ik neem aan dat jullie, want jullie doen een minor, dus jullie jullie zijn al wat verder, dus jullie referentiekader is ook wel wat meer ingekleurd. Hoe zien jullie dat binnen? Hoe zouden jullie dat zien binnen een open setting en binnen een gesloten setting? Daar ben ik wel benieuwd naar.

Lotte: Ja Ik denk binnen een open setting veel makkelijker is om echt aan te sluiten bij wat iemand wil, maar binnen gesloten inderdaad dat het daar echt best wel moeilijk is, want je bent toch een soort van hun zien jou toch altijd als een soort van baas dus. Het is veel moeilijker om dan samen met die jongeren te zeggen van hé, we zijn gelijk en Ik wil samen met jou naar je je doelen werken, want hij ziet jou toch altijd als ja, jouw baas, zeg maar als jij bent de leidinggevende hier, dus ja, ik het lijkt mij heel moeilijk om binnen gesloten dan toch, ja het anders te doen als wat er nu gebeurt eigenlijk.

Respondent: Ja.

Lotte: Ja.

Respondent: En en heb jij zelf ervaring ook binnen? Heb je ook wel? Gewerkt.

Lotte: Nee, nee, nee, nog helemaal geen werk ervaring In de specialistische jeugdhulp. Dus ja, voor mij is het allemaal nog een beetje onbekend terrein ja

Respondent: Beetje nieuw nog ja ja ja ja.

Lotte: Maar wat ik ervan zie, lijkt het mij heel lastig om ja gesloten te werken en dan ja en de eigen regie aan te willen sluiten

Respondent: Ja ja, Het is, Het is ook lastig.

Lotte: Ja.

Respondent: Ik denk dat je dat ook wel met de jaren ook wel gaat leren tenminste daar geloof ik geloof ik in en ik denk dat dat ik ik ben normaal niet van de van de meedoen aan het onderzoek en interviews omdat ik dan denk ja hè, hè, maar ik. Ik vind het op dat op dit vlak vind ik het wel heel erg belangrijk omdat Het gaat wel om een doelgroep die mij echt aan het hart gaat.

Lotte: Ja.

Respondent: En waar ik wel in denk ja, er zijn echt wel wat stappen in te maken en daar begint het ook al dan begint het bij de toekomstige social workers, want wij hebben ja, wij zijn de oude harde, hè? En wij doen het op ons maniertje maar misschien hebben jullie wel een veel betere manier dat kan dus dat ja.

Respondent: En je en jij, Paulien?

Paulien En ja Ik denk een beetje hetzelfde als wat lot heeft gezegd je denkt dat het in gesloten dus de instelling wel echt een stuk lastiger is en dat je daar ook vaak de case hebt of jij je zou een jongere de keuze kunnen geven tussen twee opties dat je het iets meer een gesloten iets hebt maar meestal zijn het dan toch twee opties wat hij niet wil maar om op die manier dan toch iets van eigen regie te geven en, Ik denk dat dat in een open setting wel makkelijker is, want inderdaad, ze kunnen naar huis ze kunnen gewoon naar buiten als ze dat willen ze hebben veel vrijheid en ze bepalen toch vaak meer zelf dan in een gesloten instelling en Ik denk dat qua doelen opstellen dat het ook echt vanuit een jongere moet komen, anders heeft het weinig zin om eraan te werken omdat ja, dan staan we er toch niet achter dus.

Respondent: Ja het is ook gewoon heel erg te maken met de intrinsieke motivatie. Daar heeft het ook voornamelijk mee te maken ja ja, maar wel leuk dat jullie dit onderzoek doen.

Paulien Ja.

Lotte: Ja.

Respondent: Leuk nemen jullie mee in dat onderzoeksverslag. Als jullie klaar zijn, dat zou. Dat lijkt me wel leuk om dat om hem zeg maar op de mail te krijgen.

Lotte: Ja.

Paulien Ja OK, zullen we doen

Respondent: Dat ik een beetje een idee hebt, hoe dat, hoe, hoe jullie me hebben uitgewerkt, daar heb ik ook een beetje een beetje beter beeld van de de bigger picture.

Lotte: Ja.

Paulien Ja.

Respondent: Dat.

Paulien ik zal het noteren dan ga ik het niet vergeten, Ja ja.

Respondent: Nice en anders dan help ik je wel even herinneren. Ik vind dit soort dingen wel leuk. Ja.

Paulien Nou, ik doe erg bedankt dat je ons wilde helpen.

Respondent: Jullie succes met het onderzoek

Paulien Ja nog even, en dan moet we het in leveren.

Respondent: Want welke route hebben jullie gekozen? GGZ-agoog of de jeugdzorg.

Lotte: Ik heb voor jeugdzorg gekozen

Paulien Ja, ik ook

Respondent: En jij ook? Oké leuk.

Paulien Ja.

Respondent: Leuk en interessant. Nou in ieder geval succes. Ik hoop dat jullie er wat mee kunnen.

Probeer vooral een beetje de belangrijkste punten dat, Dat is meestal met onderzoeken wel even handig Omdat, want Ik ben aan soms ben ik all over de place dus.

Lotte: Dankjewel.

Respondent: Oké, fijn weekend. Dankjewel doeg.

Afgenomen op 20 december 2023 door Paulien Achten en Jill Kiggen.

Paulien: Nou, we beginnen met de eerste vraag dan maar. Op welke manier ben je in aanraking gekomen met de jeugdzorg?

Respondent: Ik ben uh, op jonge leeftijd, hele jonge leeftijd al in aanraking geweest met de kinderbescherming. Omdat het bij ons thuis allemaal spaak liep en er veel, ja veel situaties waren die gewoon niet goed waren voor kinderen. Ik ben op mijn 6de, ben ik terecht gekomen in het jeugdzorgsysteem als in dat Humanitas het voogdijschap op zich heeft genomen en later is dat Bureau Jeugdzorg geworden. En ik ben op mijn 13de uit huis geplaatst door de kinderrechter en ben toen besloten komen te wonen op een internaat.

Paulien: Je hebt zonet verteld hoe lang je te maken hebt gehad met jeugdzorg. Maar hoe lang heeft u precies in het internaat gezeten? Was dat tot je 18de?

Respondent: Je hebt gelijk. Van mijn 13de tot mijn 18de dus vijf jaar. Precies eigenlijk mijn pubertijd. Ik heb alleen ook nog wel een beetje gepuberd daarna. Maar chronologisch gezien was het precies mijn pubertijd.

Paulien: De volgende vraag was in hoeverre heb je inspraak gehad in je proces, dus wat er met je gebeurde?

Respondent: uhhhhhhhh.

Jill: Lastige vraag

Respondent: Dat is inderdaad een lastige vraag. Omdat ik, ik denk dat het gevoelsmatig misschien wel anders is geweest dan daadwerkelijk. Wat ik wel weet; Bij mij op het internaat had je.... *stilte* Mag ik heel even nadenken hierover?

Jill: Tuurlijk. Neem je tijd.

Respondent: Ik weet op het internaat had je stafvergaderingen elk jaar gewoon een bespreking, tegenwoordig is dat een zorgplan, daar waren dat stafvergaderingen. En het laatste uur van die vergadering sloot je aan om te vertellen wat je wilde. Was dat invloed? Geen idee. Het gaf me het idee dat ik invloed had maar volgens mij zat ik daar omdat ik zelf de regie die ik had, die echt summier was, al niet aan kon. Dus ik denk dat ik weinig regie heb gehad en ik denk dat ik met mijn gedrag wat ik heb vertoond, daar heb ik invloed mee uitgeoefend op hoe ze met mij om zijn gegaan.

Jill: Ik hoor je net zeggen van in hoeverre je daarmee om kon gaan. Had je het idee dat je... Zeg maar je zei net iets van over eigen regie en in hoeverre je daarmee om ging of om kon gaan.

Respondent: Ja, ja wat is je vraag daarover?

Jill: Ja ik weet het niet. Je zei dat zo alsof het klonk dat je meer regie had dan dat je misschien kon dragen.

Respondent: ik heb meer regie gepakt over dingen dan dat ik had moeten doen door mijn gedrag. Ik denk dat ik heel veel dingen heb gedaan, toen ik, ik heb. Ik word opgenomen dus ik moet uitkijken wat ik zeg. Ik heb er echt een bende van gemaakt. Vroeger. Ik heb er echt een bende van gemaakt. En, en, en ik heb keuzes gemaakt die schadelijk zijn geweest voor mezelf en misschien ook wel voor anderen en niet met hele ernstige gevolgen maar wel waar mensen last van hebben gehad en dat is eigenlijk een soort van regie pakken die misschien wel helemaal niet van jou is, snap je?

Jill: Ja. Ik denk wel dat ik wel snap wat je bedoelt.

Respondent: ja begrijp je wat ik bedoel of is het nog steeds vaag?

Jill: Nee.

Respondent: En de verantwoordelijkheid, als je het hebt over verantwoordelijkheid. Je hebt als mens altijd verantwoordelijkheden, ook als je jong bent, en de verantwoordelijkheid over school en over simpele dingen als mijn kamer en gewoon de standaard dingen waar je bij een puber tegenaan loopt, dat zijn allemaal al dingen die ik niet eens aankon, laat staan *onverstaanbaar*. Ik heb gewoon een reeks aan keuzes gemaakt die echt extreem dom waren. Dus ja ik denk dat het heel duidelijk was dat ik eigenlijk geen regie aan kon en dat ze daarom hebben ingegrepen.

Jill: Mmh. Hebben ze dat ook ooit met je besproken?

Respondent: Sorry wat?

Jill: Sorry. Hebben ze dat ook ooit zo met je besproken?

Respondent: Nee natuurlijk niet.

Jill: Nee.

Respondent: *lachje* Ja, ja.

Jill: Nee, wel goed om toch even voor de zekerheid te vragen hè.

Respondent: Ja, kijk. Vanuit mijn begeleidersrol nu he, ik heb met een hele heftige doelgroep gewerkt, waarbij je probeert mensen zoveel mogelijk de regie te geven over hun eigen leven binnen de kaders die wij stellen. Ik zal je een mooi voorbeeldje geven. Je gaat naar buiten met een client en je moet een rondje om het kasteel heen lopen op het terrein, jij weet waar ik het over heb Jill. Maar voor jouw beeldvorming, wij werken op een terrein waar een oud kasteel staat, 'een rondje kasteel' is een begrip bij ons op het terrein. En dat kasteel daar moet je omheen en wil je je client het idee geven dat hij regie heeft, zeg je nou jij mag kiezen gaan we linksom of gaan we rechtsom. Ja nou vandaag gaan we linksom. Dan is die client hartstikke blij want hij heeft regie gehad, maar het rondje verandert niks aan.

Jill: Ja, in hoeverre heb je dan regie?

Respondent: Maar heb je dan regie? Dit. Maar zo kijken wij naar onze cliënten. Je wil ze zoveel mogelijk regie geven, zo veel mogelijk zingeving, zo veel. Of ze dat bij mij hebben gedaan, dat weet ik niet, geen idee. Ik heb in andere mate wel invloed gehad in mijn internaatstijd. Ik heb namelijk bij de jongerenraad gezeten en daar ben ik uiteindelijk voorzitter geworden en toen had ik een beetje invloed op bepaalde dingen, omdat ik verbaal heel sterk was. Omdat ik verbaal heel sterk was altijd, kon ik nog een soort van iets bereiken. Maar op mijn eigen proces? Nee ik denk dat dat allemaal uitgestippeld was. En dat is maar goed ook trouwens.

Paulien: En heb je dan ook nog wel inspraak gehad op je behandelplan? Of dat ook niet?

Respondent: En dat ik ook echt heel goed dat ik dat niet had. Mijn behandelplan had dan waarschijnlijk bestaan uit: opstaan, joint roken, onderweg naar...

Jill: Ja maar inspraak hebben of het gaat ook om het samen beslissen. Meer van is er ook een beetje gekeken naar jou. Want het kan, als jij het zelf op zou zetten op die leeftijd dan zou er niks van komen en ik denk dat er bij weinig jongeren die rebelszijn dat goed komt.

Respondent: Plan schrijven, joint roken, dat soort dingen. Uhm ja nee ik heb, ik heb eigenlijk hetgene waar ik het meest boos over kon worden in die tijd ... is als je me ... met mij naar een soort van midden wilde bewegen, werd ik gewoon giftig. Ik wilde er ook nog een soort van toe doen. Ik heb me heel vaak niet gehoord gevoeld. Dus ik heb zelf niet het idee dat dat zo was, dat er een samenspraak was. En misschien was het er wel en kan ik me dat helemaal niet herinneren, maar ik heb het niet zo ervaren.

Jill: Maar het is ook belangrijk hoe je dat ervaart. Want ook al was het er misschien wel, gaat het er ook om wat het alsnog met je deed.

Respondent: Ja, ik denk dat er minder weerstand was geweest van mij als ik het idee had gehad dat mensen, dat meer mensen zeg maar met mij samen wilde werken.

Paulien: Ja. Want hoe vrij voelde je je in jouw keuzes maken?

Respondent: Ja, keuzes over wat?

Paulien: Uhm. Jill, heb jij een goed voorbeeld?

Jill: Over je doen en laten, over deed jij alsnog wel eens ooit een jointje roken ook al mocht dat misschien niet.

Respondent: Maar dat deed ik wel.

Jill: Dat deed je wel.

Respondent: Jaa.

Jill: Maar waren er ook momenten dat je uhm dat je je niet vrij genoeg voelde om je eigen beslissingen te maken?

Respondent: Ja nou, ik werd daar natuurlijk zo ontzettend beperkt in mijn vrijheid omdat ik daar woonde. En als ik me niet vergis had ik ook een OTS. OTS zijn jullie bekend mee, neem ik aan?

Jill en Paulien: Ja.

Respondent: En die OTS, ja, ja, die zei eigenlijk gewoon ja; je woont hier, loop je hier weg dan kom je binnen twee uur op de telex te staan en wordt je opgepakt, als ze je zien wordt je opgepakt. En wordt je of dag en nacht in de cel gezet of werd je meteen teruggebracht, maar ik werd maximaal beperkt in mijn vrijheid als ik niet naar buiten mocht, moest ik het ook niet doen. En die zin had ik wel genoeg vrijheid op het terrein zelf, konden we heel veel dingen doen. We konden bij een cross club, bij een fietsclub, bij een biljartclub en bij allemaal clubjes. Ik zat bij een bandje, dat is wat ik heel graag wilde, en dat had ik wel. Ik mocht daar naar buiten om te roken wanneer ik wilde en trouwens toen mochten we nog binnen roken ook. Toen mocht je nog roken in je kamer, ohhhh, ja dat was top.

Jill: Dan stond het helemaal blauw.

Respondent: Wat zeg je?

Jill: Dan stond het helemaal blauw.

Respondent: Ja, zeker, ja. Ja dat waren nog eens tijden hoor. Verder dan dat kwam ik wel bij vrijheid.

Paulien: Uhm. Heb je wel eens meegemaakt dat je je mening gaf en dat toch iets anders voor jou besloten werd?

Respondent: *moet lachen*

Jill: *lacht* Hij zit al te lachen.

Respondent: Jaa. Uhm ja. Eigenlijk de aller, de allergrootste keuze was dat ik daar heen ging. En daar was ik het zo niet mee eens, toen. Nu wel. En dat is volgens mij heb ik het al gezegd, ik ben ontzettend blij dat die keuze is gemaakt. Ik denk als ik niet naar Hoenderloo was gegaan dan had je me of ergens uit de goot kunnen schrapen of dan, dan had ik niet het leven gehad dat ik nu heb. Dan had ik niet de basis meegekregen die ik nog nodig had om mijn leven verder op te bouwen. Ik had opzich, ik had ook een goede basis door mijn omgeving, maar ik handelde er niet naar en ik heb daar leren handelen naar de goede basis, basisbehoeften heeft...

Jill: Is het je... Nee, wat zou je zeggen? Sorry.

Respondent: Nee, nee.

Jill: Nee, maak je zin af hahah.

Respondent: En natuurlijk zijn er een heel deel keuzes gemaakt waar ik het niet mee eens was en die werden wel gewoon mijn strot in geduwd. Zo simpel is het. Maar die eerste groep waar ik woonde, dat was een leefgroep. En om je even een beeld te schetsen van hoe het er daarna toe gaat, het is ook heel traumatisch geweest mijn tijd daar in nader opzicht. Het heeft een paar keer heel erg veel pijn gedaan, fysiek. Bedreigingen zijn er aan de orde van de dag, geweld. En bij ons op de groep, mijn eerste groep, de Berk. Daar zijn we uiteindelijk uit elkaar gehaald en verdeeld over of crisisopvang of gesloten of op het terrein. Die hele groep is opgebroken, omdat er zo vaak rellen waren. En met rellen bedoel ik niet een beetje duwen en trekken. Nee gewoon echt tafels door de lucht en stoelen door de ramen, bakstenen door de ramen. Die keuze werd door een deel gemaakt door ons als internaatsjongeren. Maar de keuze om ons uit elkaar te halen is gemaakt. En daar was geen discussie over. En dat soort keuzes werden gewoon doorgeduwd en dat was het. En terecht. Maar toen was ik het er niet mee eens.

Jill: Nee. Maar is er op die momenten wel uitgelegd aan je waarom die keuzes werden gemaakt?

Respondent: Nou dat lijkt me vrij evident.

Jill: Nee maar dit is misschien een iets duidelijker. Maar ik gok dat er, ja.

Respondent: Ik denk dat ik bij heel veel keuzes niet geraadpleegd ben en ook niet ben meegenomen in het waarom, omdat wederom ik ben verbaal heel sterk. Ik ga dan echt de discussie en het gesprek aan. En wat ik nodig had, was nee we gaan het er niet over hebben, dit is wat we gaan doen. En ik heb me daar uiteindelijk bij neer gelegd. Omdat ik misschien wel op een gegeven moment vertrouwen kreeg in de mensen die daar werkten. Heel lang niet gehad. En ik denk dat het echt van jongeren tot jongeren verschilt hoe je hiermee om moet gaan.

Jill: Ja.

Respondent: Alleen ze zijn bij mij door een soort barrière heen moeten gaan van drie betonnen bunkers, ja. Wat wilde jij net vragen?

Jill: Ik? Oh dat heb ik ondertussen gevraagd. Maar dus eigenlijk als ik het zo begrijp, als jij een duidelijk kader kreeg van 'dit is het', dat hielp misschien op dat moment voor jouw gevoel niet, maar heeft wel geholpen, die kaders. Zij zeggen gewoon: Het is zo, punt.

Respondent: Ja, dat is wel heel zwart-wit.

Jill: Ja.

Respondent: Ik denk dat er heel veel dingen zijn besloten voordat ik überhaupt heb gehoord, hé dit is het besluit, maar dat ze het gewoon hebben ingezet, hebben geïmplementeerd. En that's it.

Grappig, er komen nu allemaal beelden terug van toen. Ja, geestig. Ja, vijf jaar vormen. Kei en keihard ben ik dan, echt keihard. En voor de mensen die met mij moesten werken, dat is echt echt heel hard werken.

Paulien: We hadden het net over die begeleiders dan. Vond jij dat die voldoende kennis hadden om bij jou aan te sluiten? Zeg maar dat ze je goed kende?

Respondent: UHmmm. Wat een lastige vragen stellen jullie allemaal, kunnen jullie niet gewoon ja nee vragen. Was het leuk? Nee. Heeft het geholpen? Ja.

Paulien en Jill lachen.

Jill: Oke, dankjewel. Dat was 'm. Gewoon die twee vragen.

Respondent: Maar poeh. Had ik het idee dat ze goed... De een beter dan de ander en de een deed ook meer *onverstaanbaar*. Want dan is het een soort van ja. Als iemand zich moet bewijzen om bij jou dichtbij te kunnen komen, dan zet je jezelf natuurlijk ook op een plek waar je niet.. Snappen jullie wat ik bedoel, of niet? Uhh.

Jill: Nee. Wacht ik snapte 'm even niet. Hij viel net ook een seconde weg, vandaar dat ik het misschien niet snap.

Respondent: Het is, de een sluit beter bij je aan dan de ander. En ik ben nooit het type geweest van jij moet eerst bewijzen dat je bij mij in de buurt mag komen, want dan zet ik mezelf op een plek, op een machtspositie, die vind ik heel vreemd. En dat principe heb ik eigenlijk altijd al gehad. Omdat ik mezelf ook nooit wilde bewijzen aan een ander. Van ja ik mag wel met jou omgaan want ik heb bewezen dat ik dat waard ben. Onzin. Ik heb natuurlijk wel al op hele jonge leeftijd over dit soort dingen na moeten denken, omdat ik al heel jong geconfronteerd ben met allerlei ellende die je doet nadenken over dit soort shit. Ik heb ook niet echt wat dat betreft een jeugd gehad. Dus daar, maar dat zie je ook bij de cliënten waar wij mee werken Jill. Iedereen heeft een voorkeur en iedereen heeft wel of niet een klik. En bij een aantal begeleidster waar ik echt geen klik mee had en waar ik ook gewoon gigantisch mee over de kling ging, even heel snel dan kan ik je ook een mooi voorbeeld van geven waar het helemaal mis ging met de hele groep. Oke maar goed dat is misschien te veel uitwijden. Er waren begeleiders waar je bang voor was. Daar had je gewoon respect voor want je wist als. We hadden, we hadden een begeleider dat was Anko. Als Anko dienst had was er nooit gezeik, nooit. Waarom? Anko pakte je gewoon bij je broekriem en bij je kraag en smeed je de trap op, gooide je je kamer in en dan wist je dat je koest moest zijn. Had je Theo? Theo daar walste iedereen overheen, want Theo was gewoon een watje. Dus ook dat is dat aansluiting? Nee. De mensen die echt bij mij aansluiting wisten te vinden, waren de mensen die mij de ruimte gaven om Respondent te zijn, waar ik het vertrouwen in had dat ze het juiste met me voor hadden. Dus het is gebaseerd op vertrouwen, uiteindelijk. Aansluiting maar ook vertrouwen. Klink dat logisch?

Paulien: Mhmhmh.

Jill: Ja.

Paulien: Ja.

Respondent: En hoe win je, ja hoe win je vertrouwen? Door betrouwbaar te blijven, door te blijven staan als ik boos wordt, door me niet af te wijzen op wie ik ben, maar op mijn gedrag

Paulien: En had je het idee dat jij dat jullie gelijk waren ...

Respondent: Nee.

Paulien: Stonden zij echt wel boven jou?

Respondent: Nee. Nee, ze stonden echt boven me. Maar dat was denk ik ook echt die tijd. Als je, als je een dagje had kunnen rondlopen op dat terrein, dan snap je ook dat begeleiders boven de cliënten moeten staan, want anders nemen ze de overhand en dan slopen ze alles. Dat heb ik gezien in de

Berk. Dan gaat alles kapot. Het enige nuanceverschil wat ik heb gemist in die tijd was wat ik in mijn eigen begeleidingsleven pas is. Wie wil ik de baas zijn: de client of de situatie? Want als ik de situatie de baas ben en boven de situatie kan staan en de situatie onder controle heb, heb ik dus ook de client onder controle zonder druk te leggen op de client perse. En ik denk dat dat wel het verschil is geweest met toen. Snap je wat ik bedoel, Jill?

Jill: Ja, ja.

Respondent: Hij is heel genuanceerd misschien en complex, maar dit is wel waar een van de sleuteltjes ligt.

Jill: Ja, dat denk ik ook.

Respondent: Want je kunt een client elke keer weer fixeren en duidelijk maken dat jij fysiek erboven staat, maar dan ben je bezig met overtuigen aan een client 'hé, ik ben de baas'. Als jij de situatie de baas bent, komt er een hele andere vibe mee in hoe je je werk doet en weet de client ook oh het is ook, ik ben ook, dat is ook veiligheid. Als ik jou moet controleren, voel ik me niet veilig. Als ik de situatie controleer, zorg ik voor veiligheid voor mezelf en voor jou. Dan bescherm ik iedereen binnen de situatie want ik hang boven hetgene waar we mee bezig zijn. Dat is vaag.

Jill: Nee, ik vind het eigenlijk wel duidelijk nu.

Respondent: Pauline was het toch?

Paulien: Ja, Paulien. Heb je het idee...

Respondent: Als het vaag is, zeg het. Want ik kan soms... Tja, dat is het blowen van vroeger.

Jill: Ja weet je, het heeft toch iets van schade gedaan.

Respondent: Iets van schade?

Respondent, Jill en Paulien moeten lachen.

Respondent: Nou, goed. Volgende vraag.

Paulien: Heb je het idee gehad dat je alle informatie hebt ontvangen over jouw behandeltraject?

Jill: Nee, want heel vaak werden denk ik beslissingen gemaakt, waar je niet een werd verteld, zei je net.

Respondent: Ik miste, ik miste sowieso al heel veel informatie in mijn leven. Mij is heel veel niet verteld uit bescherming. Ik denk ook dat er heel veel dingen wel besproken zijn met mijn tweede ouders en mijn begeleiders en teamleiders en dingen. Uhh. Omdat daar rekening mee gehouden moet worden omdat het effect daarvan zichtbaar is alleen ik niet weet dat dat gespeeld heeft. Het kwam later dat ik puzzelstukjes op zijn plek zien vallen en ik ben ook echt heel blij, even terug naar het blowen en informatie niet delen, ik ben heel blij dat ik toen zoveel geblowd heb en veel gedronken heb, want ik heb eigenlijk heel veel dingen in een ijskast gezet die ik op dat moment absoluut niet aankon. Dus ik heb eigenlijk mezelf tijd gegund om het even te vergeten, mijn leven te leiden, er een pleurisbende van te maken. En op het moment dat. Oh oh nee ik moest op mijn woorden letten.

Jill: Dat hoeft helemaal niet joh.

Respondent: Nee maar goed. Je je, ik heb ooit met een psycholoog in gesprek gezeten en die zei ik denk dat je heel blij moet zijn dat je dat toen hebt gedaan. Wat dat heeft ervoor gezorgd dat je op latere leeftijd pas bent gaan realiseren wat je moest realiseren en nu kun je het aan, nu zijn je hersenen daar, toen was ik daar nog niet.

Jill: Dus denk je dat het goed was dat ze je hebben beschermd voor sommige informatie dan ook?

Respondent: Ja dat denk ik wel, ja, ja. Ik weet niet hoe het zou zijn geweest als ze het wel hadden gedeeld.

Jill: Ja dat is altijd moeilijk.

Respondent: Hetzelfde als aan een kind wat geadopteerd is vragen hoe is het om geadopteerd te zijn. Ja hoe is het om niet geadopteerd te zijn. Geen idee, ik weet het niet.

Paulien: Oke. Heb je je gehoord gevoeld bij, ja in de jeugdzorg?

Respondent: Heel vaak niet. En een paar keer wel en die kan ik me ook nog herinneren.

Paulien: En wat was bijvoorbeeld, wat deed een hulpverlener dan toen je je wel gehoord voelde?

Jill: Voelde je je überhaupt gehoord door een hulpverlener of door iemand anders?

Respondent: Het was een leraar op school. Ik had uh, ik weet nog heel goed. Ik was 's ochtends wakker geworden en ik was echt fucking chagerijng dat mijn wekker ging. Heb je, heb je weleens het moment dat je in bed ligt en denkt ohh dit is echt, nu lig ik het allerlekkerst, ik heb nog nooit zo lekker op mijn kussen gelegen, wauw.

Jill: Ja.

Respondent: Ik was echt giftig. Ik heb mijn wekker uitgehoekt, letterlijk, ik heb 'm kapotgeslagen. Zo boos was ik. Ik ben naar beneden gegaan, ik heb niks gezegd. Ik heb mijn ontbijt, ik ben gaan roken. Ik ben naar school gegaan. Ik kwam het klaslokaal in, ik ben gaan zitten, hij komt naast me staan, hij legt een hand op mijn schouder en hij zegt: 'zal ik jou vandaag maar gewoon even met rust laten?'. En ik was bijna weg. Zat ik daar dacht ik ja he. Eindelijk. Dus boosheid die zichtbaar was, daar kon je op gaan duwen en proberen te controleren, maar je kon ook iemand even de ruimte geven om boos te zijn en te laten zijn. En dat is eigenlijk gezien worden.

Jill: Ja.

Respondent: En dat was voor mij heel, dat is een heel belangrijk moment geweest voor mij. Toen voelde ik me eindelijk een keer gezien door iemand.

Paulien: En klopt het dan dat dat andere begeleiders zeg maar dat dan juist niet deden, dat ze je juist wel aanspraken?

Respondent: Ja dat klopt.

Paulien: Ja. En dat dat de reden is dat je je eigenlijk niet gehoord voelde of gezien?

Respondent: Ja, nou ja. Terugkijkend ik ben, ik kon natuurlijk zo boos worden dan. En ik was zo destructief dat ik ook snap dat mensen met mij de confrontatie aan bleven gaan. Kijk die mensen die wisten waarschijnlijk allemaal hoe lang mijn traject daar zou zijn. Ik dacht dat ik er een jaar ging wonen en dat ik dan gewoon terugging naar huis. Deze mensen wisten gewoon deze jongen zit hier tot hij volwassen is en dan hopen we dat hij een beetje fatsoenlijk de deur uit gaat. Dus..

Paulien: Maar is dat jou allemaal nooit verteld?

Respondent: Nee, nee, nee. Want dan was ik waarschijnlijk weggelopen. En dan hadden ze een hele andere strijd met me gehad. Want nu konden ze op de kern gaan zitten, ze moesten mij confronteren. Ze moesten met mij werken en zorgen dat ik met mezelf aan het werk ging. En dat is gelukt. Maar niet zonder slag, niet zonder stoot en niet zonder weerstand. Maar uiteindelijk heeft bij die weerstand die ik voelde mijn winst gezeten. Want toen ik door die weerstand heen ging, als voorbeeld het verhaal wat ik vertelde in de klas met Ingeborg, toen ik niet wegliep voor de confrontatie. Die confrontaties zijn belangrijk geweest, maar daar zijn eerst honderden confrontaties aan vooraf gegaan om mij te laten realiseren, ohhh misschien moet ik niet weglopen. Ze moesten op me gaan zitten. Want als je elke dag tegen me had gezegd nahh zal ik jou vandaag even lekker met rust laten dan was het ook een systeem geworden en dat had het niet gewerkt. Snap je, dus ik werd ook gezien door met mij de confrontatie aan te gaan. Er werd gezien wat ik nodig had, maar ik voelde me niet gezien. En daar zit je weer met het stukje inhoudelijk klopt het wat ze denken denk ik, alleen ik had het gevoel dat het nergens op sloeg.

Paulien: Uhm, hoe ging je om met tegenslagen en werd je hierin begeleid?

Respondent: Hoe ging ik om met tegenslagen?

Paulien: ja.

Jill: Als je dacht dat je een sigaret had en die had je niet meer, nee. Hoe ging je om met tegenslagen?

Respondent: Verdriet sloeg altijd om in boosheid, want ik wilde niet meer verdrietig zijn. Dat heb ik toen zelf niet zo herkend, maar ik wilde niet meer verdrietig zijn. Tegenslagen werden altijd beantwoord met boosheid of vlucht gedrag.

Paulien: Werd je hier dan ook in begeleid of werd je met rust gelaten?

Respondent: Dat verschilde van begeleider tot begeleider en van plek tot plek.

Paulien: Uhm.

Jill: Je zegt werd je begeleid of met rust gelaten. Iemand met rust laten kan ook begeleiden zijn. Maar het is denk ik meer van had je het idee dat hulpverleners er aandacht aan besteedde hoe je om moet gaan met tegenslagen?

Respondent: Ik denk dat ik nooit in de hand gepakt ben en er gezegd werd we gaan het zus en zus en zo doen. Dat is er niet geweest. En ik was binnen mijn eerste groep niet de heftigste casus in huis, dus ik heb daar ook heel veel vrijheid gehad in gladdere en onder de radar dingen doen die eigenlijk niet konden. Om je een voorbeeld te geven, wij hadden gewoon steekproefsgewijs plastesten en dan werd je van school afgehaald en mocht je in een potje plassen en dan konden ze zien of je geblowd had of niet. Of anderzijds, want er werd ook harddrugs gebruikt. Alleen bij mij waren ze er heilig van overtuigt dat ik niet blowde, dus ik hoefde nooit mee, terwijl ik altijd stoned was. Ik ben twee keer niet stoned op school geweest, toen dachten ze dat ik stoned was. Gewoon omdat ik mij anders gedroeg, tuurlijk. Ik kon mensen gewoon om de tafel lullen en ze het idee geven dat er niks aan de hand was en dat was op mijn tweede groep niet zo. Op de Lariks was dat anders, bij Gebreg van Ingeborg kwam ik nergens mee weg. Kort nadat ik weg was zijn zij verhuist naar mijn oude woonplaats en zijn zij een vlaaienwinkel begonnen en toen werd Ingeborg ziek en die is doodgegaan en dat was heel naar. Mensen hebben het leven geweid aan het opvangen van gasten die het nodig hadden, toen ze opgebaard lag ben ik bij Gerrit langsgedaan. Die vertelde mij toen, toen ik binnenkwam en ze het dossier lazen. Ik kon tijden vol janken wat er met jou gebeurd is in jouw jeugd, we moesten jou opvoeden, we moesten met jou de confrontatie aan en dat was soms heel lastig, maar wij moesten jou een cursus geven hoe leer jij omgaan met hoe ik ben. Samen met mijn moeder hebben ze heel veel druk moeten leggen op mij en dat hebben ze goed gedaan. Met de beste bedoelingen, toen voelde dat niet zo. Dus ik heb uiteindelijk wel nog te horen gekregen hoe het was op dat moment.

Jill: Dat was het gastgezin toch?

Respondent: Ja, de gezinsgroep.

Jill: Hebben hun iets van pedagogische achtergrond?

Respondent: Gerrit was orthopedagoog, afgestudeerd en Ingeborg weet ik even niet meer, maar het zijn mensen die fenomenaal konden confronteren. Ze konden spiegelen. En oohh man ik was een kut jong. Het was echt verschrikkelijk en ja ik had geen millimeter speling bij ze, geen millimeter. Goed hè, eigenlijk.

Paulien: Ja, we zijn al bij de laatste vraag en dat is hoe zou je het zelf hebben gedaan als jij hulpverlener was?

Respondent: Uuhhm

Jill: Want als ik het zo uit je verhaal even samenvat is het moeilijk om, want je hebt je niet altijd gehoord gevoeld. Sommige momenten wel, het lag er ook aan op wat voor manier. Niet altijd alles werd verteld, maar dat was ook ergens soms wel goed dat je misschien ergens voor werd beschermd en jij weet natuurlijk niet hoe het was als dat wel was. En je pakte zelf ooit ook meer regie dan dat je kon dragen, maar het is gewoon moeilijk hoe je daar als hulpverlener goed bij aansluit en hoe denk je zelf, dit zou ik nodig hebben gehad. Is dat een goede samenvatting trouwens?

Respondent: Ja, denk ik wel. Zou ik de vraag iets mogen veranderen?

Jill: Jij mag dat.

Paulien: Ja.

Respondent Oké, uhm welke dingen zou ik anders hebben gedaan dan mijn begeleiders?

Jill: Volgensmij was dat ook de vraag sorry ik heb hem verkeerd verwoord.

Respondent: Want hoe zou ik het zelf gedaan hebben met de kennis van nu? Geen idee. Met de kennis van toen? Iedereen zijn bek houden alsjeblieft als ik maar wiet had en een biertje en ik niet naar school hoef. Wat had ik anders gedaan met de kennis van nu? Het enige wat ik bij Gerrit en Ingeborg heb gemist en dat heb ik ze ook echt kwalijk genomen. Ik kreeg nooit complimenten over wat ik deed. Nooit. Ik heb er één keer eentje gehad en daar heb ik een half jaar heb ik mij daar goed over gevoeld. Het compliment wat ik kreeg dat weet ik nog goed. Dat was tijdens sport, daar probeerde ik iemand erbij te betrekken en dat was heel knap van mij. En Gerrit heeft mij ook gezegd waarom hij mij geen complimenten gaf. Hij was bang dat ik naast mijn schoenen ging lopen. Ik ga niet naast mijn schoenen lopen, want in mijzelf vind ik het compliment niet. Ik ben dat nu pas aan het leren. Om te zeggen van ow, dat heb ik eigenlijk wel goed gedaan. Ik was vandaag een half uur te laat op de vergadering, dat is mij nooit gebeurt. Dit is de eerste keer dat het mij is gelukt om te lachen en te

zeggen ja, had ik een beetje vertraging. Dat lukt mij helemaal niet. Ik kan dat niet. Dat weet ik ook heel goed van mijzelf. Dat komt ergens vandaan en dat heeft ook daarmee te maken. Dat had ik anders gedaan.

Paulien: Uhm

Respondent: Ja, dat had ik graag anders gezien. Ik had graag vaker een aai over mijn bol gehad. En dat we gewoon werd gezegd ik zie dat je het niet lukt zal ik je helpen hiermee, we doen het samen. Ik voelde mij heel vaak heel alleen in de dingen die ik moest doen. En misschien mij toch meer onderdeel maken van het proces. Daar heb ik vroeger eigenlijk nooit bij stilgestaan, alleen dat moet wel gedoseerd worden, maar misschien hebben ze het heel bewust gedoseerd, dat weet ik niet.

Mooie vragen hoor.

Jill: Dankjewel.

Respondent: Die hebben jullie zelf bedacht toch of niet?

Jill : Ja.

Respondent: Die ben ik nog vergeten, vertrouwen uitspreken als ik die nog mag toevoegen.

Vertrouwen uitspreken in degene tegenover je. Toen ik mijn stiefzusje hier in huis had, had ik op de meest lastige momenten altijd nog gezegd, oke luister ik handel er niet naar ben ik weet dat je het kan zorg gewoon dat je weet wat recht en krom is. Vertrouw erop dat je dit gewoon kunt. Ik weet dat je dit gewoon kunt.

Jill: uhm.

Respondent: Dat geeft zoveel meer bodem om op te staan. Want ik voelde mij al verlaten en ik voelde mij al in de steek gelaten bij alles en iedereen. Alles was al letterlijk bij mij weggegaan, dood of niet aanwezig of weet ik veel. Dus als er dan toch mensen zijn die het vertrouwen in jouw uitspreken of dat nu een begeleider is of iemand anders. En het moet oprecht zijn.

BIJLAGE C: INTERVIEW MET TWEE 4^E JAARS LEERLINGEN PEDAGOGIEK (JEUGD- EN GEZINSPROFESSIONALS)

Afgenomen op 18 december 2023 door Naomi van de Vondevoort en Sedef Akgöl.

Interview Sophie Willemen

Sophie loopt stage bij de Catamaran jeugd TBS voorwaardelijk en onvoorwaardelijk in de leeftijd 16 t/m 22 jaar.

Bij de Catamaran wordt gewerkt met het wks model. De cliënten geven zelf vorm aan hun behandeling. Daardoor ligt de eigen regie bij de cliënten zelf. Eigen regie betekent voor Sophie mij dat de cliënten voornamelijk zelf bepalen aan welke doelen zij willen werken en de hulpverleners ze daarin ondersteunen. Voor Sophie betekent het begrip empowerment vooral de cliënten bewust laten worden van wat ze hebben gedaan d.m.v. delict therapie.

Wanneer de cliënten niet meewerken of gemotiveerd zijn worden ze teruggestuurd, hierin ligt de verantwoordelijkheid dus ook bij hen. Sophie zegt dat het binnen de organisatie erg belangrijk is om collega's aan te spreken wanneer ze een situatie anders hadden moeten aanpakken. Sophie is van mening dat de jeugdige inspraak horen te hebben in de zorg die ze krijgen, omdat het tenslotte hun eigen leven is.

Interview Chuminee Weeks

Chuminee loopt stage bij Jeugdbescherming Brabant in de leeftijd 0 t/m 18 jaar.

In haar stage komt ze niet veel in aanmerking met de kinderen zelf, maar vooral de ouders. Voor Chuminee betekent het begrip eigen regie dat je zelf initiatief toont, het zelf doen en oppakken. In haar stage heeft Chuminee de eigen regie vooral zelf, omdat ze in het gedwongen kader zit. De doelen worden door de rechter opgesteld en daarna komt het kind bij de jeugdbescherming terecht. Er wordt samen met de ouders een werkplan gemaakt en ouders mogen zeggen of ze met het plan eens zijn of niet. Het kind zelf heeft daar verder niet echt inbreng in. De eigen regie is vooral belangrijk voor de ouders binnen de organisatie en niet gericht op de jeugdigen.

Afgenomen op 20 december 2023 door Sedef Akgöl en Naomi van de Vondevoort.

Sedef: Nou uhm.. Dan beginnen we met de eerste vraag. Nou de eerste vraag is, binnen welke organisaties jij eerder al hebt gewerkt en waar je nu werkt, ja dat had je natuurlijk de vorige keer al..

Michelle: Ja.

Sedef: .. Verteld een beetje maar ja even nog een keer.

Michelle: Ja nou ja ik kan nog wel iets meer vertellen want er zijn er nog meer waar ik gewerkt heb. Ik ben begonnen bij de Raad voor de Kinderbescherming als raadsonderzoeker strafzaak na mijn studie in tweeduizendtwaalf. Uhm daarna, daar mocht ik voor een half jaar blijven in het wachtstapelteam zoals dat heette destijds en toen werd dat team opgedoekt eigenlijk en in die tijd was het heel erg moeilijk om een baan te vinden want, de banen lagen echt niet voor het oprapen het was echt crisis in die tijd. Uhh toen ben ik begonnen bij GGZE Eindhoven, uhh op de Woenselse poort en daar heb ik op uhh een forensische psychiatrische kliniek gewerkt.. Uhm maarja daar kwam ik al gauw achter, na negen maanden dat dat niet was wat bij mij paste en toen ben ik uh gaan reizen en toen in tweeduizendvijftien, eigenlijk na de transitie van de jeugdzorg destijds, dat alles overging naar de gemeentes toen kwamen er banen vrij en toen kon ik beginnen bij Bureau Jeugdzorg zo heette het toen nog, als jeugdreclasserder. Uh daarna heb ik gewerkt als raadsonderzoeker bij de Raad voor de Kinderbescherming in het spoedteam en daarna heb ik nog bij Veilig Thuis, gewerkt in de functie van administratief medewerker en nu werk ik bij Zorgbelang Brabant-Zeeland als onafhankelijk vertrouwenspersoon jeugdhulp. Dus dat zijn eigenlijk de dingen die ik gedaan heb tot nu toe.

Naomi: Best wel veel, toch wel.

Sedef: Ja.

Michelle: Best wel veel ja, ja zeker en uhh ja in elf jaar tijd in ieder geval dan natuurlijk ook maar ja, wat ik al zei bij uhh de Woenselse poort ja dat paste echt niet bij mij. Bij Bureau Jeugdzorg was het destijds heel rommelig en ja er werd elk jaar weer gezegd van nee de tijdelijke contracten die gaan eruit en toen ben ik vrij snel gaan zoeken naar uhh, ja ik dacht daar ga ik niet op wachten en toen kon ik bij de Raad voor de Kinderbescherming weer gaan beginnen en uh ja daar heb ik dus gewerkt en ja zoals ik toen tijdens de presentatie ook heb uitgelegd, kwam ik op een begeven moment op de conclusie dat ik dacht van ja, uh dit is zo ingrijpend dit werk, wat ik hier moet doen en op basis van zo weinig informatie uhm moet ik over het leven van andere mensen, in een hele korte tijd een hele ingrijpende beslissing nemen en uh ja dat heeft mij ertoe aangezet dat om dat niet meer te willen zeg maar. Ik vond dat uhh, ja ik vond dat heel heftig en ja daarom heb ik daar ook niet super lang gewerkt want ja, ik kwam er ja nou in iets minder dan twee jaar had ik toch wel voor mezelf bedacht van uhh dit zou ik niet meer willen op die manier, omdat je ja soms moeten er natuurlijk beslissingen genomen worden want het is niet voor niks. Alleen uhh ja, dat heeft natuurlijk ook wel met een stukje regie te maken die de ouders dan kwijt zijn en ja dat vond ik heel lastig dus uh toen ja, zo doende is dit eigenlijk allemaal, zo doende heb ik best wel veel al gedaan en dat vind ik eigenlijk ook wel weer leuk want ik heb daardoor wel ja een goed beeld van wat verschillende organisaties doen en uh verschillende functies, verschillende petten ook opgehad in verschillende organisaties en dat maakt wel dat je vanuit een breed perspectief kunt kijken naar situaties en gezinnen en naar mensen dus ja.

Sedef: Ja, mooi en met welke doelgroep werk je nu eigenlijk vooral?

Michelle: Ik werk nu met een hele brede doelgroep, want ik werk dus met kinderen eigenlijk van vier jaar tot uhh twintig jaar, bij wijze van uhh die op groepen wonen, die ondersteun ik ja die mogen met mij in gesprek gaan over uhh, ja eigenlijk over alles. Ook als ze omreden hebben over de groep waarin ze wonen, groepsregels of als ze vragen hebben over uh maatregelen die worden ingezet op

groepen dus ja het is uh echt kinderen en jongeren en daarnaast ondersteun ik ook ouders in klachtenprocedures dus uh ja en ik ondersteun ook kinderen in klachtenprocedures, kinderen kunnen zich ook via een ambulante route zeg maar aanmelden bij ons en dan kunnen ze bijvoorbeeld om hulp vragen aan ons bij het schrijven van een brief aan de kinderrechtter bijvoorbeeld, dus het zijn echt kinderen van jong tot oud en ouders. Dat is mijn doelgroep.

Sedef: En is er bijvoorbeeld een leeftijd waarvan je ziet van oké, die komen echt het meest naar mij toe of is het heel verschillend?

Michelle: Uh het is heel erg verschillend want ik heb bijvoorbeeld kinderen van acht die regelmatig naar mij toekomen. Uhm maar ik denk in zijn algemeenheid dat uh oudere jeugd uh sneller naar ons toe zou komen met ontreden.

Sedef: Oké uhm, nou hebben we een aantal begrippen die terugkomen, die te maken hebben met eigen regie en dat zijn; veerkracht, autonomie en empowerment. Ben jijzelf bekend met deze begrippen?

Michelle: Ja.

Sedef: En ja kun je daar wat meer over vertellen? Wat je bij die begrippen denkt of uh ja.

Michelle: Even kijken dan hebben we veerkracht, autonomie en ..

Sedef: en empowerment.

Michelle: en empowerment. Drie termen dus?

Sedef: Ja.

Michelle: Uhm. Ja empowerment springt er voor mij eigenlijk uit, omdat ik dat eigenlijk de belangrijkste vind en ja, als zorgprofessional omdat ik het allerbelangrijkste vind dat je ouders uhh soms, net dat zetje geeft zeg maar waardoor ze zelf uh weer verder kunnen zeg maar. Empowerment staat voor mij voor een ouder of een kind ondersteunen, maar ze wel zelf uh regie laten hebben zeg maar in die zin en zeg maar wel hun eigen pad laten bewandelen maar daar soms net een klein zetje bij nodig hebben zeg maar en ja zodat ze de steun krijgen die ze nodig hebben, op dat moment in hun leven en uh ik denk dat dat het allerbelangrijkste is. Soms hebben mensen ondersteuning nodig maar uiteindelijk zullen zij het zelf weer moeten doen en soms hebben zij iets kleins nodig waardoor ze het zelf weer kunnen en ik denk dat het heel goed is en nodig is om als professional te kijken van nou, waar liggen jullie krachten en uh ja hoe kunnen we die inzetten om ja om toch weer verder te kunnen. Dus krachten, maar ook een stukje uhm ja hoe noem je dat, uhm ja netwerk zeg maar. Dat er ook zeg maar, dat je echt gaat bekijken naar verschillende aspecten van een ouder of een kind en gaat kijken van nou wat wil je, wat kan je en wat heb je nodig zeg maar. Die drie vragen zijn altijd goed om te stellen en uhh op die manier uh ja een ouder te ondersteunen. Empowerment is voor mij het allerbelangrijkste omdat dat iets zegt over ook weer zelf verder kunnen, tenminste zo zie ik het. Ja en dan hadden we nog veerkracht en autonomie. Uhh ja autonomie is denk ik ook een hele belangrijke omdat het belangrijk is voor ieder persoon, voor ieder kind, voor iedere ouder.. Ik denk hoe klein ze zijn uh, dat ze het gevoel hebben ja, eigen regie te hebben zoals jullie daar ook mooi onderzoek naar doen en uh dat is eigenlijk van kleins af aan al heel erg belangrijk. Ik zie nou ook bij mijn eigen kinderen, zij willen het zelf doen en uh ja ook zij hebben een stukje empowerment nodig natuurlijk, soms dat steuntje en een klein zetje maar zij willen het graag zelf doen en dat geldt natuurlijk ook voor, dat geldt eigenlijk voor iedereen denk ik uh op deze wereld. Uh mensen die willen graag eigen regie in handen hebben, mensen willen zo veel mogelijk zelf doen, zo veel mogelijk zelf beslissen en autonomie staat daar bij mij voor. Dat je eigen regie hebt en dingen zelf kunt doen en ja uhh ik denk dat dat voor alle kinderen en volwassenen belangrijk is. Maarja ik weet niet zo goed wat jullie van mij verwachten dat ik daarover vertel zeg maar, dat merk ik ja. Het zijn hele brede begrippen ja haha.

Naomi: Nee het is gewoon uhm zeg maar, hoe jij denkt over die begrippen. Dus het.. wat je verteld is gewoon goed.

Michelle: Ja en dan veerkracht, veerkracht uhh. Ja veerkracht die vind ik iets moeilijker denk ik uh, voor mij zegt dat eigenlijk iets in hoeverre een kind of ouder uhm in de situatie waarin hij zit, flexibiliteit heeft om uhh, om die autonomie te hebben zeg maar en om uh ja, ja veerkracht zegt voor mij iets over hoe het met iemand gaat, denk ik ofzo. Hoe het gaat met diegene die je, ik denk dat ieder mens veerkrachtig is of kan zijn, maar dat er situaties in je leven van invloed kunnen zijn waardoor je minder veerkrachtig bent en ik denk dat je ook als professional opzoek moet gaan naar waarin zit die veerkracht dan wel bij mensen, uhh ja ik vind het een beetje vaag als ik het zo zeg maar.

Sedef: Nou ik snap het wel.

Michelle: Maar dat is ook weer een stukje opzoek gaan naar de krachten zeg maar van iemand, ja.

Sedef: Nou we hebben het nu natuurlijk een aantal keer over eigen regie gehad, maar wij.. Als je denkt aan eigen regie, wat versta jij daar dan onder?

Michelle: Onder eigen regie versta ik dat, uhh dat je zelf beslissingen kan nemen. Dat je geïnformeerd wordt over alles wat jouw eigen situatie aan gaat, dus dat als er.. Kijk eigen regie is natuurlijk eigenlijk dat je alles zelf kan doen en dat je geen zorgprofessionals nodig hebt. Uh ja dat zie ik als de optimale eigen regie maar goed dat is natuurlijk niet in alle situaties zo, soms hebben mensen hulp nodig in fases van hun leven en dat betekend ook niet zo dat ze hun hele leven uh die hulp nodig hebben, maar wat ik net ook al zei soms dan kunnen sommige situaties in het leven maken dat je niet voldoende veerkrachtig meer bent en dat je dus hulp nodig hebt. Uhhh maar als je dan binnen de hulpverlening zit uh en dus niet misschien volledige eigen regie hebt, dan versta ik daaronder dat je uhm meegenomen wordt in beslissingen die genomen moeten worden soms en dus als er belangrijke beslissingen genomen moeten worden dat daar in ieder geval over in gesprek gegaan wordt, dat je erover geïnformeerd wordt, dat je op de hoogte bent uh over wat er speelt. Dat je eigenlijk overall in meegenomen wordt en dat er nooit zonder jouw medeweten uhh stappen gezet worden. Uhm en dat geldt voor zowel kinderen als ouders eigenlijk, ik vind dat je als klein kind al meegenomen moet worden in uhm ja ik vind dat er nooit over je gepraat moet worden, maar met je. Dat vind ik een belangrijk aspect. Zo heb ik ook een voorbeeld van mijn kind, mijn oudste kind die gaat bijna naar school uhh en wat ze op deze school doen is vanaf de kleuterleeftijd worden ze al betrokken in de oudergesprekken en dat vind ik iets heel moois omdat ik denk ja, ze zijn misschien nog heel erg klein maar op die manier hebben ze wel het gevoel van er wordt niet over mij gepraat maar met mij gepraat, ik wordt daarin meegenomen, ik hoef daarin geen spanning te voelen van dat ze het over mij gaan hebben, maar ik hoor gewoon wat er gezegd wordt. Ik kan me herinneren als kind, zelf dat mijn ouders dan naar school gingen om een gesprek te voeren over mij, ik vond dat best wel spannend van 'oeh als de juf maar uhh goed vindt wat ik doe' en ja voor mij was dat heel belangrijk wat ik wilde het graag goed doen, ik ben altijd heel vooruitstrevend geweest uh ik wilde altijd goede cijfers halen. Dat was voor mij echt belangrijk, maar ja ik vond dat dus een heel spannend moment als ze dan over mij gingen praten. Dus ik vanaf kleins af aan die kinderen al meenemen in, in dat soort belangrijke dingen vind ik heel belangrijk zodat ze het gevoel hebben zelf ook iets mogen te zeggen, zelf ook een stem hebben en uhh ja dat uh dat is voor mij eigen regie. Dat je zelf nog het gevoel hebt te kunnen beslissen over je eigen leven en natuurlijk he een kind van uh vier, die kan niet alles over zn eigen leven beslissen hahah, het moet passend zijn bij de leeftijd uhh maar zo veel mogelijk iemand daarin betrekken ja.

Sedef: Mooi, duidelijk. Heb je bijvoorbeeld ook gemerkt dat uhm de organisaties waar je in hebt gewerkt, dat je vanuit daar dan handvaten kreeg of dat er echt werd gewerkt vanuit de eigen regie, ja?

Michelle: Uhhh.. Nou empowerment om het daar dan over te hebben, dat is wel iets wat uhh wat voor mijn gevoel wel altijd een belangrijk item in is geweest in het werk waarin ik heb gezeten, bijvoorbeeld als jeugdrecleaserder maar ik heb ook, ik ben aangenomen als jeugdrecleaserder maar ik was ook jeugdbeschermer. Ik ben dubbel opgeleid eigenlijk in die korte tijd dat ik daar gewerkt

heb, dus ik heb zowel uh OTS gedraaid als jeugdreclasseringmaatregelen en daarin is mijn ervaring wel, maar goed dat is ook omdat ik zelf ook heel erg belangrijk vind, mijn gevoel is wel dat dat altijd een belangrijk item is geweest. Uh dat wil niet zeggen dat het ook altijd, uh dat ook altijd door iedereen daar veel aandacht voor heeft en uitgevoerd word op die manier uhm, maar ja ik had altijd wel het gevoel dat het belangrijk was om ouders daarin mee te nemen zeg maar en ze juist, om iets niet over te nemen maar ze uh zelf te laten doen zeg maar dus als jij in gesprek gaat op een school over een kind, dan horen de ouders daar bij te zijn en neem je dat als jeugdbeschermer, neem je dat niet over je bent er wel bij maar uh maar het is ook aan ouders zelf om daarin iets te doen. Ja bij de Raad voor de Kinderbescherming.. Is dat wel wat anders voor mijn gevoel omdat ja, daar krijg je ook de opdracht als organisatie om onderzoek te doen naar een gezinssituatie zeg maar he dus uhm die taak heb je ook. Dat betekent niet dat je ouders daarin niet meeneemt, maar uhm ja je hebt dan ook wel de taak om goed uit te zoeken hoe uh, om onderzoek te doen eigenlijk.. Dat is dan, dat is dan je taak dus uhm ik heb dan in het spoedteam gewerkt en soms moesten er dan kinderen crisis uit huis geplaatst worden, maar uh daarvoor had je wel altijd contact met die ouders om dan te spreken wat de zorgen zijn die er liggen en uh daarin probeerde je ze wel mee te nemen in de beslissingen die je nam. Maar ja.

Sedef: Werden daar ook de meningen van kinderen gevraagd of dat niet?

Michelle: Uhm jawel, maar dat is wel afhankelijk van de leeftijd. Ja, ja dus uh eigenlijk uh was toen ik daar werkte, ja ik heb natuurlijk crisiszaken gedaan, maar ook gewone onderzoeken. Eigenlijk was het wel altijd de bedoeling om het kind te zien en om die te horen zeg maar, dus het uitgangspunt was wel om dat te doen. Zelfs bij vierjarige bijvoorbeeld, dus dat ja dat uh, ja dat is wel de taak in ieder geval. Die moeten we betrokken worden ja.

Sedef: Oké, mooi. Uhm nou wanneer de.. Ja de cliënt zullen we maar noemen of de kinderen bij jou komen. Hoe probeer jij dan aan de wensen van de kinderen aan te sluiten?

Michelle: Ja kijk, ik zal even.. Dat wil ik nog wel even toevoegen want ik zeg, ik zei net van uh ik heb wel het gevoel dat uhm dat bijvoorbeeld voor de stukje empowerment uh dat daar altijd wel aandacht voor is of ten minste ik heb daar altijd aandacht voor gehad. In de organisatie waarin ik nu werk is dat natuurlijk het allerbelangrijkste uh als vertrouwenspersoon uh, ja het werk wat ik nu doe is volledig gericht op eigenlijk eigen regie van ouder en kind uh dus in de organisatie waarin ik nu werk is dat uh ja eigenlijk het belangrijkste uitgangspunt. Uhm en ik werk nu ook alleen maar op aanvraag en verzoek van een kind of een ouder zeg maar dus uh wat een ouder of een kind wil of wenst, is in principe leidend natuurlijk heb ik daar ook een adviserende rol in en als ik soms denk van ja, mijn advies zou zijn om het zo of zo te doen uh, maar een ouder zegt nee ik wil het toch zo doen dan is dat wel leidend zeg maar en dan, dan ondersteunen wij een ouder daarin wel, dus ja een ouder heeft bij ons wel redelijk, volledige regie zeg maar in ondersteuningszaken en kijk, het komt wel eens voor dat wij echt denken van, maar op dit gebied kan ik niet ondersteunen, dat kan natuurlijk voorkomen. Dan moeten wij het wel afsluiten. Kijk als ze van ons andere verwachtingen hebben dan wat wij kunnen doen, wij zijn bijvoorbeeld geen advocaat, wij zijn geen jurist, als ze iets zoeken wat meer in die hoek ligt ja dan moeten wij natuurlijk soms zeggen van dan kan ik niet ondersteunen. Maar ja zij zijn daarin wel leidend en jouw vraag was daarna van als een kind bij mij komt.. Of een ouder?

Sedef: Uhm ja hoe je daar eigenlijk op aan sluit, bij ..

Michelle: Hoe ik daarop aansluit, uhm nou ja ik ben zelf heel erg van uhm. Ja als ik groepen bezoek dan heeft het natuurlijk altijd ook een beetje tijd nodig om dat contact echt aan te gaan, uhm als ik ergens kom en de kinderen die zijn bezig, die zijn druk, die zijn aan het gamen bijvoorbeeld en ik probeer een gesprek aan te gaan en ze zeggen meteen van urhhh ik heb er nou geen zin in. Dan ben ik heel erg van het uh, even aanwezig zijn in ieder geval en dus mezelf laten zien dat ik er ben en laten zien dat ik ook even blijf, uhm zodat ze wel weten van oké ik heb er nu geen zin in.. Ze hoeven nu ook niks van mij, maar ik ben er wel. Uh en dat is voor mij uhm een goede manier zeg maar, ik ben

niet iemand die er vol bovenop vliegt, omdat ik denk dat dat averechts werkt zeg maar. Dus ik heb zoiets van het mag vanuit het kind zelf komen uh, ik denk dat uh dat het tijd nodig heeft om op te bouwen en om betrouwbaar te zijn en te blijven, is het vooral belangrijk dat je uh de afspraken nakomt dus dat je eigenlijk uh doet wat je zegt en zegt wat je doet. Dus in die zin als ik zeg van ik kom elke twee weken langs, dan moet ik dat ook doen zeg maar en dan op die manier kun je natuurlijk iets opbouwen met de kinderen uhm en ja als een ouder naar mij komt, wat ik doe is uhh ja kijk sowieso de kinderen die ik bezoek op de groepen vanuit mijn functie uh ik weet niks over hun achtergrond en dat uh is eigenlijk ook heel fijn voor mij, in mijn positie want daar ga ik niet over. Het maakt niet uit voor mij eigenlijk wat ze allemaal al meegemaakt hebben of uhm ja wat er allemaal in hun rugzak zit. Ik kan daar heel blanco instappen en dat is fijn omdat je daardoor ook niet gekleurd in een situatie stapt zeg maar, ik heb geen oordeel, ik ja ik weet helemaal niks van de achtergrond dus ik kan daar heel uh heel blanco instappen en dat is fijn uhm en datzelfde geldt eigenlijk ook voor ouders, als ik start in een traject met ouders dan start ik door heel goed naar hen te luisteren. Door te luisteren naar wat is het nou waar jullie tegenaan lopen en ja ik denk dat dat voor ouders heel fijn is want daar hebben ze op dat moment behoeften aan. Zij hebben behoeften aan iemand die naar hun luistert, die begrip toont en uhm ja dat uh op die manier probeer ik in contact te komen.

Sedef: Oke uhm. Werk jij ook vanuit doelen samen met de kinderen?

Michelle: Nee, nee wij werken niet vanuit uh doelen. Nee.

Sedef: Oke, dan even kijken.. Uhm.. Heb je het gevoel dat je in je werk, altijd met de eigen regie van de kinderen rekening kan houden?

Michelle: Uhm ja in mijn werk dus wel, ja. In mijn werk als vertrouwenspersoon kan ik daar uh, kan ik daar heel veel rekening mee houden. Wat ik al zei omdat wat een kind of een ouder wil leidend is. Het gebeurt natuurlijk wel eens dat stel een kind verteld mij iets uhh, waaruit blijkt dat ze een gevaar zijn voor zichzelf of dat er een gevaar is voor een ander, dan moeten wij daar natuurlijk wel iets mee en uh dan zijn wij ook verplicht om onder andere de meldcode te volgen, uhm en dan moeten wij daar wel eens overheen stappen en dan bespreek ik dat natuurlijk met het kind, want uh ik zou dat nooit doen zonder dat uh zonder dat zeggen, maar dan ja dan moet je daar weleens overheen stappen omdat ja, we kunnen niet voorbij gaan aan uhh signalen van uh huiselijk geweld of kindermishandeling bijvoorbeeld.

Sedef: Okee uhm.. Zie je bijvoorbeeld tijdens het werken dat uh andere collega's minder waarden hechten aan eigen regie?

Michelle: Uhm.. Collega's van mij niet, want ja die willen dit werk allemaal heel graag doen omdat ze juist kinderen en ouders een stem willen geven.. Ja ik uh, ik denk wel dat het uh, ik denk wel dat het gebeurt dat kinderen en ouders niet hun eigen regie hebben. Een voorbeeld daarvan is dat wij nog steeds zien dat locaties gebruik maken van bijvoorbeeld vaste kamertijden.. En dat is iets wat vrijheidsbeperkend is en wat niet voor alle kinderen hetzelfde zou mogen zijn zeg maar, dus ik zie nog wel dat er ja dat daar overheen gestapt wordt en ik denk dat niet iedereen uhm zich daar ook van bewust is dat, dat niet mag.

Sedef: En durf jij dan diegene daarop aan te spreken? Ja eigenlijk is dat ook iets wat je vanuit je werk moet doen maar uh, dat je bijvoorbeeld ergens op een.. Bij een groep aanwezig bent en je ziet zoiets gebeuren. Durf jij daar dan ook gelijk iets van te zeggen? Of mag dat ook?

Michelle: Uh ja het is mijn taak om uh daar iets mee te doen, wij hebben een signalerende functie. Uhm.. En het is een beetje verschillend of ik in een gezinshuis ben voor mij of op een groep, uhm omdat uhm.. In gezinshuizen kom ik minder vaak bijvoorbeeld en uhm soms dan uh, ja nee.. Wij moeten dat signaleren en dat doe ik ook, maar wij doen dat altijd in eerste instantie eigenlijk op een vragende manier zeg maar dus wij zullen daar altijd vragen over stellen in eerste instantie van.. 'Hey, het valt mij op dat jullie dit en dit en dit doen, uhm hoe komen jullie daarbij?' of uh 'Is daar een beleid voor, zijn daar afspraken over op papier?' Meer op die manier eigenlijk, dat is eigenlijk altijd een eerste stap voor ons.. En uh ja dat is wel wat wij moeten doen ja, ja en dan gaan we daarover het

gesprek aan als wij ja.. En het is een beetje verschillend inderdaad, soms uh als ik het echt zelf zie of dat een kind mij het vertelt zeg maar.. Daar zit nog een beetje, kijk als ik het echt zelf zie dan signaleer ik het en dan zie ik het en dan ja, dan moet ik daar iets mee doen. Als een kind mij het vertelt uh dan betekend dat niet dat ik daar niks mee moet doen, alleen dan is het een beetje ook, dan bespreek ik het met het kind van uhm.. Wat wil je daarmee doen zeg maar want als een kind bijvoorbeeld zelf daarover samen met mij in gesprek wil, dan is dat hoe we het oppakken zeg maar. Als een kind mij verteld van nou ik moet elke dag van vier tot vijf op mijn kamer zitten, ik noem maar iets.. En dat moeten we allemaal hier op de groep, uhm dan vraag ik aan het kind van zullen we daarover is het gesprek aangaan. Dat is altijd eigenlijk een eerste stap omdat je het kind daar ook in wil meenemen. Als een kind nou zegt van dat wil ik niet, dan ga ik altijd ook even met mijn collega's bekijken van hoe kunnen we dit aanpakken. Maar als het om vrijheidsbeperkende maatregel gaat dan is het wel zo dat wij uh daar altijd iets mee moeten doen. Maar ja wel altijd ook een beetje in overleg met het kind zeg maar want als iets herleidend is naar zo'n kind en zo'n kind wil dat niet dan ja, dat is wel een dun lijntje zeg maar. Dus uhm dat vind ik dan altijd wel belangrijk om het kind daarin wel mee te nemen zeg maar en niet voorbij te gaan aan wat een kind daarin dan wil zeg maar want als een kind in een gezinshuis, mij zoiets verteld uhm ja die zit daar, die woont daar ook zeg maar heh en als ik daar meteen aan voorbij ga en daar meteen iets aan.. Mee ga doen dan kan dat soms ook iets gaan betekenen voor de veiligheid van zo'n kind in een gezin zeg maar. Ja dus het is wel altijd in overleg.. Ja met een kind of met een ouder hoe ik ergens dan mee omga zeg maar dus dat is wel het allerbelangrijkste dat die daarin wel meegenomen worden. Ja.

Sedef: En als je dan bijvoorbeeld bij zo'n groep aanwezig bent, zie je dan vaak dingen gebeuren waarvan je denkt van oh, dat mag niet of valt dat op zich wel mee?

Michelle: Uh nee gelukkig valt dat wel mee, het is echt niet zo dat we overal dit soort dingen zien. Uh alleen ja, er zijn locaties waar dat soms nog voorkomt ja.

Sedef: Oké uhm, even kijken hoor.. Uhm.. Ja, uhm.. Eigenlijk heb je de andere vragen ook al wel beantwoord.

Naomi: Ik wou net zeggen, er zijn al meerdere vragen beantwoord.

Michelle: Ohh.

Sedef: Ja, het laatste eigenlijk ook wel. Toch Naomi?

Naomi: Ja, ja de laatste vraag was uh, hoe zou volgens jou de eigen regie in de praktijk eruit horen te zien. Maar dat heb je eigenlijk al beschreven hoe jij dat ziet.

Michelle: Jaa, eigenlijk door altijd uh.. Door altijd een ouder of een kind mee te nemen in, in wat je doet en ja zeggen wat je doet en doen wat je zegt en daarin altijd de ouder en het kind betrekken. Ja er is wel een uh, dat is misschien nog wel goed om toe te voegen.. Ik denk wel dat er uh dingen veranderd zijn sinds de AVG-wetgeving er is.. Omdat uh zoals ik het ook ervaren heb voor die tijd, uhm dat er veel makkelijker en sneller uh overleg werd gevoerd denk ik over mensen, intern of met andere organisaties uh terwijl, sinds die wetgeving er is we ons wel allemaal bewuster zijn van ow dat kunnen we niet zomaar doen. Daar moet wel toestemming voor zijn van een ouder, de ouder moet er wel van op de hoogte zijn dat, dat overleg plaats vindt zeg maar. Dat uh en ik denk dat, ja ik denk dat daarin heel veel veranderd is sinds de wetgeving. Dus uhm ja.

Sedef: Uhm, ja dat waren eigenlijk de vragen vanuit ons.

Michelle: Okee.

Sedef: Naomi heb jij nog toevoeging?

Naomi: Nee.. Nee.

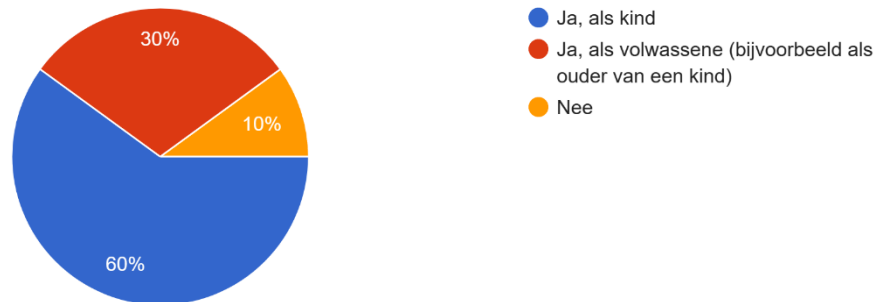
Michelle: En hebben jullie uh zo meerdere jeugd- en gezinsprofessionals vanuit verschillende hoeken ofzo die jullie uh benaderen? ***Vanaf hier is de interview opname gestopt.**

BIJLAGE E: UITSLAGEN ENQUÊTE MENSEN MET ERVARING

Deze antwoorden zijn direct overgenomen uit de resultaten van de enquête. Spelfouten zijn niet uit de antwoorden gehaald voor authenticiteit.

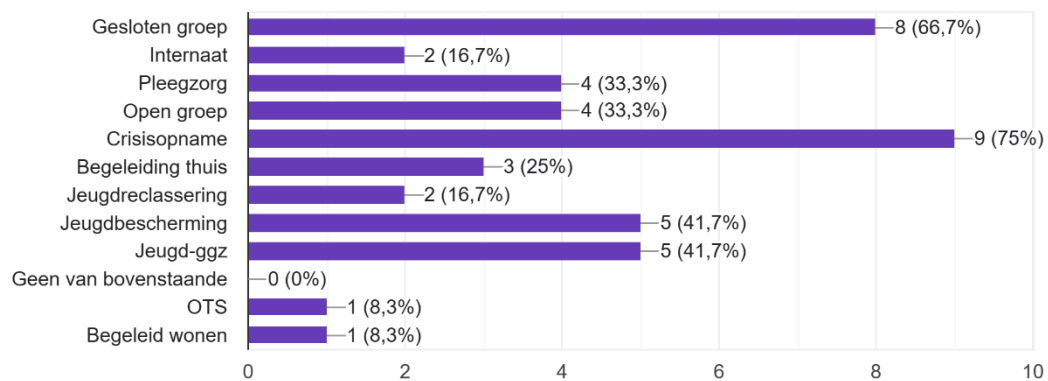
Bent u ooit in aanraking gekomen met een vorm van jeugdzorg?

20 antwoorden

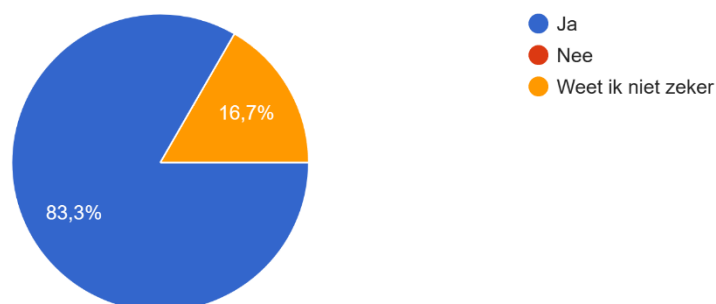
Welke vorm van jeugdzorg heeft u gehad?

12 antwoorden

Was deze zorg of een van deze vormen van zorg binnen het gedwongen kader?

12 antwoorden

Wat was de reden waarom u jeugdzorg kreeg?

Gezien mijn ouders zelf jeugdzorg kinderen waren minderjarig en psychiatrische problematiek hadden en verslavingsproblematiek waardoor ze niet voor mij konden zorgen

Scheiding

OTS-maatregel. Waarbij wekelijks fysiek geweld afspeelde in het ouderlijke huis.

Autisme, emotieregulatie problemen en agressie problemen

Uitspraken rechtbank

Geen idee, onttrokken aan gezag ouders zonder gerechtelijke uitspraak

Mijn ouders konden niet voor mij zorgen OTS

Mijn moeder was alleenstaand en kampte met haar eigen psychische problematiek waardoor zij de opvoeding van 2 kinderen moeilijk aankon, hierdoor is er vanaf jonge leeftijd opvoedondersteuning geboden en op latere leeftijd volgde een uit huisplaatsing omdat ze regelmatig in crisis kwam waardoor zij werd opgenomen

Ik was jongen had agressietherapie wat niet lekker liep waar ik uiteindelijk achter ben gekomen is dat ik uitguis ben gepkaats vanwege in 7 sloten tegelijk looen en vermoedens loverboy circuit

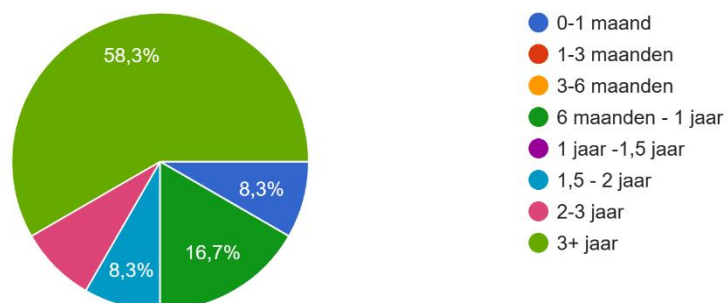
Een onstabiele thuissituatie en een gevaar voor mezelf

Suïdaliteit

Gedragsproblematiek. Voortkomend uit adoptie trauma

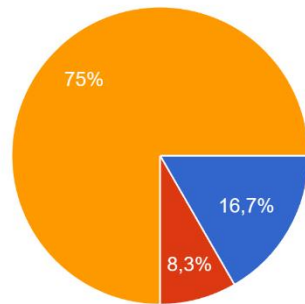
Hoe lang heeft u een vorm van jeugdzorg binnen het gedongen kader gehad?

12 antwoorden

Was dit recent of langer geleden?

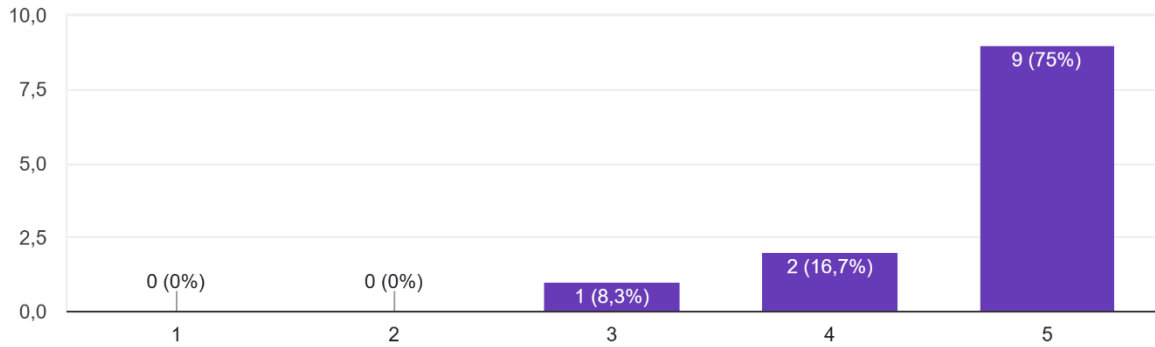
12 antwoorden

- Ik heb momenteel een vorm van jeugdzorg.
- Het is nog niet 5 jaar geleden dat ik een vorm van jeugdzorg had.
- Het is meer dan 5 jaar geleden.

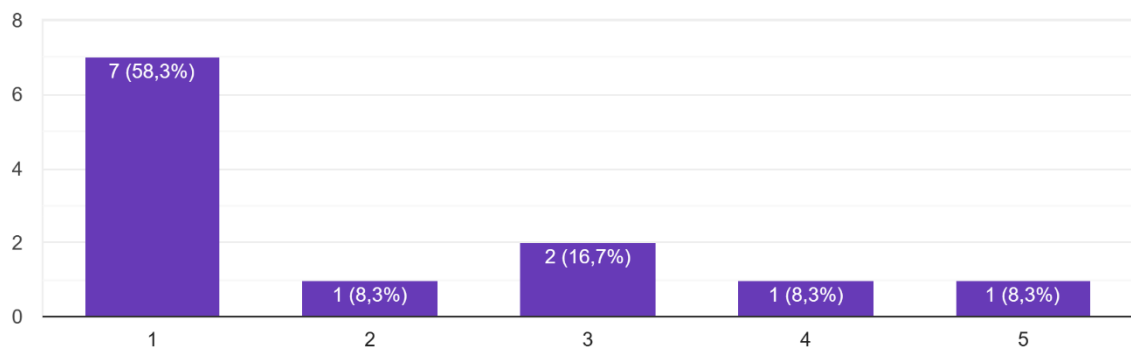
Vindt u het belangrijk dat uw wensen en belangen een rol spelen tijdens de zorg die u krijgt?

12 antwoorden

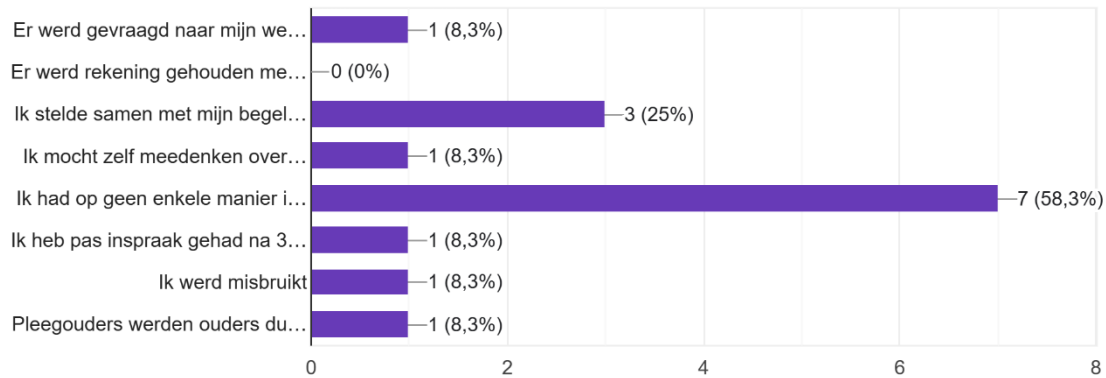
In hoeverre heeft u invloed gehad over wat er met u gebeurde binnen de zorg?

12 antwoorden

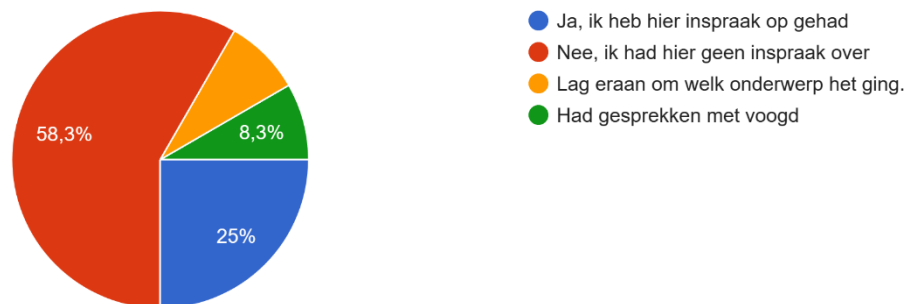
Op welke manieren werd u betrokken bij uw zorgproces?

12 antwoorden

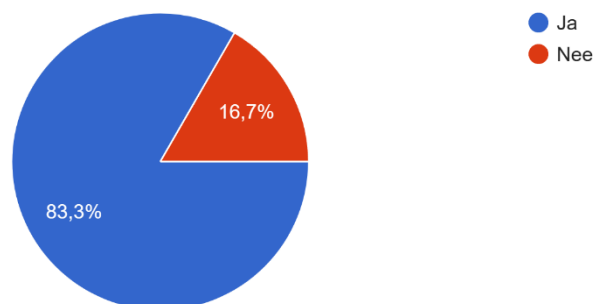
Heeft u zelf inspraak gehad op uw behandelplan/doelen?

12 antwoorden

Heeft u ooit uw mening niet durven delen tijdens uw zorgproces?

12 antwoorden

Zo ja, waardoor kwam dit? Zo ja, waardoor kwam dit?

Omdat ik niet werd geloofd en er werd niet naar mij geluisterd maar wel naar mijn psychiatrisch zieke ouders.

Wantrouwen, Seksueel misbruik, Geen vertrouwen kunnen krijgen in de mensen omdat mensen vasthielden/houden aan leugens. Jou daarvoor de schuld geven, jou als "mannelijke hoer" noemen terwijl je geen eens seks hebt gehad.

Doordat zorgverleners (begeleiders, therapeuten, psychiaters, psychologen enzovoort) altijd naar mijn ouders luisterde terwijl ik heel duidelijk had/heb aangegeven dat mijn ouders een groot deel van mijn problematieken zijn.

Anders kreeg ik straf /represailles

Mishandeling door groepsleiding & psychiater

Omdat ik loyaliteit had naar mijn pleegouders

Naar mijn gevoel werd er toch niet naar geluisterd, dus kreeg ik het gevoel dat ik beter maar kon meegaan in wat er al bedacht was door iedereen en vanuit daar trok ik mijn eigen plan zodat ik op die manier alsnog kon doen wat ik wilde

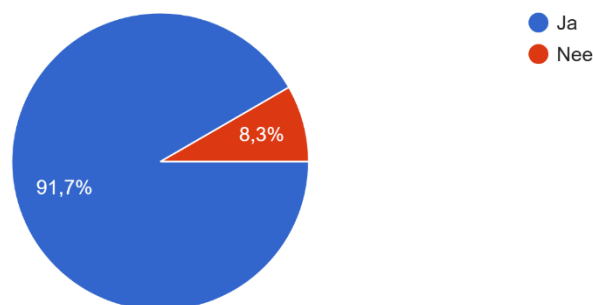
Alles wat je zegt kan tegen je gebruikt worden

Zowel door de macht van mijn ouders als de positie van de zorg

Gevoel dat het er niet toe deed, niet serieus genomen worden.

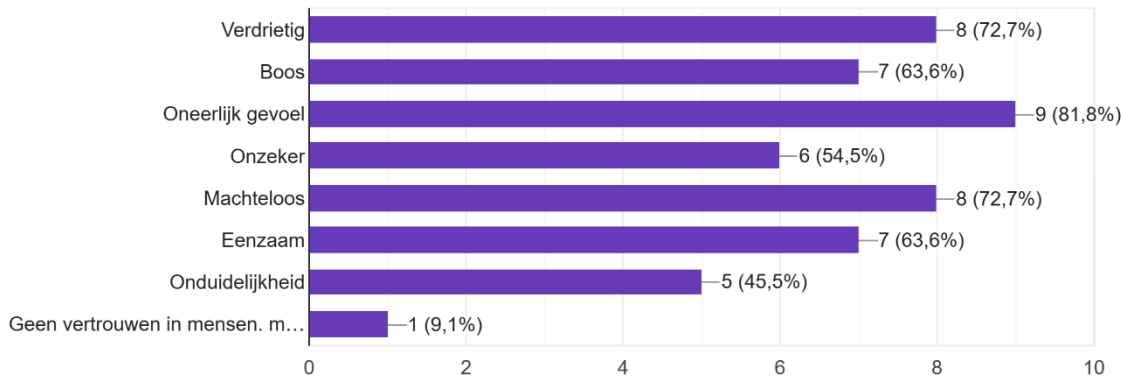
Heeft u ooit meegemaakt dat u uw mening gaf en er toch een ander besluit werd genomen?

12 antwoorden

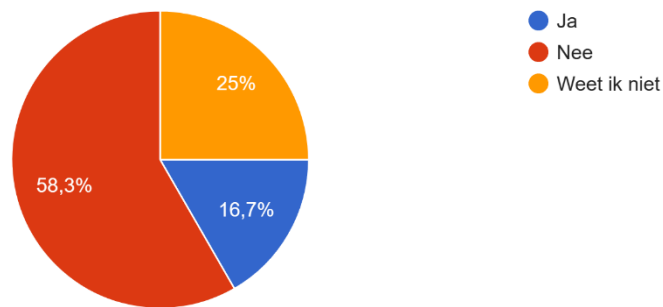
Zo ja, wat deed dit met u? Wat voor gevoel gaf u dit?

11 antwoorden

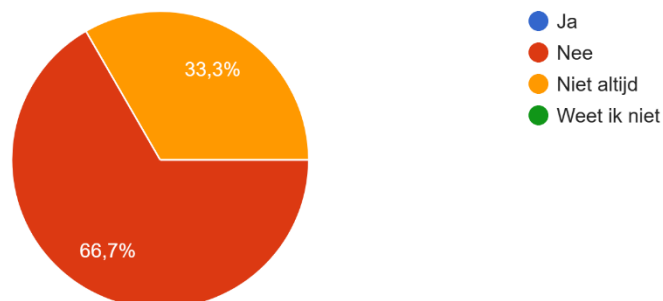
Vond u dat uw begeleider voldoende kennis had over hoe hij of zij u moest betrekken bij de zorg?

12 antwoorden

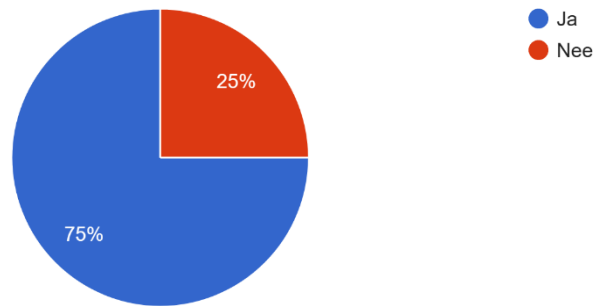
Om een goede keuze te maken is het belangrijk om volledig geïnformeerd te zijn over alle keuzes. Heeft u het idee dat u altijd alle informatie heeft ontvangen over uw behandeling?

12 antwoorden

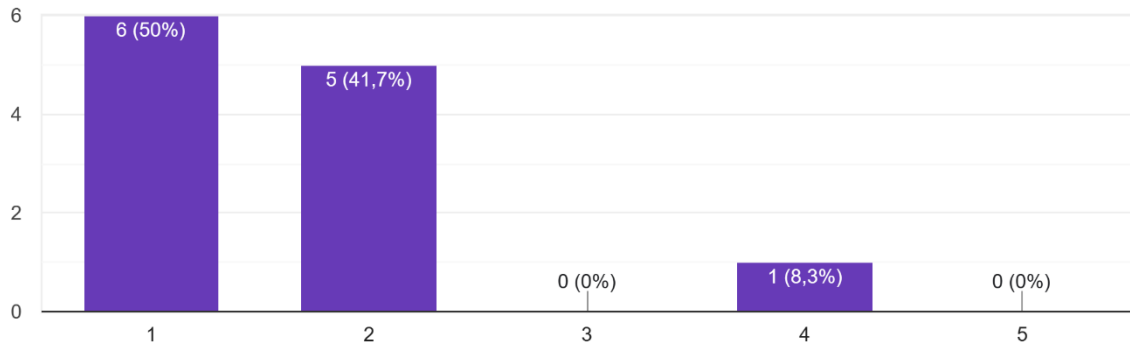
Zo nee, heeft u het idee dat er informatie opzettelijk niet werd verteld?

12 antwoorden

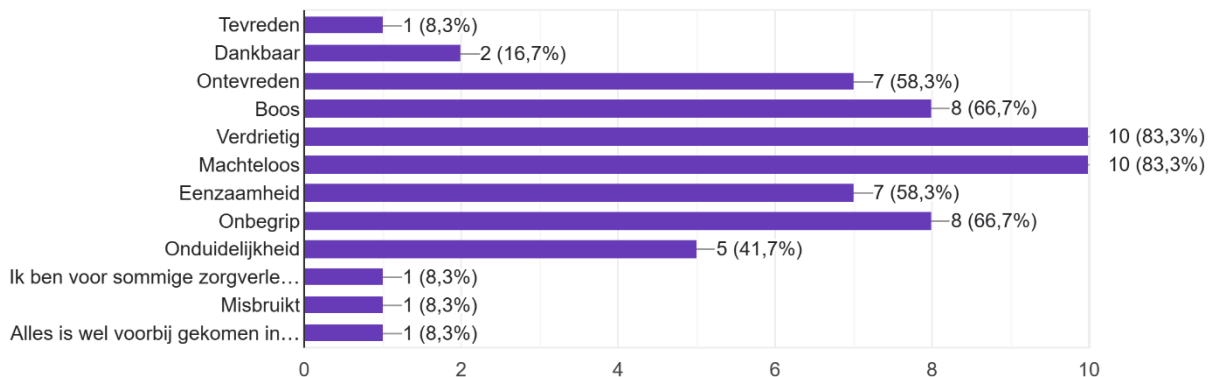
Voelde u zich tijdens de jeugdzorg gehoord?

12 antwoorden

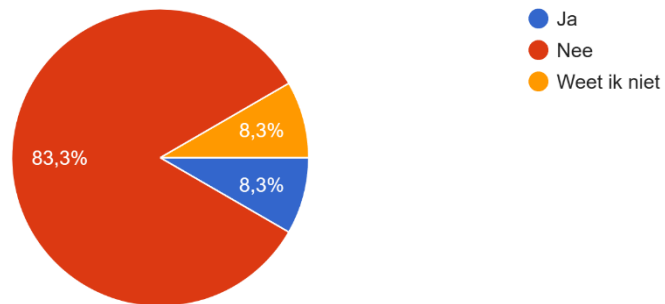
Met wat voor gevoel kijkt u naar de tijd dat u zorg had?

12 antwoorden

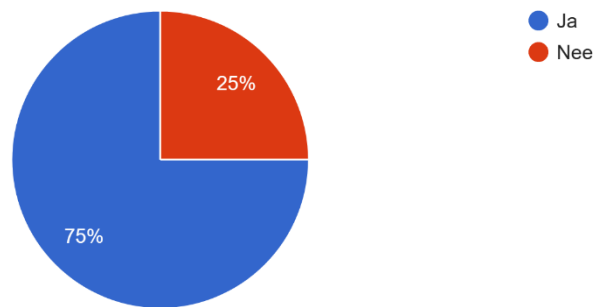
Had u het idee dat jouw begeleider en jij gelijk aan elkaar stonden?

12 antwoorden

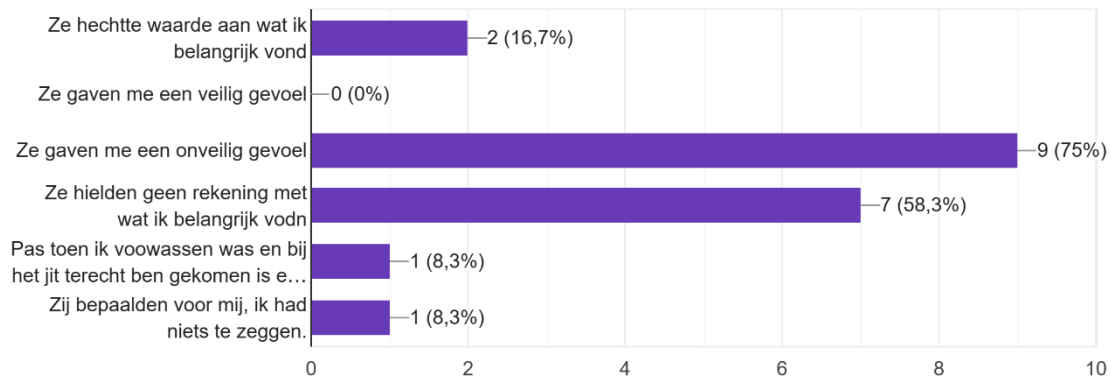
Had de werkwijze van hulpverleners hier invloed op?

12 antwoorden

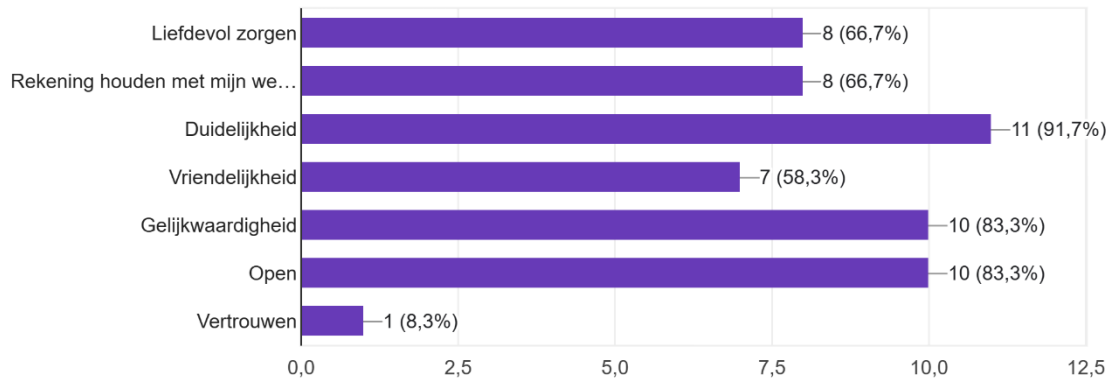
Wat deden hulpverleners waardoor u deze gevoelens had?

12 antwoorden

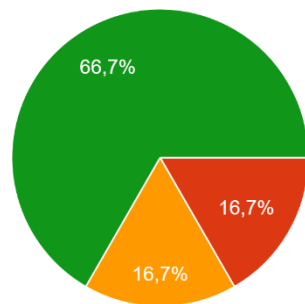
Wat vindt u het belangrijk in een begeleider?

12 antwoorden

Hoe ging je om met tegenslagen en hoe werd je hierin begeleid?

12 antwoorden

- Ik kon hier goed mee omgaan en had hier geen hulp bij nodig
- Ik kon hier goed mee omgaan omdat ik hier hulp bij kreeg
- Ik kon hier niet goed mee omgaan hoewel ik hier hulp bij kreeg
- Ik kon hier niet goed mee omgaan en kreeg hier geen hulp bij

BIJLAGE F: UITSLAGEN ENQUÊTE JEUGDPROFESSIONALS

Deze antwoorden zijn direct overgenomen uit de resultaten van de enquête. Spelfouten zijn niet uit de antwoorden gehaald voor authenticiteit.

Met welke doelgroep werkt u of heeft u gewerkt?

Jeugdzorg plus

0-18jr

4 tot 18-jarige met psycho- sociale problematiek

Jeugdigen onder ots/voogdij en hun systeem

Jeugd vrijwillig en gedwongen kader

Jeugdzorg cliënten, vrije en gedwongen kader

Jongeren

jongeren tot 21, gezinnen met minderjarige kinderen

Pleegzorg, kinderen in alle leeftijden

Jeugdigen van 12 t/m 18 jaar waarbij er een rechtelijke machtiging gesloten jeugdzorg/JeugdzorgPlus door de rechtbank is uitgesproken. Van 2017 tot 2021 heb ik binnen een van de gesloten jeugdzorgverblijven gewerkt

Leeftijd 3 - 18 jaar. (Vroeg kinderlijk) trauma

In gesloten jeugdzorg 12-18 jaar

Als u dit wil delen: Binnen welke organisatie bent u werkzaam of bent u werkzaam geweest?

Pluryn

Partners voor jeugd

Jeugdbescherming

Sensa zorg

Meerdere en als ZZP.

Jongerenwerk, Welzijnswerk

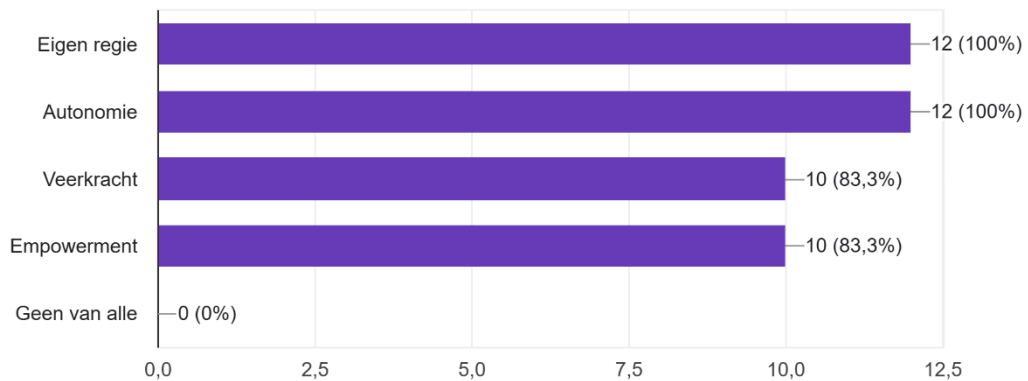
Organisatie voor mensen met LVB

Spirit (nu Level) en nu bij de Rading (afdeling Koos Utrecht)

Voorheen Horizon jeugdzorg en momenteel IHUB

Kruis aan welke van de volgende begrippen u kent:

12 antwoorden

Als u u hierboven heeft aangekruist het begrip eigen regie te kennen. Kunt u in eigen woorden uitleggen wat eigen regie betekend?

Dat iemand zelf een keuze mag en kan werken

De verantwoordelijkheid die je draagt en deze uitvoert, vooral solistisch werken

Het vermogen om zelf, dus de cliënt, mee te laten beslissen over de ondersteuning en zorg die wordt aangeboden of aangeboden gaat worden. Daarbij dat je als jeugdzorgwerker transparant bent en de cliënt op deze manier zeggenschap blijft/kan houden.

Eigen kracht, zelf aan het stuur

Ik kijk altijd naar wat client zelf wil en kan binnen de kader, vanuit een open houding. Ik vind stem van jeugdige erg belangrijk

Hierover hebben wij in 2018 onderzoek gedaan met Movisie en NJI. Je kunt op hun websites hier nog eea over terugvinden. Eigen regie betekent in mijn interpretatie dat mensen die met zorg in aanraking komen autonoom mogen en kunnen handelen over hun eigen (herstel)proces, daar waar jeugd- en gezinsprofessionals vraaggericht in plaats van -gestuurd te werk gaan.

De mogelijkheid om zelf keuzes te maken over je eigen leven en hierin altijd gehoord te worden. Je bent de kapitein van je eigen schip en de rest ondersteund je in jouw reis.

Zelf meebepalen aan welke doelen wordt gewerkt en aan welke niet

Dat kinderen en hun gezin zelf een plan maken voor hun leven en de hulpverleners daarvoor uitnodigen. Dus echt als onderdeel ervan en niet dat de oordelen van hulpverleners leidend zijn.

Met eigen regie stond vooral het motto 'wordt eigen regisseur van jouw leven' centraal. Jeugdige hadden inspraak betreft hun eigen leerdoelen opstellen, in contact blijven of dit contact herstellen met bijv. de belangrijke mensen uit hun netwerk (enkel met toestemming van gezaghebbende ouders of gezinsvoogd), jeugdigen hadden inspraak betreft hun wensen als zij bijv. Uitstroomde naar een andere vorm van verblijf binnen een instelling. Jeugdigen worden meegenomen en hadden ook echt inspraak met de individuele behandelplanoverleggen. Hiermee motiveer je de jeugdige als het ware binnen zijn mogelijkheden om zijn stem met alle betrokkenen te delen. Daarbij werd hiermee getracht de jeugdige eveneens te motiveren voor zijn eigen behandeling.

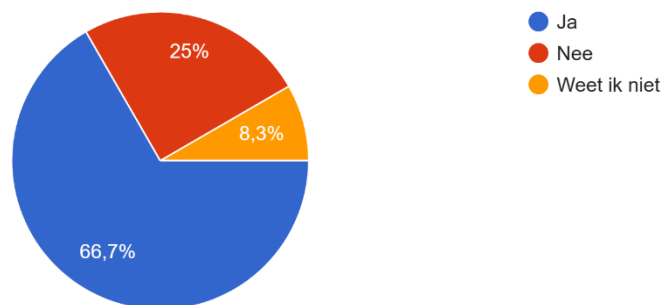
Baas over eigen keuzes

Dat jongeren (en ouders) zelf invloed uitoefenen op hun leven.

En als gevolg daarvan ook op hun hulpvraag, de behandeling, de begeleiding, het aangeboden programma, de gestelde doelen, feedback mogen geven, mee mogen beslissen over wat er gegeten wordt, enz. enz.

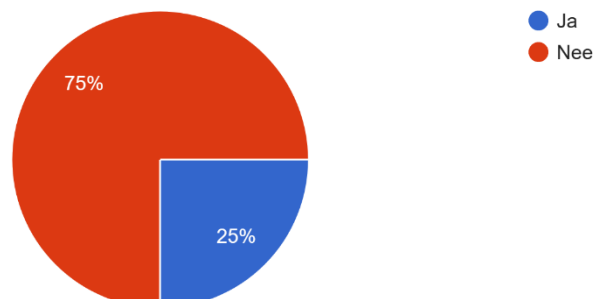
Bent u werkzaam binnen het gedwongen kader?

12 antwoorden

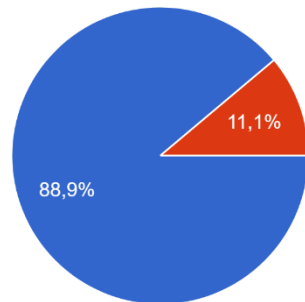
Bent u werkzaam binnen het gedwongen kader?

4 antwoorden

Stelt u tijdens uw werk doelen op samen met de jeugdige?

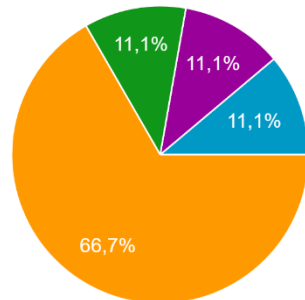
9 antwoorden

- Ja
- Nee, dan kunt u de volgende vragen overslaan en onderaan de pagina op volgende drukken.

Op welke manier worden deze doelen opgesteld?

9 antwoorden

- Het initiatief voor de doelen komt vanuit de jeugdige
- Het initiatief voor de doelen komt vanuit u als hulpvelener
- Het initiatief voor de doelen komt vanuit zowel de jeugdige als vanuit u
- Vanuit de rechtbank en vanuit jeugdige/systeem
- Doelen moeten geschreven worden in...
- de motivatie voor het opstellen van do...

Wat vindt u belangrijk tijdens het opstellen van deze doelen?

Duidelijk taal

In gesprek gaan met elkaar

Dat het door betrokkenen gedragen kan worden

Ik vorm

Dat degene zich erin kan vinden en er zozegd een vuurtje door gaat branden

Dat de jeugdige erachter staat en dat het haalbaar is

Dat ze echt door het gezin en de jeugdige gedragen worden en zelf geformuleerd.

Dat een jeugdige iets van motivatie voelt voor de gestelde doelen. Dat de jeugdige begrijpt wat er staat, in zijn eigen woorden. Dat ouders of andere belangrijke volwassenen mee mogen praten.

Hoe motiveert u een jeugdige bij het opstellen van doelen?

Door samen te kijken wat en hoe een jongere wilt leren

Door vooral te spiegelen

Samenwerken; aansluiten bij de jongere, naast hem staan

Wobdervraag

Op zoek gaan naar veranderwensen Dat verschilt per jongere - is nooit een kant en klare oplossing. Ik zoek vaak naar waar ze energie en hoop van krijgen en steek daar dan op in.

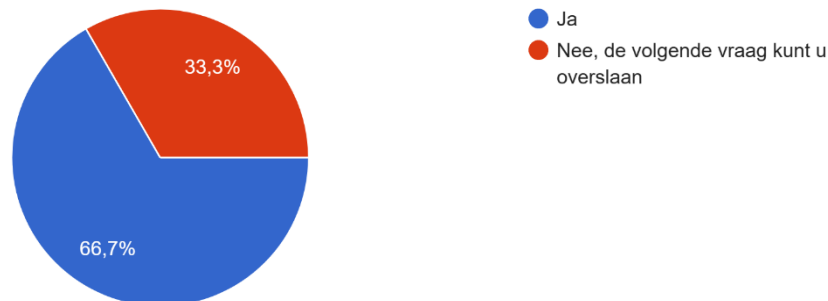
luisteren, vragen stellen/interesse tonen en verder bedenken wat het positieve effect zou zijn als de doelen gehaald zijn (wondervraag)

Door het geen doelen of plan te noemen, maar oprechte gesprekken te voeren en daarvan dingen op papier te zetten.

Door aan te sluiten bij de behoefte van de jeugdige. Dat kan ook door te vragen: Hoe zorgen we ervoor dat er geen meldingen meer binnenkomen bij Veilig Thuis? Of hoe zorgen we ervoor dat je moeder zich geen zorgen meer maakt over... Of Hoe ga je voorkomen dat je weer een boete krijgt?

Wordt u het ooit niet eens over het opstellen van de doelen?

9 antwoorden

Wat doet u als u het niet eens kan worden over de doelen?

Samen door blijven zoeken naar de juiste oplossing

Omschrijf mijn en of hen toevoeging erbij

Hangt van de situatie af, veiligheid versus onveiligheid

Proces doorlopen met jeugdige/systeem gericht op verandering binnen de kaders van veiligheid- anders voorleggen aan de rechtbank

Ligt aan situatie, bij omgang soms lastig omdat vraag van gi komt. Ik neem client en ouders wel mee maar uhp wil niemand

Dat beschrijven wat er aan de hand is; dat er soms ook doelen worden opgelegd, maar dat we die wel kunnen personaliseren.

Hoe zou volgens u eigen regie in de praktijk er uit horen te zien?

Dat een jongere eigen keuzes kan en mag maken

Er zijn er door het te doen

Meer tijd, zodat regie vergroot kan worden en je beter kan samenwerken

Cliënten horen en er naast staan.

In gedwongen kader is dit soms ingewikkeld en ligt veel aan houding en relatie met client en betrokken oudere

Dat is een te lang verhaal voor hier. :-)

Vragen wat iemand wil veranderen en waarom? Dit in kleine stappen uitsplitsen en in kleine stappen aan werken. Door oefenen etc

Niet beginnen bij het probleem, maar bij wie de jongere wil dat er met hem/haar mee denkt. Dat die zelf mensen om zich heen mag zetten om een beter leven voor zichzelf vorm te geven.

Zoveel mogelijk eigen regie. Maar als het niet veilig is, zijn er kaders nodig. Het streven naar eigen regie moet blijven bestaan.

Hoe probeert u tijdens uw werk rekening te houden met de wensen van je zorgvrager?

Ja maar altijd in samenspraak met de jongere

Respect en transparantie

Aangeven over welke kaders er zijn

Horen en aansluiten binnen de kaders van veiligheid

In gesprek zijn en blijven

Ik werk als zowel ervaringsdeskundige als professioneel hulpverlener: ik probeer die blik altijd te combineren, dus: uitgaan van waar degene staat en daarin niet forceren en anderzijds ook helpen met motiveren en inspireren

Afstemmen op wensen en behoeften en vertellen wat ik wel of niet doe/kan

Zeg wat ik doe en doen wat ik zeg

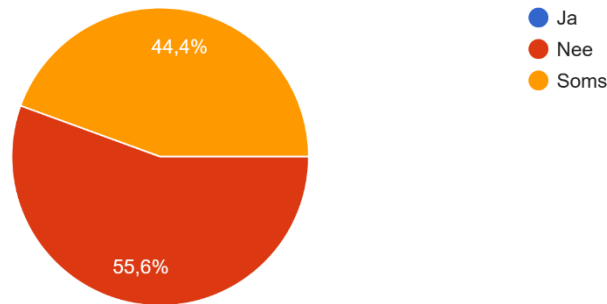
Steeds ruimte geven om aan te geven hoe t is/gaat, bijstellen indien nodig

Door alleen maar daar naar te vragen en nergens vanuit te gaan wat ik denk. Mijn uitgangspunten van de hulp zijn meestal heel anders dan dat het gezin wil.

Het is me niet duidelijk wat er met deze vraag wordt bedoeld.

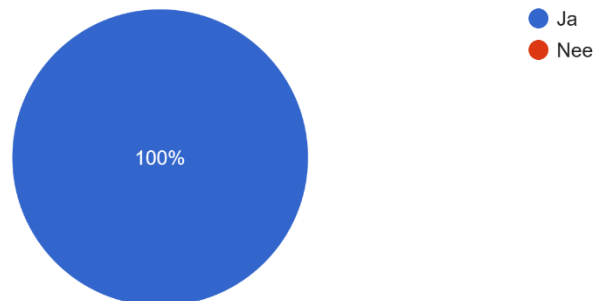
Vindt u het lastig om moeilijke informatie aan cliënten te vertellen?

9 antwoorden

Zijn er situaties voorgevallen waarbij u beslissingen moest maken die tegen de wil van de jeugdige ingingen of andere situaties waarbij eigen regie voor een jeugdige geen optie was?

9 antwoorden

Zo ja, wat deed deze situatie met u?

Vervelend, want je haalt een jongere uit eigen regie. Dit kan alleen als er gevaar is en dat was in die situatie

Herhalen bespreekbaar maken

Brede vraag; situatieafhankelijk

Blijven zoeken naar mogelijkheden om naast de cliënt te blijven staan

Veilig thuis melding, client niet betrokken. Pas later omdat de uhp niet door mijn melding kwam

Ik besprak dat zo open mogelijk met de jongere. In het geval waar ik mee te maken ging, ging het om eerwraak. Dan moeten we wel handelen in belang van veiligheid.

Dat raakt me dan, kan er verdrietig van zijn en heb het er met collegas over en partner

Veel; onmachtig en falend gevoel

Dat verschilt nogal per situatie.

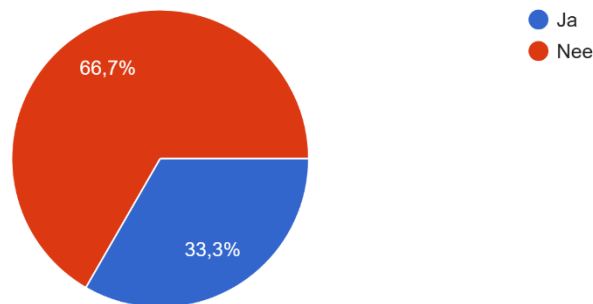
Zou u een collega aan durven spreken als u vindt dat hij of zij op een bepaald moment beter had kunnen samenwerken met de jeugdige?

9 antwoorden

Heeft u ooit ervaren dat u niet wist hoe u de jongere moest betrekken in zijn of haar zorgproces?

9 antwoorden

Wat had/heeft u nodig om de jeugdige beter te betrekken bij zijn/haar zorgproces?

Inzicht in het proces; boekje met wie welke jeugd- en gezinsprofessionals hij heeft gesproken zodat er op een later moment op terug gekeken kan worden

Meer tijd voor de individuele gezinnen, minder bureaucratie

Oprecht geïnteresseerd zijn en betrokken

Ik heb eerder last van mede-professionals die jongeren onvoldoende betrekken ;-)

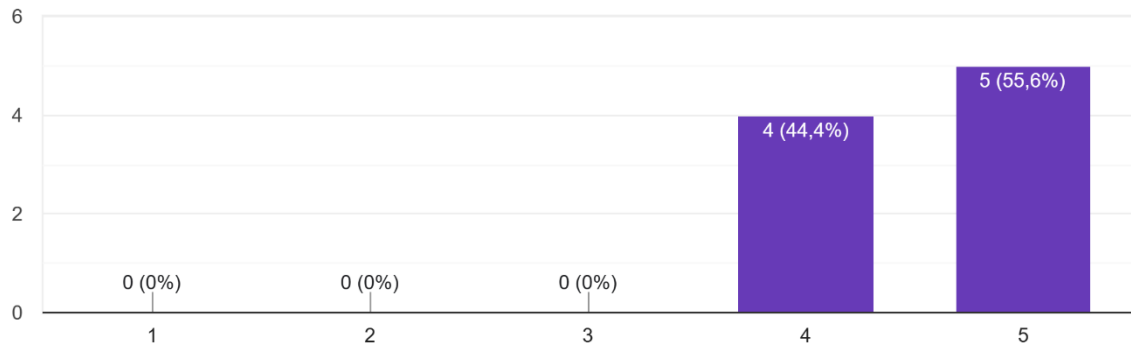
Steun van collega's, gedragsdeskundige, gezinsvoogd of klantmanager Jeugd

Meer samenwerking met de andere hulpverleners en een breder gedragen visie.

Meer tijd.

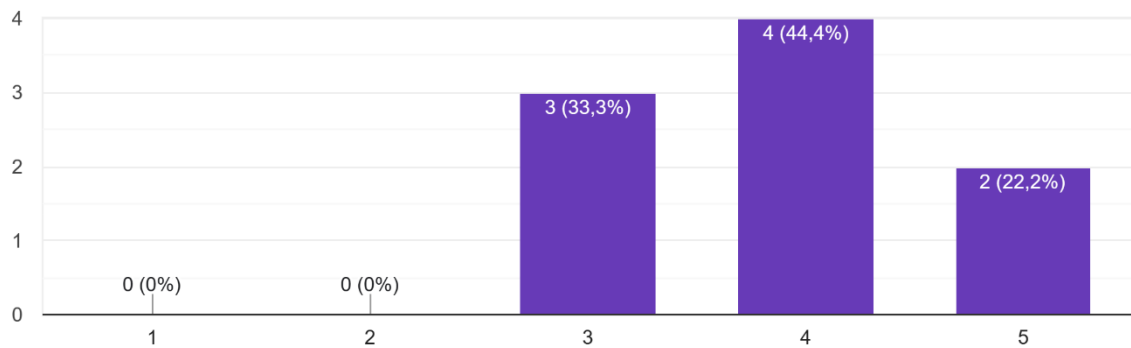
Ik probeer altijd rekening met de eigen regie van de jeugdige

9 antwoorden

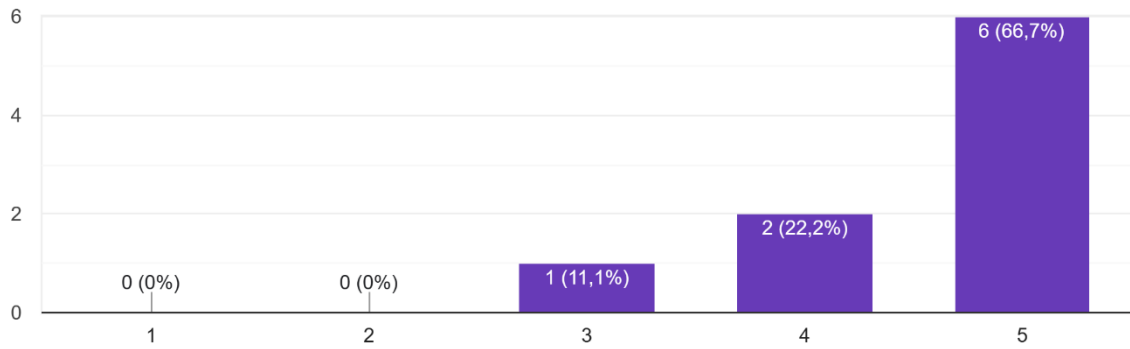
Ik kan tijdens mijn werk altijd rekening houden met de eigen regie van de jeugdige

9 antwoorden

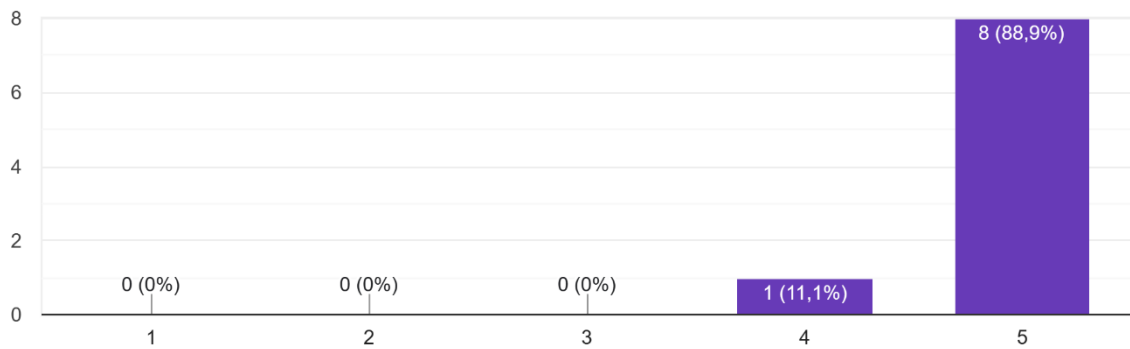
Eigen regie is een belangrijk onderwerp binnen mijn organisatie

9 antwoorden

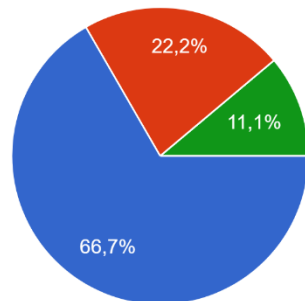
Ik vind eigen regie en samen beslissen met de jeugdige belangrijk

9 antwoorden

Krijgt u vanuit uw organisatie handvaten aangeboden over hoe u kan werken aan de eigen regie van de jeugdige?

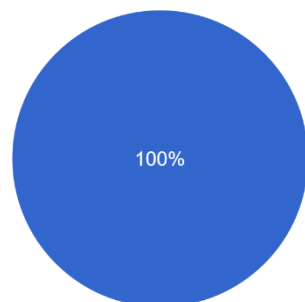
9 antwoorden

- Ja
- Nee
- Dit weet ik niet
- Als zzper word ik hier juist voor ingehuurd

Mensen werkend in de jeugdzorg kunnen de Richtlijnen Jeugdzorg en jeugdbescherming raadplegen. Weet u dat er een richtlijn is specifiek...n beslissen met de jeugdige en zijn of haar ouders?

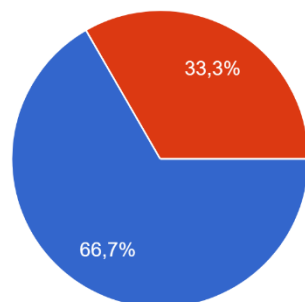
9 antwoorden

- Dit weet ik
- Dit wist ik niet
- Ik weet niet wat de richtlijnen zijn

Heeft u voor uw gevoel genoeg kennis over hoe je samen kan beslissen met de jeugdige en eigen regie kan bevorderen?

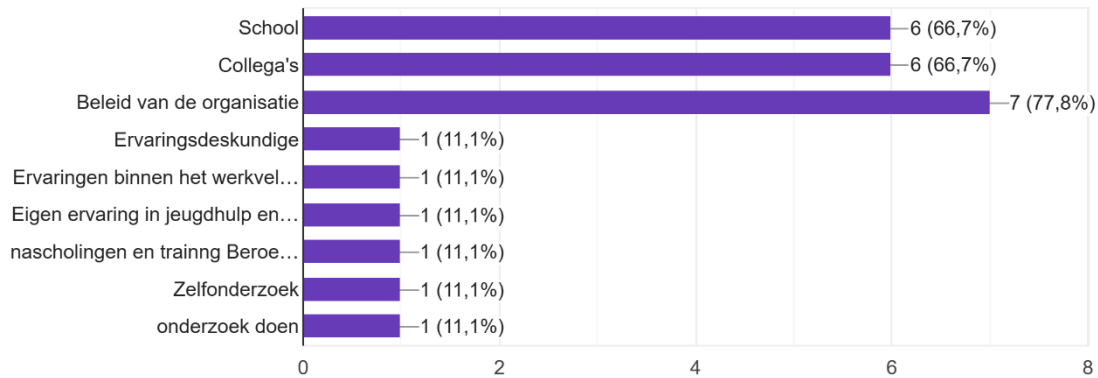
9 antwoorden

- Ja, ik weet genoeg.
- Ja, maar ik zou nog meer informatie willen.
- Nee, ik heb het idee dat er nog kennis is die ik niet heb.
- Nee, maar hier heb ik ook geen behoefte aan.

Hoe heeft u uw kennis opgedaan?

9 antwoorden

Indien u heeft ingevuld meer kennis te willen hebben over eigen regie en samen beslissen. Wat zou u willen weten en op welke manier zou u deze informatie op willen doen? (Denk aan een poster, aanpassingen richtlijn, campagne of dergelijke)

Campagne info via LinkedIn

Organisatie trainingen verplichten

Specifieke training over wanneer het niet kan en wat je dan kan doen.

Gevoelens van jeugdigen:

Eenzaamheid

Verdrietig

Machteloosheid

Onbegrip

Boosheid

Ontevreden

Onduidelijkheid

EIGEN REGIE

Hoe zit het in de praktijk?

Volgens de jeugdwet horen jeugd- en gezinsprofessionals rekening te houden met de eigen regie van jeugdigen (en hun ouders). Deze professionals geven aan rekening te houden met de eigen regie en hier voldoende kennis over te hebben. Veel jeugdigen voelen zich echter niet gehoord en ervaren weinig eigen regie.

Meer lezen over het onderzoek?

